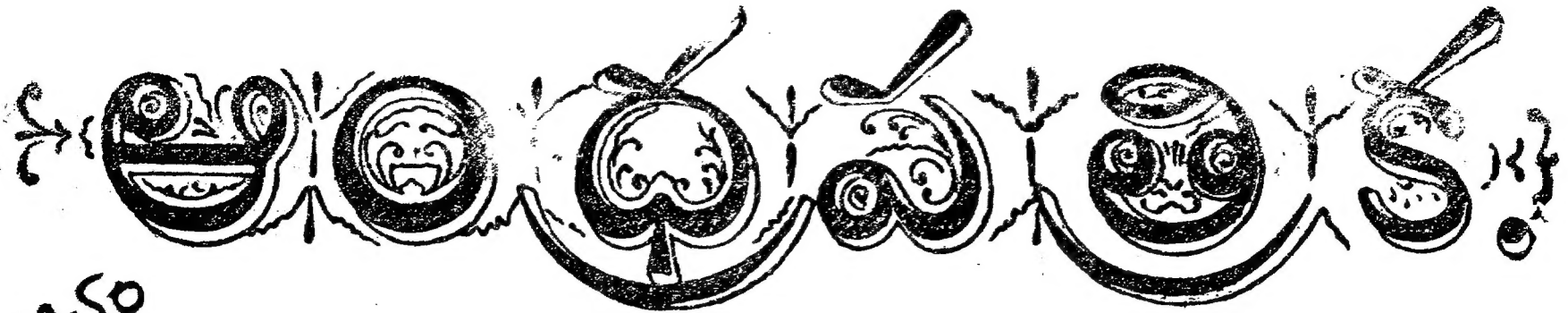

కాంగ్రెసు వృత్తాంతము

Register No M. 1118 చరిత్రానామ 1-కి 24-0-0. పి డి వ త్రి క 1-కి 0-1-6

31450

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 14 } చెన్న పట్టణము 1926-వ సం॥ డిసంబరునెల 29-వ తేది బుధవారము } No. 228
నంపుటము ౧౪ } శ్రీ అక్షయనామనంపత్తర మార్గశిరమాస బహుళ దశమి. } సంచిక ౨౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు వాందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును, పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబొగ్గొట్టును బెబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి పిహమున కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది. అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మనమొక తెగవారమా?

మనము ఒకరితోనొకరు కలహించుకొనుచున్నను, లేక దేశీయ పరిశ్రమములకు ఉపేక్ష చేయుచున్నంతకాలము కాదు.

ది మద్రాసు వెన్సిల్ ప్యాక్టరి
పోస్టుబాక్సు నెం. 86, మద్రాసు.

1964 2

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:— Imperial Telegraph Collage, Delhi

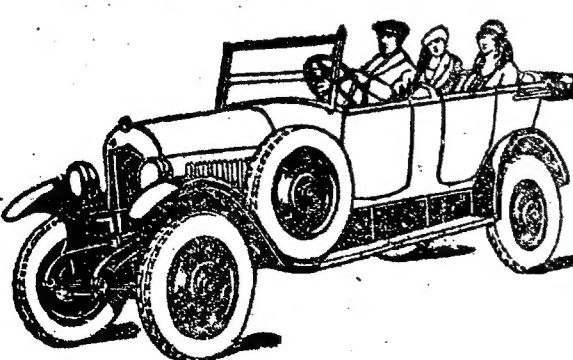
గాంధీ దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తును గురించి భర్తృవ్యాయాలగు 5 ప్రశ్నలు వ్రాసిపంపిన ఎడల సరియగు బదులు వ్రాసిపంపెదము ప్రశ్న వ్రాయుకాలము లేక బాతక పబ్లికేషన్స్ తెలుపవలెను. 5 ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై ప్రతిప్రశ్నలకు రూ 0-4-0 వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అవును. 2598

ఆంజనేయ స్వామి జ్యోతిషాలయము
విద్యుత్త

సిట్రియన్ కారులు

అంతయు ఉక్కుతో చేయబడిన నూతన మాదిరి వాడిగలది.

మితవ్యయము, నాణ్యము, శ్రేష్ఠత మొదలగువాటికి సుప్రసిద్ధమైనది. 4 వీల్ బ్రేకులుగలవు. 1 కి ధర రూ 3,295, 3 కి మైళ్ళ చొప్పున పోవును. 11.5 హెచ్. పి.(22 బి. హెచ్. పి) సౌకర్యమైన ఐదుస్థలములు, ప్రస్తుతకాలపు అభివృద్ధులన్నియు గలదు. మూస్సాటో ఇగ్నిషన్, స్ప్రింగ్మిటరు, గడియారము, డాష్ బోర్డు లాండ్ర, టెప్సిషీ, ట్రైగులదు. తక్షణమే ప్రయాణము చేయుటకు తగినస్థితిలోనున్నది. శబ్దములేక పోవును, ప్రత్యేకముగా జిల్లారోడ్డులకై రియారుచేయబడినది. చిన్నగుట్టలందు బాటను చేసుకొని పోవునంతశక్తి దీనికున్నది. నిడివ్ గములు ఎప్పుడును సిద్ధముగా నున్నవి. నుంచి అనుభవముగల జిల్లా ఏజంట్లు కావలెను. పూర్తి వివరములకు వ్రాయుడు:— సోల్ ఏజంట్లు

ది ఎల్ ఫిన్ స్టాన్ కంపెనీ., లిమిటెడ్.

మాంటు రోడ్డు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

"STAR BRAND"
SULPHATE OF AMMONIA.

నక్షత్రపుమార్కు సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియా

ఎరువులన్నిటిలోను తత్తమమైనది

విశేషముగ నుపయోగపెట్టబడుచున్నది.

అందరిచేతను మంచిదని పొగడబడ్డది.

ఓ వ్యవసాయకులా రా!

అమోనియాను సమానముగ నెరువుకలదా? మీరు ఎప్పుడైన నుపయోగించియుంటిరా? వేలమంది దానిని పరీక్షచేసిరి. లాభకరముగానున్నందున, విశేషముగ కొనుటకు వచ్చుచున్నారు.

ఎరువులన్నిటికిని రాక్షస యాసల్ ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాను, వరి చెరుకు, పొగాకు, రాగి, సజ్జలు, జొన్నలు, తవలపాకులు, వ్రాత్తుతీగలు, నిమ్మచెట్లు, నారింజచెట్లు, ఉల్లిగడ్డలు, బంగాళాదుంపలు, పసుపు, అరటి, కొబ్బరిచెట్లు మొదలైనవాటికి ఉపయోగించవచ్చును. నీటిలో వేయగానే కరుగును. వెంటనే పైర్లకు వినియోగపడును. ఇటువంటి యెంతవూత్రమును లేదు. మతాచారములకు న్యూరేకమైన వస్తువు యెంతవూత్రమును చేర్చబడలేదు. అంతే గాక, ఇంతకంటే చాకయైన యెరువు మరొకటిలేదు.

ఒక్కొక్కరెండు ఎంతెంతవేయవలసినది, యెలాగు వేయవలసినది, మొదలైన వివరములను మాకుగాని, యీ క్రింద తెలుపబడిన మాకంపెనీ ప్రచారకులకుగాని, సర్కారు వ్యవసాయపు యిలాకావారికిగాని వ్రాసినయెడల వివరములు తెలియగలవు.

డివిజన్లు.	విలాసములు.	ప్రచారకులు.
సామర్లకోట	ఇండో అగ్రిడిప్టో బోర్డు పెద్దయ్యగారి రిట్లో	వి. రామశేషశర్మగారు
బెజవాడ	ఇండో అగ్రిడిప్టో (పెద్ద పోస్టాఫీసు దగ్గర)	R. లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు
తెనాలి	ఇండో అగ్రిడిప్టో (రైలుస్టేషనుదగ్గర)	"
చినగంజాము	కరణం చినరామయ్యగారు	కరణం చినరామయ్యగారు
నెల్లూరు	చెరుకుమూడి లక్ష్మీనరసయ్యగారి డిప్టో	C. పట్టాభిరామయ్యగారు
కొడవలూరు	వైదా సుబ్బరామయ్య శెట్టిగారు	వైదా సుబ్బరామయ్య శెట్టిగారు
నాయుడుపేట	కే. కృష్ణరావుగారు	కే. కృష్ణరావుగారు
కోడూరు	సి. వి. సుందరరాజముగారు	సి. వి. సుందరరాజముగారు
కడప	ఇండో అగ్రిడిప్టో	M. నర్సయ్యరావుగారు
వేంపల్లి	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టిగారు	ఏటూరు వెంకటసుబ్బయ్య శెట్టిగారు

నల్ల పాముల బాకా ముగల 'నక్షత్రపు' మార్కుగల సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాబస్తా 1 కి రు 8-8-0 నుండి మొదలై వ్రాయబడిన ధరలపై లభింనును.

ఇటువంటి చాలయెక్కువగా నుండుచేసినకోరిక గలవైతలకు, సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమోనియాతో, నక్షత్రపు మార్కుగల నూనెలో ఫాస్ఫేట్నుకూడ కైరలకు నుపయోగించవచ్చును. ఇదిహడా మాడిపోలలో నమ్ముచుచున్నది. 112 పానుల తూకముగల బస్తా 1 కి రు 5-8-0 మాత్రమే.

ఒకేమాదిరిగాని లేక రెండుమాదిర్ల యెరువులను ఒకేపర్యాయము నాలుగుబస్తాలు కొనువారికి, రైలుకర్షులు కంపెనీవారు భరించి, అదేవెలకే కొనువారికి సమీపమందుగల రైలుస్టేషనుకు పంపుదురు, ట్రాకుగా కొనువారికి ఇంకను చాకగా పమ్ముబడును

Fertiliser Propaganda of India, Limited.
Secretaries:—SHAW WALLACE & Co., MADRAS.

వెలస్వల్పము!

ఫలమధికము!!

వూర్ణచంద్రోదయము.

ఇది బంగారముతో తయారుచేయబడిన వంట ఔషధమని ప్రతివారికిని తెలిసినవిషయమే. దీనిని అనేక ప్రయోగాలతో తయారుచేయుచున్నదని వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు. ఆయుర్వేదీయ ఔషధములలో దీనికి అగ్రస్థానమివ్వబడియుండుటయేగాక, అనుభవజ్ఞులందరు దీనిని సంబీధి తుల్యముగా భావించుచున్నారు. ఇది బలహీనుల పాలిటి కల్పవృక్షము, వ్యాధుల పాలిటి వజ్రాయుధము, మేహములు, క్షయము, పొండుపు, పురాణజ్వరములు, నిక్కాక, నిస్సత్తము, ఎల్లప్పుడును పాలుయాలిక, క్వాస, కాస, (దగ్గ) అజీర్ణము, అగ్నిమాంద్యము, ఆక్ష్మపిత్తము, అంతర్గత జ్వరము, మూలవాధి, శిశిరోగము, శుక్లసప్తము, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులు, మొదలగు సమస్త వ్యాధులను ఖండించుటయేగాక, సరములకు పటుత్వమునిచ్చి జీవమునకు కాంతిని బలమును గలిగించి, ఔర్ధ్వమతుల్యమును, సంతాన ప్రాప్తిని పుట్టించి, నవయావ్వనమును గలిగించుటలో అద్వితీయమయిన ఔషధరాజము. దీనిని తాంబూలములోగాని, తవలపాకులోగాని, లేక ఆయావ్యాధులకు తగు అనుపాదములతోగాని పత్తములేకనే 40 కోణాలుగాని, ఇంకా హెచ్చుకాలముగాని నేవించినచో సర్వరోగ వినిర్మూలకము కేసందియమై లేదు. 1 కుంబ 40 కోణాలకు వచ్చును. వెలస్వల్పము కుంబ 1 కి రు 12-0-0 20 మాత్రల సీసా 1 రు. 2-8-0 మోకరగ్వజ - పై అన్ని వ్యాధులకు మంచిమందు. కుంబ 1 కి రు 12-0-0 16 గ్రైనులు సీసా రు. 1-0-0

వి. పి. ఖమ్మలు ప్రత్యేకము.

ఇంకా మావద్ద అన్నివిధములగు ఔషధములు సిద్ధముగానున్నవి. వ్యాధిగ్రస్తులు రమవ్యాధిని గురించి సంజాయిషీ తెలుసుకొనగోరినచో, తగిన సలహా నిచ్చెదము.

కోరికచో, మా క్యాటలాగును, సుందరముగా మా క్యాలండరును, సుచితముగా పంపెదము.

అడ్రసు:—పి. సి. ఏ. అండు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం

వె రి దే పి - నెల్లూరు జిల్లా.

చెన్నపురి భజారుధరలు

1926-వ సం॥ డిసెంబరు 29-వ తేది బుధవారము

1. ధాన్యములు.

మియాలు బా 1-కి రు 80 0 0 మొదలు 98 0 0 వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, వ 42 గలవి రు	18 0 0	14 0 0
నెల్లూరివి ,, డిటో	16 0 0	17 0 0
డిల్లి ,, డిటో	16 0 0	17 0 0
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 9 10 0	10 0 0	
నువ్వులు ,, ,, 22 0 0	25 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	15 0 0	16 0 0
నెనగలు ,, డిటో	18 0 0	15 0 0
పెసలు ,, డిటో	15 0 0	16 0 0
మినుములు ,, డిటో	16 8 0	18 0 0
ఉలలు ,, ర 165	9 0 0	9 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

నువ్వులనూనె బా 1-కి	158 0 0	156 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా 1-కి	45 0 0	48 0 0
ఇతరప్రదేశము ,,	40 0 0	42 0 0
శేరు నెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 105 మినుకొనూనె	94 0 0	
అముదము బా 1-కి	108 0 0	104 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	65 0 0	66 0 0
మారపసుపు ,,		25 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	132 8 0	140 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాశహస్తీపాయకట్టు		50,55
లెల్లము బా 1-కి	40 0 0	60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	31 8 0	5 6 00

5. ఇనుము.

పల్లారం బా 1-కి	31 0 0	32 0 0
చదరం	31 0 0	33 0 0
రవుండు	31 0 0	34 0 0

6. నూలు.

పుగ్గారు యేనుగ నెం 80 పెట్టె 1-కి	5 0 0	
నూళ్ యేనుగ నెం 20	6 9 0	
నెం 20 బెన్ని సింహం యా	6 15 0	
నెం 24 ,, లాకి	6 4 0	
నెం 60 ,, కారం	9 8 0	
నెం 80 అమ్యరు	7 8 0	
నెం 40 ,,	9 14 0	
నెం 44 ,,	5 1 0	
నెం 14 1/2 పాండిచేరి	6 6 0	
నెం 12 1/2 మ్యాకాటక్	5 0 0	
నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటక్	6 6 0	
నెం 10 1/2 కోయంబత్తూరు	5 8 0	
నెం 12 1/2 ,,	5 2 2	
నెం 14 1/2 ,,	6 8 0	
నెం 12 1/2 చూళ్	5 4 0	
నెం 16 1/2 ,,	5 0 0	

7. దూది.

బోండాపెద్దు బాయు 1-కి	రు 800 0 0	
షల్నూడుమాది ,,	145 0 0	

8. లోహములు.

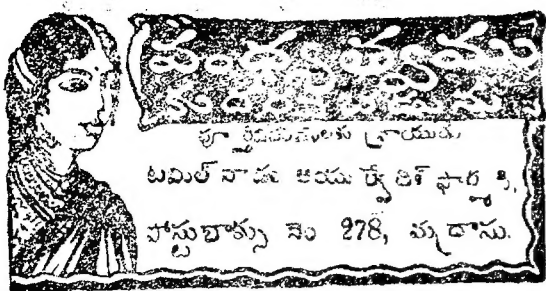
కెండి 100 కులంకు	57 4 0	57 8 0
బంగారు, కులము 1-కి	21 4 0	21 8 0
సవరము 1-కి		18 8 6
ఇత్రిడి బా 1-కి	288 0 0	248 0 0
రాగి డిటో	258 0 0	280 00

ఆరుధము

3268

ధర్మస్వామియంబగు ప్రశ్నలును, లేఖ వ్రాయుకాలము తో సహా, పంపించిన, బదులంపడును. 1 ముదలు 5. ప్రశ్నలకు రూ 1-0-0 పై ప్రతి ప్రశ్నకును రూ. 0-4-0. వి. పి. ఖమ్మలు ప్రత్యేకము. బాలశ్రోతిమాలయము, Vengapet, Sholinghur (P. O.)

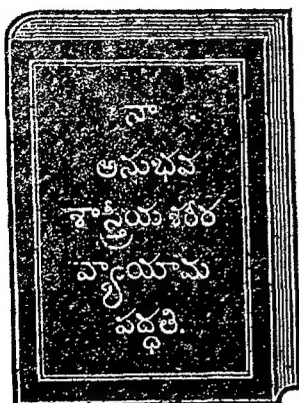

ఉచితము.

ఉచితము.

అందఱకు నుచితముగా బంపబడును

ఈ గ్రంథమునందు శరీరవ్యాయామ విషయములు పూర్తిగా సర్వసంపూర్ణముగా వివరింపబడినవి. ఇందునామెక్కియు, నాశిష్టముల యొక్కయు, పెక్కుపద్ధతులను సూచించుచున్న పటములు గూడ కలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితినని నావ్యాయామపద్ధతి మీకు బాగుగ బోధపడ గలదు.

ను. ప్రతిభారతీయునకును దీని జదివిన మాత్రము నూతనోత్సాహమును శరీర వ్యాయామానంద క్రియ కలిగి తీరును. తపాశాఖర్చుకు మాత్రము రు. 0-2-0 రెండణాలు పంపితిరని యీ గ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదే యాత్రయందు నిస్సంకోచముగ మాన్యగలిగి తీరును. ఈసమయము పోగొట్టుకొనకండి. ఈవిషయము మీచిత్తమునందుండగనే లేఖను వ్రాయుదు. దీనిజదివి ఆయురారోగ్య బలములను నభివృద్ధి పరుము.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు అఖిల భారతీయ శరీర వ్యాయామమార్గదర్శి పోస్టు బస్ వాణిగడి, బెంగళూరు. (సిటి)

శ్రీమా న స్థా ల్లా సి సి మాత్ర లు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)
కలనులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముగల!
శరీరములో ఉష్ణాభివృద్ధి చేకరిగడి ప్రత్యేకాభివృద్ధి
మాత్రలు దివ్యవృత్తులు. అజీర్ణము, అరచి, అపులింజలు, అగ్నిహృదయము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, పర్యాంగముల యందు బలతయము, విక్రలు, పార్యములు, శిరస్సు, క్రేళ్లు, అగ్నులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు దేహవాతావృత్తులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధమునుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి నాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:— (1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్కర్ర, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ కష్టావతారతత్వము

ఇది పురాణరాజము లన్నింటినుండి మహాభారత హరివంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా కులభక్తి కలిగి వచనగూఢమున వ్రాయబడును. సంకయములు తొలగినట్లు శాస్త్రీయమధానములు వ్రాయబడును. ప్రోత్సము లిట్లు ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కవగాకుండ, ఇక్కని రైందుచేయించి 8 నెలల కొకరూపి 1-8-0 లకు చందాచారులకు పీపీగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు సిద్ధముగా నున్నవి. 2208

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
ఆంధ్రప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు కడప.

సీసా 1-8, కు సు మ వి.పి. చాన్
రూ. 2-0-0 కరు.

ఈమందు గణితము అను సంగ్రహమును 24 గంటలలో నివారించి మూలకార్యమునుండి వెలువడు ప్రాసమును మూత్రము విడుచునపుడు గలగు చురుకుపాటు, మొదలగు బాధలు వెంటనే నిలిపివేయును. శ్రీలకు గలగు యేవిధమయిన కుటుంబవ్యాధులయిన ఆరోగ్యముగా కుదుర్చును. 1172-1766

ఆనందకుటీరము, 18, బైరాగిమఠంపేట, హైదరాబాద్

శ్రీశారదానికేతనము

బెజవాడ నాట్యమండలివారి

ఉచితనాటక ప్రదర్శనసహాయము

శ్రీశారదానికేతన సహాయము బెజవాడ మైలవరం హాల్ లో నాట్యమండలి (బెజవాడ) వారు 11-12-26 తేదీ నాటకం క్రియ 5-80 గంటలకు "ప్రహ్వనాటకము" ప్రదర్శించిరి. ఆప్రదర్శనమున కనేకులనేకవిధముల సహాయమునరించి సంపూర్ణవిజయవంతముగ తేసిరి.

నటరాజ బల్లారి రాఘవాచార్యులగారు హిరణ్యకశిపుని పాత్రను ధరించిరి. శ్రీరాఘవాచార్యులగారి నామములు వివరింపరాదులలో నుండరు. వారియోధార్యమే యీనాటకము ను సహాయము ప్రదర్శించునట్లు చేసినది. ఆచార్యులవారు తమనాటకకళా విభుత్వముచే, ఆంధ్రనాటకరంగము నుద్ధరించి నటరాజబిరుదధారియై, తమసహజధార్మిక సంపత్తిచే నెన్నియో యాశ్రమములను, విద్యాలయములను, సంస్థలను పోషించుచున్నారు. నాడు హిరణ్యకశిపుని పాత్రనుధరించి, పీఠప్రదర్శించిన భావప్రదర్శనము అద్వితీయము, వర్ణనాతీతము గనుక విశేషించి వ్రాయక ప్రేక్షకులలో నందరును నాటకకళానుభూతిని గ్రోలగలిగినది చెప్పటం కెంతయు సంతసిల్లుచున్నాము.

నటరత్న యనువిరుదమును వహించిన శ్రీపారుపల్లి సుబ్బారావుగారు లీలావతిపాత్రను ధరించినారు. శ్రీసుబ్బారావుగారు నాడు పిన పతిభక్తి, పుత్రప్రేమ అద్వితీయమై ప్రేక్షకులను మహానందమునరింప గలిగినవి. శ్రీశారదానికేతనమునందు పీఠిక ప్రత్యేకాభిమానము గలదు. అందువలననే దూరమని తెక్కచేయక ప్రాద్దుటూరునుండి పీఠిక క్రమముల పాఠ బెజవాడకు వచ్చి నాటకములో పాల్గొని జయప్రథముగా నాటకమును ముగింపజేసిరి. శ్రీసుబ్బారావుగారికి మానందములు.

శ్రీశాస్త్రవిత్తల శేషగిరిరావుగారును, అద్వితీ శ్రీరామమూర్తిగారును, చేసినసహాయమునకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. శ్రీశాస్త్రవిత్తల శేషగిరిరావుగారు "నారదుని" పాత్రనుధరించి, తమగానమధుర్యముచే ప్రజలను బ్రహ్మనంద సముద్రమునం దోలరాడించి, బాలగంధర్వయను విరుదమున కన్నివిధముల తగియొన్నతమగానకై నెన్నియోవిధముల ప్రదర్శించిరి. శ్రీ శ్రీ రామమూర్తిగారు తమసాన్నిధ్యమును సైతము తెక్కచేయక సికింద్రాబాదునుండి సకాలమునకు వచ్చి యిందుని పాత్రను ధరించి మహాదానంధమును గాంచిరి.

"కాలనాథుని" పాత్రనుధరించిన శ్రీ గోవిందరాజు సుబ్బారావుగారి విషయము ప్రత్యేకముగ చెప్పవలసియున్నది. కాలనాథునికి పద్మములుగాని వచనములుగానిలేవు. "చిత్రము" "అయ్య" అను రెండుమాటలు దప్ప మరేమియులేవు. ఐనను హిరణ్యకశిపుని ముఖ్యభూటలలో కాలనాథుడు ముఖ్యుడైనందున కాలనాథుని భావప్రదర్శనము ఆతని ప్రవర్తన హిరణ్యకశిపుని పాత్ర కన్నెయో విధముల మెరుగుపెట్టుచుండెను. శ్రీ సుబ్బారావుగారు వచించుటకు వచనము పాడుటకు పద్యములు శ్రేతండా తమ యద్భుత శాస్త్రకాశ్చర్యముచే హిరణ్యకశిపునకు తనన భటు డనిపించుకొనెను.

ప్రహ్వనాటకం ధరించిన బాలకులు తదితరులు వారి వారి పాత్రలను చక్కగా ప్రదర్శింపగలిగి నందుల కెంతయు వందనములు.

నాటకకాల నుచితముగ నొసంగిన శ్రీ మైలవరంరాజుగారికిని కావలసిన మెంబర్ల నందరను పంపిన శ్రీ మోతే నారాయణరావు గారికిని గుడివాడ నివాసులగు డి. రామారావు గారికిని ఇంక మారనేకవిధముల తోడ్పడిన మిత్రులందరికిని మనఃపూర్వక వందనములు.

నాటకమునకు దాదాపు రు. 1800 లు సమూలైవది. అందులో నాల్గవంతు ఖర్చు తైవది. ఖర్చులు పోను మిగిలిన ద్రవ్యము శారదానికేతనమునకు చేరినది. నాట్యమండలివారి నాదర్శనముగాని యింక కొన్ని నాటకములవారు ధర్మముగా నాటకములను ప్రదర్శించి యిచ్చుటకు సమర్థులైనారు. అట్టి వారికి మనఃపూర్వక వందనములు. జాతీయ సంస్థలను పోషించుట వారి ధర్మములలో నొకటియని ఆంధ్రనాటకకళాపోషకులు మనఃపూర్వక రలంచిన యెంతో సహాయము జరుగగలదని నిస్సంకోచముగ జెప్పవచ్చును.

అవ్వారి హనుమయ్య,
మాజీజరు, శారదానికేతనము, గుంటూరు.

మద్రాసువార్షికోత్సవము

మొసరు ఇ. డి. నస్సూన్ & కంపెనీ
లి మి టె డ్.,

వారు వైన తెలుపబడిన ఫేరునందు బొంబాయిలో పలుకరముల మిల్లులందు తమరూకాబడిన అనేకరకముల జవీరీ దినుసులను ప్రదర్శింపజేయుచున్నారని యిందుములముగా అంగరంగి తెలియజేయుచున్నారు. ప్రస్తుతము హిందూజాతి నందు అనేక దుకాణములందు విక్రయింపబడుచున్నట్టి వాటి యొక్క శ్రేష్ఠత్వము మీకు తెలియుటకొరకే ఈ ప్రకారము చేయబడుచున్నది. హిందూజాతిమునందు ఏయూరివారైనను ధరలకు, ఇతర వివరములకు మాకు నేరులో తెలుపగోరవద్దు. మద్రాసు రాజధానివారివద్దనుండి వచ్చు విచారణలు ప్రత్యేకముగా గమనించబడి, ఏరకము కావలసినను మిక్కిలి జాగ్రత్తతో వారికోరికమేరకు పంపబడును.

వై కంపెనీ ప్రతినిధి బొంబాయి మిల్లు

ఓనర్స్ స్టాల్ వద్ద ప్రతిరోజును హాజరుగా నుండి మీకు కావలసిన వివరములను తెలుపును.

మీరు మేలుకరము

ఇండియా జవీరీ దినుసులను చాక ధరలకు కొనుటకు వీలుగా నున్నప్పుడు మీ మీరు మీవైకమును విడతములకు పంపవలెను!

నిరాశచెందిన తీరని శుక్లనష్టము

నపుంసకత్వము ఇంద్రియదుర్బలమునకుపుంస్వము వెంపొందుటకు

వీర్యవృద్ధికి అమూల్యాపధములు

ఒక సుప్రసిద్ధాంగ్లవైద్యుని యోగ్యతాపత్రము

మద్రాసునందు 45 బందరుపీఠిలోనున్న "అమృతరత్నాకరము" వారిచే తయారుచేయబడిన వీర్యబంధు, రతిరంజక మాత్రలును రతిరంజక తైలమును నారోగులనిమిత్తం పరిక్షించి తిని. నిరాశచెంది తీరని శుక్లనష్టము, నపుంసకత్వము పుంస్వలోపము మున్నగువ్యాధులపై అద్భుతముగా పనిచేసినవి. వీర్యబంధు ధాతుపుష్టికిని వీర్యస్తంభనకును రతిరంజక మాత్రలు మగతనమును పెంపుచేయుటకును ప్రైవేట్ తైలము నపుంసకత్వమునకును వాడగా ఇదివరకు కుదురనికేసులపై అమోఘముగా పనిచేసి గొప్పగుణ మిచ్చినవి. హిందూజాతిముందు తయారుచేయబడు ఔషధము లన్నిటిలోను గుణమందు సాటిలేనివనియు ఎక్కువ వీర్యవంతమును కైవసంతుష్టమైనవనియు పరిక్షించి కనుగొంటిని. వైద్యులచే బాధపడువారందరు అమృతరత్నాకరము కంపెనీవారి అమూల్యమైన ఔషధములు కొని సుఖింప నాహ్వాదయపూర్వకముగా మీకు సిఫారసు చేయుచున్నాను.

డాక్టరు డి. దావూన్ పిల్లే
హానరబుల్ కలనల్ డాక్టరు డి. దావూన్ పిల్లే వి. యె. వి. యం. యస్. యం. డి. పి. హెచ్. డి. యల్. డి. ప్రెసిడెంటు, ఇంటర్నేషనల్ మెంటిక్లర్ సొసైటీ.

ముఖ్యమైన మూడువిషయములు

ఆరోగ్యమును, విశ్వగ్యము, ధనము వీటినే మానవుడెప్పుడు కాంక్షించును. వీటిని సంపాదించుటకు మరేమియు కష్టపడనవసరములేదు అయితే 150 పుటలు గల

కామ శాస్త్రము

చదివినచాలు. ఒకకాట్టు వ్రాసిన మీకు యీనాడుగా తపాల్ ఖర్చు లేక పంపబడును.

ఆతంకనిగ్రహస్ఫార్యసి, 28, వ్రాశ్వే, మద్రాసు.

బ్రాంచి:— మొయిన్ రోడ్డు, కాకినాడ.

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము

చరకచికిత్సాసాసము రు. 6
ఆంధ్రప్రదేశ్ వర్షి వర్షి రు. 2, భస్మవర్షి రు. 1
0264 డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

చిలుక పాలిషు

చిలుక పాలిషును ఉపయోగించుట వలన జోళ్లకు కాంతి కలుగునని మేము

దృఢముగా చెప్పగలము.

జోళ్లకు దీనిని తరుచుగ నుపయోగించుటవలన, అవి సొగసుగను, మృదువుగనుండుటయేగాక, చాల కాలమువరకును మన్నునని మీరు జ్ఞాపకముంచుకొనవలెను. ఎండలు కాయు రోజులలో మీ యొక్క జోళ్లకు చిలుక పాలిషు నుపయోగించుట వలన మీ జోళ్లు యెండవలన పగలకుండును, కుట్లు తెగిపోకుండును, కాపాడును. చిలుక పాలిషు నీళ్లను జోళ్లలోనికి రాకుండ ఆపును. కాబట్టి దీనిని వర్ష కాలము లో వాడుడు. దీనిని వాడిన చెమ్మవలన తోలు చివుకకుండు యుండును. ప్రత్యేకముగా హిందూదేశము కొరకు దీనిని మంచి వస్తువులచే తయారుచేసితిమి దీనియందు జంతువులయొక్క కొవ్వు యంతమాత్రము కలియలేదు.

APJ

మేన్షన్ పాలిషు, కర్రసామానులకు ఉపయోగించిన అద్దమువలె కాంతినిచ్చును ఈ రోజుననే ఒక డబ్బీని తీసి చూడుము.

యూరపియనులు

యం. సి. సి. తో పోటీ

కలకత్తా, డిసెంబరు 27—యం. సి. సి. వారు నేను యూరపియనులతో నాడిరి. యూరపియను నందు 4 గంటలూ 145 రన్నులతో జైతైరి. మొదటి రెండు వికెట్లును ఛేరలోనే పడిపోయెను. కాని తరువాత ఛాలోసి, క్యాంప్ బెలుగాడ్లు 32 రన్నులచేరిరి. హోస్లిగారు 14 నిమిషములలో ఛేర రన్నులచేరిరి. యం. సి. సి. 25 నిమిషములు మాత్రము బాటుచేరిరి. మొదటివికెట్లు జేటుగాలేదు. 22 రన్నులుచేరిరి. రేపు తిరిగి యాడెదరు. (అ. ప్రె.)

వర్ష పాలము

సిల్వా, డిసెంబరు 27:—దక్షిణ బెంగాలులో వర్షము సామాన్యముగ నున్నది. ఉత్తర బెంగాలులో అస్సాములలోగూడ వర్షము న్నది.

నూతన:—అస్సాము, బెంగాలు ఉత్తర బెంగాలులలో వర్షము పెచ్చును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి, డిసెంబరు 27:—రెండు కంపెనీలలో 85 వేలవరకు మోసము చేసినందులకు ఇరువురు కాపియర్లు అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

అసిస్టెంట్ కమిషనరు లంచములు

తీసికొనుట

విచారణసంఘము నిర్దోషి యనుట

జలంబరు, డిసెంబరు 27:—అసిస్టెంట్ కమిషనరు గుర్తయాలసింగుగారు లంచముల కొనిరను కేసుపై విచారణసంఘము ఏర్పాటుచేయబడెను. వారు 18 నెలములలో 6 విచారించిరి. రను విరోధులు ఇట్టిపట్ట పన్నిరని తెలుపుచు కమిషనరుగారు వాఖ్యాల మిచ్చిరి. పంచాయతీదారులు నివేదికను గవర్నమెంటుకు పంపింతురనియు దీనిపై గవర్నరు చర్య తీసికొందురనియు తెలియచున్నది. (అ. ప్రె.)

సిల్వా, డిసెంబరు 27:—ఆర్యాబాలికా పాఠశాల కట్టు సందర్భమున ఒకశవము ఉంపబడిన పెట్టెయొ దానిలో ఒక అసిపంజరమును దొరికినది. అది ఒకమిషనరీ కట్టింది 1863 సంవత్సరమందు మిషనరీవారి కప్పగించిరట. (అ. ప్రె.)

నాగపురం డిసెంబరు 27:—కాపును వాయుడుగారు కలకత్తా పోవుచుండ నాగపురమందు చాలచుండి కలిసికొని పారిని గారవించిరి. వారు యం. సి. సి. నాడబోవుమన్నారు. చాల ఉత్సాహముగ నున్నారు. (ప్రె. ప్రెసు.)

యావద్భారత పియాసభ

పాట్నా, డిసెంబరు 27:—ప్రాచీనమైన హామీంతాజీయస్సహానీగారి అధ్యక్షతక్రింద యావద్భారత పియాసభ యొక్క 19 వ సమావేశము క్రిందటి సోమవారమునాడు పాట్నాలో జరిగెను. అధ్యక్ష ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లిరువురును పియాసంఘమును అధ్యక్షముగ, సాంఘికముగ విద్యావిషయకముగ ప్రెజిడెంట్ గాని రావలెననియు హెడజాజీలోనున్న మహమ్మదీయ పవిత్రస్థలములను కాపాడుటమిక్కిలి యవసరమనియు చెప్పిరి. (ప్రె. ప్రెస్)

బొంబాయి మంత్రులు

బొంబాయి, డిసెంబరు 27:—సానికస్యపరిపాలనాశాఖకు సర్ గులాంహుస్సేన్ హిదాయతుల్లాగారును, ఫారస్టు ఎక్స్లైజాశాఖకు డాక్టరు పరంజిప్రెగారును విద్యాశాఖకు దివానుబహదూర్ ఫారిలాత్ దేశాయిగారును మంత్రులుగా నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

మాండలే, డిసెంబరు 27:—సర్ హుస్సేన్ బట్టగారు క్రిస్టియనియను నెండ్ మేర చర్చిలో ప్రార్థన గావించిరి. (అ. ప్రె.)

41-వ భారత జాతీయ మహాసభ

28 వ తేదీ సాయంకాలములో మహాసభ ముగిసినది

28 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మహాత్ముడు కలకత్తాకు వెళ్లెను

1927 డిశంబరులో మహాసభను చెన్నపురిలో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడెను.

మహాసభలో 27 వ తేదిని ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు

1 కన్యాభారతీయుల సమస్య 2 శాసనసభలలో కాంగ్రెసువారి విధానము 3 సిక్కు-సమస్య నాభామహారాజు పదమూర్తి 4 నిర్మాణవిధానము 5 వంగరాష్ట్రనాయకుల విడుదల

28 వ తేదీని మహాసభలో ఆమోదింపబడిన తీర్మానములు

నాభామహారాజు తీర్మానమునుగూర్చి బాజా గురుదత్తుసింగు పక్షమువారు సభనుండి లేచిపోయిరి.

1 ప్రతినిధి రుసుము ఒకరూపాయిగానే యుండవలెను 2 కాంగ్రెసు సభ్యులు ఎల్లప్పుడునుగూడ కద్దరును ధరింపవలెను. 3 మతకలహములను, కరెస్పెసమస్యలను గూర్చి కార్యసంఘమువారు విచారణ చేయవలెను అను తీర్మానము లామోదింపబడెను.

“విదేశవస్త్రబహిష్కారము పూర్తిగా కొనసాగినచో నేను శాసన సభలవనిలో గూడ చేరెదను” అని మహాత్ముడు నుడివెను.

తుపానువలన చాల నష్టము కలుగుట

కాంగ్రెసుమహాసభా సమావేశము

రెండవరోజు కార్యక్రమము

కన్యా తీర్మానము

“దక్షిణాఫ్రికాలో కన్యాలో దొరతనమువారు ఇటీవల భారతీయులు చెల్లించవలసిన తలపన్నును హెచ్చించిరి. అది మొదట 20 పిల్లింగు లుండెను. తరువాత నాణెముల మారకపు మిషతో 30 పిల్లింగులు చేసిరి. ఇప్పుడది 50 పిల్లింగులు చేయుటకు చట్టము జేసిరి. ఈరీతిగా వారు పాశ్చాత్యుల అభిమతానుసారము భారతీయుల లాభమును స్వాతంత్ర్యమును వాంఛలను భంగపరచుచున్నారు.”

శ్రీమతి సరోజినీనాయుడుగారు కన్యాలో భారతీయులపై తలపన్ను ముందుండిన 20 పిల్లింగులనుండి క్రమక్రమముగ 50 పిల్లింగులకు హెచ్చించుట జూడ భారతీయులను హింపించి ఐరోపియనులు బాగుపడుటయే బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమువారి సంకుచితస్వభావ మని వెల్లడిజేయుటకు వేరొకనిదర్శన మని యీ సభవారభిప్రాయపడుచున్నారను తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు ఇట్లు నుడివెరి:- “అనేకశతాబ్దములనుండి ఆఫ్రికాదేశము ఇండియాలోని అదనపు జనసంఖ్యను చేర్చుకొనుచు, వారివలననే యభివృద్ధిజేసి తూర్పుఆఫ్రికా భారతీయుల శ్రమమననే నేడు ఉన్నతస్థితికి వచ్చినను, బ్రిటిషువారు వారిని తగిలిజేయవలెనని చూచుచున్నారు. కన్యాలో భారతీయులు బానిస లగుచున్నారు. (సిగ్గుపిగు)తూర్పుఆఫ్రికానంటి గొప్పదేశమును నిర్మించిన మన దేశీయులు ఆనేకయిగ్గిట్లు పడుచుండ మనయింటిలో ఆ సోన్య పోరాటములతోనుండి వారికి సహాయముజేయ తీరికలేకుండుట కడువిచారకరము. మనలను బాహ్యప్రపంచమునకు ఎరుకపరచ సమర్థులగువారిని సంరక్షించుకొనలేకున్నాము. మనము మనదేశములో సాంఘిక విద్వేషములను విడిచిపెట్టిన వాని అభివృద్ధి చేయవలెను. వారు పన్ను హెచ్చించుట తప్పుగాదు. ఆ దేశాభివృద్ధికి కారకులైన మనవారిని వారు తరిమివేయజూచుటకు మనబానిసత్వమే గొప్పతత్వ” అని సరోజినీ నాయుడుగారు నుడివెరి.

ఎం. ఎస్. ఆనీగారు

ఈ తీర్మానమును ఎం. ఎస్. ఆనీగారు అనుమదించిరి:-

“తూర్పు ఆఫ్రికాలోను భారతీయుల హక్కులను స్వాతంత్ర్యములను నిరోధించుప్రయత్నములు నానాటికి అధికమగుచున్నవి. ఈతీర్మానమును యీమహాసభవారు ఆమోదించినచో మన మివిషయమును స్పష్టముగ తెలిపినవారగుదుము. ఆదేశమున నిరపడిన భారతీయుల బిడ్డలకు విద్యాభివృద్ధికి తగినసౌకర్యములను చేయుచున్నామను మిషతో వారుచేయుచున్న చట్టములన్నియుగూడ జాతిద్వేషమువలననే గలుగుచున్నవి. ప్రతిస్వల్పనిషయములోను భారతీయులను న్యూనతన పాశ్చాత్యులకు అధికమున వారు కన్పించుచున్నారు. విద్యావిషయములనుగూడ పాశ్చాత్యులబిడ్డలకు ధనపధికము గావలెనట. ఈవిధేద మేటికో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను. కావున ఇండియాదొరతనము వారు ఎంతమాత్రము ఆలస్యముజేయక తూర్పు ఆఫ్రికాలో జరుగుచున్న చట్టములలోని అక్రమములను అచట దొరతనము వారికి తెలియజేయుట అత్యవసరము. దొరతనమువారు అచటి భారతీయులకు న్యాయమును కలుగజేయవలెనని కాంగ్రెసు వారు నొక్కి చెప్పుటయేగాక భారతదేశమునందలి అన్ని మతములవారు సామభూతిని కలిగియున్నారని కన్యా భారతీయులకుగూడ తెలుపవలెను.” తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడెను.

శాసనసభలలోని విధానము

నేనుగుప్తగారు

28వ తేదీరాత్రి విషయనిర్ణయసభలో ఆమోదింపబడిన యీతీర్మానమును నెనుగుప్తగారు సభలో ప్రతిపాదించిరి. (తీర్మానము యిదివరకే ప్రకటించితిమి)

“ఇప్పుడు స్వరాజ్య పక్షమువారు రెండుపక్షములను ధ్యచిక్కుపడియున్నారు. ఒకపక్షమువారు విధానమును యింకను బిగింపవలె ననుచున్నారు. రెండవపక్షమువారు ఉద్యోగముల స్వీకరింపవలె ననుచున్నారు. ఈరెండుపక్షములవారు ను వేరువేరు దృక్పథములనుండియే స్వరాజ్య పక్షమువారి నాక్షేపించుచుండిరి గాని దేశమునందు స్వరాజ్యపక్షమువారిని నిందించుటలో మాత్రము యీరెండుపక్షములును ఏకభవించె

ను. నిన్న మహాసభ ప్రారంభమైనపుడు అన్యక్షుడొసంగిన గంభీరముగ ప్రారంభోపన్యాసమునందు సంస్కరణములు నిష్ప్రయోజనములని బాగుగ నిజావుచేయబడెను. ఇప్పుడు యీ తీర్మానమును ఆక్షేపించినచో త్యాగమునందర నక్రమ తీర్మానము తెలియజేసిరి. స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానము పటిష్టముగ లేదని చక్రవర్తిగారు చలించుచున్నారని అది పారపాటు. ఒకవిధానమును నిర్ణయించుట ప్రజలకు రాజకీయములందు గల విజ్ఞానమును ప్రతికక్ష్యుల బాబులనుగూడ గమనించవలసి యుండును.

“స్వరాజ్యపక్షమువారి విధానమువలన కలిగిన ఫలితమును మీరు మరచితిరా? భారతదేశపరిస్థితులనుగూర్చి చర్చించుటకు రాజప్రతినిధిని ఇండియామంత్రి బ్రిటిషు దేశమునకు పిలిపించినపద్ధతి మనదేశమున బ్రిటిషు ప్రభుత్వ మేర్పడినప్పిట్టు లరీడింగుప్రభువు రాజప్రతినిధిగ నమ్ముటకు ముందెన్నడును జరుగలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారి నిరోధపద్ధతి యనగనేమా గ్రహింపవలెనను సాందోళనమున ఇండియామంత్రి రీడింగు ప్రభువును పిలువనంపెను. కీర్తిశేషులగు దేశబంధు దాసుగారు ఫరీదుపూరులో నొసంగిన ఉపన్యాసమునకు 24 గంటలలోనే ఇండియామంత్రియగు బర్కిను హెడు ప్రభువు లండనులో ప్రభువులసభలో నుపన్యసించుచు వినయపూర్వకముగ ప్రత్యుత్తరము సంగ్రహించెను. కాని ఎంతమాత్రమును అధికార పూర్వకముగ ప్రత్యుత్తర మిచ్చి యుండలేదు. ఇదివర కెన్నడైన నిట్లు జరిగెనా? వంగరాష్ట్రములో స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు దేశబంధునితో సమాధానమును కుదుర్చుకొనుటకు లిట్లు ప్రభువు కొన్ని సెలలపాటు ప్రయత్నింపలేదా? స్వరాజ్యపక్షము భారతదేశప్రభుత్వముకై షెర్ జీల్పివేయుచున్నదని వింటురుటను ప్రభువు నుడువలేదర్భము. స్వరాజ్యపక్ష విధానము భారత సహాయమంత్రికి ఆందోళనకాత్రము కలిగించిననుటకు ఇది నిదర్శనము కాదా? కావున స్వరాజ్య పక్షమువారి ఉద్యమమునకు దేశమునందు ప్రజల సహాయము అధికముగ లేదని దురభిప్రాయమును చెందకుము. దేశబంధు దాసుగారి ఫరీదుపూరు ఉపన్యాసమునకు అపార్థములనుకల్పించువారి వ్యాఖ్యానములను నమ్ముకుము. స్వరాజ్యము తక్షణమే లభించుటకు తగిన మార్పును నిబంధనలతో చేయవలెనని మాత్రమే దేశబంధు దాసుగారు కోరియుండిరి. మన విధానమును బు హిసపరచినచో నితరపక్షములవారు మనతోచేరుట నిజమే. కాని దేశాభ్యుదయమును మనము దొరతనమువారికి వశపరచిన వారమురుము. అని నెనుగుప్తగారు నుడివి తీర్మానమునందలి 6 మతములను ప్రత్యేకప్రత్యేకముగ జదివి బ్యాఖ్యానముజేసిరి.

దీనివలన దేశబంధు దాసుగారి విధానమును మేము దుర్బలముగ జేయలేదని మీరు గ్రహింపవచ్చును. శాసనసభలలో యితరపక్షములవారుగూడ మంత్రి న్యాయులను ఏర్పరుపకుండ జేయవలెను” అని నిర్ణయింపబడుటచే నెనుగుప్తగారు లోపములగూడ యిప్పుడు తీర్చివేయబడినవి. సంకయమున కేమియును ఎడములేదు.” అని నేను గుప్తగారు నుడివెరి.

ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు

“ఇప్పుడు తీర్మానమునందలి ఉపపాదించబడిన సవరణలన్నియు అసంవర్ధముగనున్నవి. వానినామోదించినచో యీ తీర్మానము నిరుపయోగమునను. పరవులను స్వీకరింపగూడదని కాన్పూరులో తీర్మానింపబడెను. కావున ఇతరులగూడ మంత్రి న్యాయుల నేర్పరుపకుండ జేయుటయును కాంగ్రెసువారి కర్తవ్యమైయున్నది. కాంగ్రెసువారు మంత్రిన్యాయుల నేర్పరుపక పోయినను యితరులు మంత్రిన్యాయుల నేర్పరుపవలెను కాంగ్రెసు వారు ఆమోదమును తెలుపవచ్చును. కాంగ్రెసు లక్షల జేయకుండుటకై “ఇతరులు మంత్రిన్యాయుల నేర్పరుపకుండ జేయవలెను” అనువాక్య విప్లవము చేర్చబడినది. కడపటియూదకాజులను రద్దుజేయవలెనని మాజంబారుగా రుపపాదించిరి గాని స్వరాజ్య పక్షము మొదట యేర్పరుపబడినపుడే వానిలోని విధానము అంగీకరింప బడినది. ఆమాడు కాజులను రద్దుజేసినచో కాంగ్రెసు వారి పద్ధతికి విరుద్ధములగు తీర్మానములుగూడ ఉపపాదించుట కనకాశము గలుగవచ్చును. కడపటి వానిని మూడిటిని తీసివేసినచో మెండటి మాడిటినిగూడ ఉంచుటకు వీలుండదు. జూహూలో గాంధీనహామ్యునో ఆలోచించిన మిమ్ముల దాసు నెహ్రూగాడ్డ చేసిన ప్రకటనయందుగూడ కాజులన్నియు గలవు.

ఈ నిరోధకపద్ధతి విఫలమైనది గావున యానానుభూతికారపద్ధతినలంబింపవలెనని కొందరు నూచించుచున్నారు. 1924 భారత శాసనసభలో జాతీయపక్ష మేర్పడినపుడు ప్రతి

కుటుంబ పద్ధతి సవరించవలెనని పంజీత మాలవ్యాజీ న్నా, డి. బి. టి. రంగా చార్యులుగాడ్ల నిర్ధారణజేసిరి. అప్పుడు ఆర్థిక చట్టమును తిరస్కరించవలెనను తీర్మానమును పంజీత మాలవ్యాజీ గారే ఉపహరించిరి.

“ఇంకొక ప్రభుత్వచట్టమును సవరించువరకును భగవంతు డొంగిన అల్పమును నాయంతరాత్మ సమై నామోడించుట అంగీకరింపదు.” అని అప్పుడు మాలవ్యాజీగారు నుడిచి యున్నారగాన ఆర్థిక చట్టమును తిరస్కరించుట నష్టము నిరాకరించుట కాబాలవని యిప్పుడు వారన విలులేదు. నిరంకుశోద్యోగము స్వరాజ్యము లభించుటకు కలిగించుచున్న నిరోధముతో పోల్చిచూచిన మనప్రతిభుటన మంత ప్రజలమైనది కానేకాదు. కాననసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారి ప్రయత్నము విఫలమైనదని శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు నుడిచిరి. కాననసభలో స్వరాజ్య పక్షమువారి పని యంతరికిని జెల్లడియగుచున్నది. అంతకుంటే హెచ్చుగ నేము చేయవలగ పోయినచో అందులను చక్రవర్తి గారిపక్షముగారు గావించిన నిరోధమే కారణము కాగలదు.”

మాలవ్యాజీగారు

“ఈ ప్రామాణ్యమునందు మొదటి రెండువరకులను తీసి వేసినయెడల సరిగనుండును. ప్రజలకు లాభమును కలిగించు చట్టములను బలపరచుటకు మీ రంగీకరించునపుడు, మీరు సమై రెటులు నిరాకరింప గలుగుదురు. మంత్రిపదవులనుగూర్చి యిప్పుడేమి తొందరలేదు. అన్ని కానన సభలోను దొరతనముల వారు యిదివరకే మంత్రిపదవులు నేర్పాటుచేసిరి. ఏకాన నుగూడ కాంగ్రెసువారిసంఖ్య మిక్కిలి హెచ్చుగ నన మంత్రిపదవులను వహింపవలెనని కాంగ్రెసువారిని ననుమారు కోరవలసిన ఆవశ్యకతయే గలుగలేదు.”

ఒకరు:—చెన్నపురిలో దొరతనవారు కాంగ్రెసువారిని రగ వారు నిరాకరించిరి.

మాలవ్యా:—నావాదముగూడ నదియే. అందువలననే మంత్రిపదవులవిషయ ప్రస్తుతమని నేనంటిని. నిరంతర ప్రతిభుటనమును మీరు వదలివేసి ప్రజాహిత చట్టముల నామోడింప గోరిరిగాన, ఆసంగతములనుక్లాజులు కొన్ని యిప్పుడుండుటవలన కాంగ్రెసుకు అపఖ్యాతి గలుగుచున్నది గాన వానినిగూడ రద్దుజేయవలెనని నేను గోరుచున్నాను.”

సత్యమూర్తిగారు

“మితవాదులలో నతివాదియగు మాలవ్యాగారు మొదటి రెండు క్లాజులను తీసివేయవలె ననుచున్నారు. బహిష్కరణవాదులలో నతివాదియగు ముజందారుగారు కడపటి మూడుక్లాజులను తీసివేయవలెననుచున్నారు. ఈ విధు క్లాజులను తీసి నచో మిగులనడేమి? నేడు అసహాయోద్యమము ఎంతవరకు సాధ్యమో అంతవరకును యాతీర్థానమునందివకాశమియబడి నదని స్పష్టము కాగలదు. చిన్న సవరణల విషయమునతప్ప మొత్తముమీద తీర్మానము తమ కంగీకారముగ నున్నదని మాల వ్యాగారు తలచుచున్నచో వారు కాంగ్రెసునాయకులలో తమ అర్హతను స్వీకరించి ఏకీభావముతో నిరంకుశోద్యోగుల నెదిరించుటకు మాకుతోడ్పడ గోరెదను. నిరంతర ప్రతిభుటను సాగించవలెనను పద్ధతిని మొదట తెచ్చిపెట్టినవారు వి. జె. పటేలుగారు, పంజీత మాలవ్యాగారు మున్నగు నాయకుల అనుగ్రహమున నిరంతర ప్రతిభుటనము అసాధ్యమని వెనుకనే గ్రహింపబడెను. కాన 1924 మే లోనే దాని సవరించవలసి వచ్చినది. కావున ఆవిధానమును తాను మార్చితినిని మాలవ్యా గారు చెప్పుకొనుట కెట్టి యాధారమునలేదు.”

మాలవ్యా:—మీరుగూడ తాతో నేకీభవించినందులకు నేను సంతోషించుచున్నాను.

సత్యమూర్తి:—అటులేనచో మీరు మాపక్షమున కేల రావలదు. ప్రతిస్థాభంగమని సంబోధించుచున్నారా? మావిధానము ఆసంగతము కాకుండనున్నచో అట్టి ప్రతిభుటల మనము మేము ఆర్థికచట్టమును తిరస్కరించుచునే యుండుము. మా స స్వత్రీయందును స్వదేశమునందునుగూడ విశ్వాసముగలదు. మాలవ్యాగారి పక్షమునకు యీ రెండిటియందు విశ్వాసములేదు. తాళు రాజనీతిజ్ఞులనియ్య, చర్చయందు ప్రవీణునియ్య (ప్రజ్ఞ మెంతేరియన్న) లోకమునకు జెల్లడించుకొనుచున్నారు. స్వరాజ్యము ఊడపడుటకు వారు డొంగి స్త్రీలు వంక ఎదురు జూచుచున్నారు. మాకు ఆశ్చర్యముగలదు. ఎప్పుడు లాంగవలెనే యెప్పుడక్కరలేదో డిటేషన్ గారు గ్రహించియున్నారనిగూడ మే మెరుగుదుము. యథానుకూల సహకారముగ నిరంకుశోద్యోగము లొంగిపోవుటయే. రాజ

కీయ సంస్కరణములను కొనసాగింప జేయకుండుటకే మేము దీక్షబూనియున్నాము గాన మాలవ్యాగారు కోరినప్రకారము క్లాజులను రద్దుజేయుటకు నేర్పనంగీకరింప జాలకున్నాను. అంగీకరింప బడదగిన ఉద్యోగములు నిజముగ నున్నచో కాంగ్రెసు పారే వానిని స్వీకరించియుండుదు. కాని ఎవరినో యొకరిని అందులకు నియమించియుండుదు. ఇప్పుడు మంత్రి లనగ కార్య నిర్వాహక సంఘముల డిఫేదారులు అనియే మాయభిప్రాయము. మంత్రిలకు అధికారము, బాధ్యత, ప్రారంభావకాశము మున్నగునవి యేమియు లేవు. కావున మేము మంత్రిపదవుల నంగీకరింపము.”

ఒకరు:—చెన్నపురిరాష్ట్రము సంగతియేమి? సత్యమూర్తి:—మేము ఎట్టి వాదనమును జేసియుండ లేదు. అట్టి నూచనయైనను మంత్రిలకు జేసియుండలేదు. మదరాసు కాననసభలో మేము 41 రము మాత్రమే యున్నాము. కావున అన్నిట మంత్రిపదవులను డిఫేదారులు యెటుల యెప్పుడు మాకు సాధ్యమగునో ఇప్పుడు తెలుపవలెను. గుహరాయిగారి సవరణ నామోడించుటవలన మజుందారుగారి కోర్కెగూడ యీడేరినది. అది చాల ముఖ్యముగ సవరణ. ప్రతివిషయము లోను నిరంకుశత్వమును తొలగించుటయే కాంగ్రెసువారి యాశయమని దానివలన విశదమైనది. కావున చిన్న సంస్కరణముల గూర్చి మనమాలోచింప వలెను. ప్రజలు త్రొక్కుటకు నీరు లేక గోలపెట్టుచున్నను స్వరాజ్యపక్షమువారు నీటి సప్తై ఆమోదించరని మాలవ్యాగారి పక్షమువారు ముమ్మ ఎత్తిపాడి చిరి. అందువలననే ప్రజలకు అనుమలమును చట్టములమోడింప బడవలెనను వరకు తీర్మానము చేర్చబడెను.”

మాలవ్యా:—నే నట్టినిండను మోపియుండలేదు. ప్రజలకు లాభకరములగు చట్టములను బలపరచవలెనని మీరే వ్రాసి యుంటిరి. మధ్యరాష్ట్రములలో నెట్లమెంటు 80 ఏండ్లనుండి 40 ఏండ్లకు హెచ్చించుటకు దొరతనమువారు సిద్ధముగ నున్న ను స్వరాజ్యపక్షమువారు ప్రతికూలురుగ నుండిరి మాత్రము నేను జెప్పియుంటిని.”

సత్యమూర్తిగారు:—అది మాత్రము ఎత్తి పాడువు గాదా? క్రమక్రమముగ మేము నిరంకుశాధికారమును తగ్గింప గోరుచున్నాము. అదియే మా యాశయము. వరియు దేశమున విదేశీయ ప్రభుత్వమునకు పోటీగ జాతీయ ప్రభుత్వమునుగూడ వీర్వరుప గోరుచున్నాము. అదియే సినుఫీను దొరతనము. కానన సభ్యులను యితరులను గూడ కలిసి పనిజేయుటకు వీలుగ నుండును. వెనుక అసహాయోద్యమము నవలించిచి కాననసభ్యులను, బహిష్కరించినపుడు క్రొత్తగ 60 కోట్ల రూపాయలు పన్నులు వేయబడెను. 80,000 మంది దేశభక్తులు కారాగృహముల కంపబడిరి. అటుపిమ్మట మనము మరల కాననసభ్యులకు నిలచినపుడు భారతదేశమునందు ప్రతిభుటించగల పక్షము స్వరాజ్యపక్ష మొక్కటియే యని దొరతనమువారు గ్రహింప గల్గిరి. ఈసారి మరల రి ఏండ్లపాటు కాననసభ్యులలో పనిజేయుటకు మీరు మా కవకాశము నొసంగినచో స్వరాజ్యము శీఘ్రముగ మనకు లభించుటకు యితరపక్షములవారు ఎవరును జేయ జాలనట్టి కృషిని మేము చేయగలుగుదుము అని నేను వాదా నము జేయుచున్నాను.”

పంజీత నెహ్రూగారు

“పదవులను స్వీకరించుటయూ మానుటయూ యనునదియే ప్రధానముగ విచారణము. వంగరాష్ట్ర నాయకులను చెర సాలకుండి వదలువరకును అట్టి ఆలోచనయే తలపునకు రాగూ డదు. సంస్కరణములకును నిర్బంధములకును పరస్పరసంబంధ మున్నదని నాయభిప్రాయము గాదు. సంస్కరణముల చట్టము ఆమోదించబడిన తరువాత చాలకాలమునకు పిమ్మటనే బెంగాలు ఆర్డినన్సు చేయబడినది. వంగయువకులలో శ్రేష్ఠులగు వారందరును కారాగృహములందు నవయుండుడగ, వారు జేసిన నేరముల గూర్చియైన ఎవ్వరికిని తెలియకుండ నుండగ ఆర్డీ గౌరవము గల మనము పదవులను స్వీకరించుటనుగూర్చి ఎటు లాలోచింప గల్గుదుము? నేడు మనము మంత్రిపదవుల స్వీకరించెదమని భావింపుడు. లేవు నరుల ఆర్డినెన్సువంటి కఠినచట్ట మను తెచ్చిపెట్టివెనుక జరిగినటులే మనదురాగతముల జరిపెద రనుకొనడు. అప్పుడు మనక రత్నమేమి? వెంటనే మనము మంత్రిపదవులను వదలివేయుటయే గదా క రత్నమగును. కావున ఆచట్టమును రద్దుజేసి రాజకీయభేదిల నందరిని విడుదల జేయ వలెను. లేదా న్యాయస్థానములందు వారికేసులను విచారణ జేయవలెను. అంతవరకును మేము మంత్రిపదవులను స్వీకరింప జాలము అని తెలుపుటయే క రత్నము. వెనుక దేశబంధు దాసు గారును నేనును యీవిషయమును చర్చించినపుడు యిటులనే చెప్పించితిమి. కాని యిప్పుడు పదవులనుగూర్చిన క్లాజును రద్దు

జేయవలె నని మాలవ్యాగారు గోరుచున్నారు; దొరతనమువారు సరియైన ప్రత్యుత్తర మిచ్చువర కును, నాయకులను కారాగృహములనుండి విడుదలవరకును స్వరా జ్యపక్షమువారు పదవుల నెంతమాత్రము స్వీకరింపజాలరు. వంగరాష్ట్ర మింతటి దారుణముగ నవమానమునకు పాల్పడి యుండగ పదవులను స్వీకరించుటకు ఆరాష్ట్రమువా రెంతమాత్రమైన నంగీకరింపగలుగుదురా? వంగరాష్ట్రమునకుగల్గిన ఆగౌరవము భారతదేశమునకు మాత్రములేదా? కావున యీయవ మానము తొలగువరకు పదవులస్వీకరింప వీలులేదు. మే మను కొనినంత హెచ్చుగ ఎన్నికలలో కాంగ్రెసువారు నెగ్గజాలక పోయినను భారతరాష్ట్రీయసభలోను మరి మూడురాష్ట్రీయ సభలలోను కాంగ్రెసువారిసంఖ్య 1928 ఎన్నికలవలనకంటె యిప్పటి యెన్నికలవలన చాల హెచ్చుగనున్నది.

పంజీత మాలవ్యాగారి ఉపన్యాసము నాకు చాల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. వారియందు వారిమిత్రులయందు నాకు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలదు. భారతకాననసభలందలివనిని గూర్చి మాకు సమాధానము కలుగగలదని నేను నమ్ముచున్నాను. ఆత్మగౌరవమునకు భంగము కలుగని విషయములలో కలిసి పనిజేయుటకు మాకెంతమాత్రము అభ్యంతరములేదు. కాని పదవులనుమాత్రము మేము స్వీకరింపజాలము. సంస్కరణములను సాగింపనొల్లము. ఈతీర్మానముపైని ఓటబిచ్చుటలో దేశీయ నాయకులను నిరంకుశోద్యోగులను చేసిన కార్యములనుగూర్చి కాంగ్రెసువారు తీర్పుజెప్పినవారే యగుదురు. ప్రజలగౌరవ మును నిరంకుశోద్యోగులు భంగపరచినవిషయము నేను వేరు గ జెప్ప నక్కరలేదు.”

నేనుగుప్తగారు

“స్వరాజ్యపక్షమును యాపునాపుటకే ఆర్డినాన్సు చట్ట ముజేయబడెను. వెంటనే నాయకులు ఆరెమ్మజేయబడిరి. నే నిప్పుడుపోయి మేము మంత్రిపదవుల స్వీకరించెదము. సంస్కరణముల సాగించెదమని లిట్టునుప్రభువున కరింగించినచో నేడే నాయకులను విడుదలచేసెదరని నేను బాగుగ నెరుగుదును. కాని ఆపదతికి కాంగ్రెసువారును స్వరాజ్యపక్షమువారును ఎంతమాత్రమంగీకరింపరు. అంగీకరింపగూడదు.” అని నేనుగుప్తగారు నుడిచిరి.

ఓట్లు పుచ్చుకొనుట

బి. బాలక రామశర్మగారి సవరణపై ఓట్లు పుచ్చు కొనగ ఆసవరణ ఓడిపోయెను.

బి. కె. ముజందారుగారి సవరణపై ఓట్లు పుచ్చుకొనగ ఆదియను విగిపోయెను.

“కాననసభలో స్వరాజ్యపక్షము జేయవలసినపనిని భారతస్థాయిసంఘమువారు నిర్ణయించవలెను గాని కార్యసంఘ మువారు నిర్ణయింపగూడదు.” అను ముజందారుగారి సవరణపై ఓట్లు పుచ్చుకొనునపుడు మొదట లెక్క సరిగా లేలేదు. అందు వలన ప్రతిభావలోను ప్రత్యేకముగ లెక్కపెట్టుటకు కొందరిని నియమించిరి. అనుకూలురు 451, ప్రతికూలురు 481 మంది. అని తేలినది. మరల లెక్క పెట్టవలెనని ముజందారుగారనగ లెక్కపెట్టనక్కరలేకుండనే సవరణనామోదించితిమని కార్య సంఘమువారుచెప్పిరి. ఓట్లులేదా మిక్కిలితక్కువగ నున్నది కావున సవరణ నెగ్గినట్లే వారంగీకరించిరి.

“ప్రతిచట్టమును ఎదుర్కొనవలెనని ముజందారుగారుప పాదించిన సవరణమాత్రము మిక్కిలి హెచ్చుమంది ప్రతికూలు రుగ నుంటచే నది విగిపోయినది.

ప్రధానతీర్మానము నెగ్గుట

తీర్మానములు

(1) ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కెలకు దొరతనమువారొసంగు ప్రత్యుత్తరము సంతృప్తికరముగనున్నదని కాంగ్రెసుమహాసభవారుగాని స్థాయిసంఘమువారు గాని నిర్ణయించువరకును మంత్రిపదవులను దొరతనమువారియగల యితర ఉద్యోగములను వేసిని గూడ కాననసభలోని కాంగ్రెసువారు స్వీకరింప గూడదు. ఇతరులు మంత్రిపదవుల నేర్పరుప గోరినచో గూడ నెదిరించుచుండవలెను.

(2) దొరతనమువారట్టి ప్రత్యుత్తరమిచ్చువరకు గాని, కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారు వేరొకవిధముగ నిర్ణయించువరకుగాని యీదిగువ 4 వ క్లాజు లోని మినహాయింపుకు లోబడి కాననసభలోని కాంగ్రెసువారు నష్టెలను ప్రోసివేయుచుండవలెను. బడ్జెటుల నిరాకరించుచుండవలెను.

(3) నిరంకుశోద్యోగులు తమ అధికారములను బలపరచుకొనుటకు ఉపవాదించెడి చట్టముల నన్నింటిని తిరస్కరించుచుండవలెను.

(4) జాతీయత సరియగు పద్ధతి నభివృద్ధి నొందుటకును, ఆర్థిక వ్యవసాయ పారిశ్రామిక వాణిజ్యాది విషయముల యభివృద్ధికిని సాధనములగు చట్టముల బలపరచుచు తీర్మానముల నుపపాదించుచుండవలెను.

(5) వ్యవసాయమునందు రయితల స్థితిని శీఘ్రముగ వృద్ధిపొందించుటకు పెర్మనెంటు సెట్ల మెంటు సౌకర్యములను జేయుటకు సాధనములగు తీర్మానముల నుపపాదించుచు చట్టములను బలపరచుచుండవలెను.

(6) భూస్వాములకును రయితలకు సరిశ్రమల యజమానులకును రయితలకును నిష్పాక్షికమగు న్యాయము కలుగునట్లులు పరస్పరము సద్భావమును కలిగించుచు మొత్తముమీద వ్యవసాయపునలను జేయు పనివాండ్ర యొక్కయు యంత్రశాలలలో జేయు కార్మికులయొక్కయు హక్కులను కాపాడుచుండవలెను.

అను నీ తీర్మానము హర్ష ద్వములు చెలరేగుచుండగ మహా పథలో నామోదింప బడెను.

నిర్వాహన తీర్మానము

పండిత నైహూగా రుపపాదించుట

“దేశమునందు ప్రజలకు గల రాజకీయహక్కులనుగూర్చి వారికి బాగుగ బోధించుటయును ఆహక్కులను బడయుటకు ప్రజలు నిర్వాహనమును ముఖ్యముగ నూలువడకుట ఖద్దరుకట్టుట అన్ని మతములవాటికి ఐకమత్యము కుదుర్చుట అస్పృశ్యతను తొలగించుట నిన్నుజాతుల నుద్ధరించుట ప్రజలు నిపాపస్తులను వాడకుండజేయుట సానికసంఘములకు వశపరచుకొనుట గ్రామసంఘములను వశపరచుకొనుట జాతీయవిద్యను వ్యాపింపజేయుట యజమానులకును కార్మికులకును, భూస్వాములకును రయితలకును సామరస్యము కలిగించుట పారిశ్రామిక వ్యవసాయక కార్మికసంఘముల నేర్పరుచుట జాతీయార్థిక పరిశ్రామిక వాణిజ్యాది సౌకర్యములను వృద్ధిపొందించుట మున్నగు కార్యములను నెరవేర్చుచు తమ హక్కులను బడయుటకు కావలసిన ప్రతిభుటన శక్తిని బలమును ప్రజలు బడయగల్గునట్లు వాటిని సిద్ధపరచుట మున్నగు శాఖలకు సంబంధించిన నిర్వాహ విధానమును దేశమునందు కొనసాగింప వలెనని కాంగ్రెసు సభ వారు నిశ్చయించిరి.

అను నీ తీర్మానమును పండిత నైహూగా రుపపాదించుచు నిటుల నుద్ఘోషించెను:— “శాసనసభలో కొన్ని విషయములలో సంపూర్ణ విజయము కలుగకపోవుటకు ప్రజలలో రాజకీయములందు సమగ్రమగు జ్ఞానము కలుగకపోవుటయే కారణములు గాని అంతకలహములు కారణములు గావు. శాసనసభలు దొరతనమువారి యధీనమునందున్నవి. దేశీయుల అభిప్రాయము దొరతనమును లొంగదీయగలదిగ నుండిననే గాని వారు లొంగరు ఈ తీర్మానము కాన్పురులో యిదివరకామోదింపబడియే యున్నది.

ఇది కేవలము కాంగ్రెసు రిపోర్టు నలంకరించుటకు మాత్రమే జేయబడినదికాదు ఈగీతక ముందు సంవత్సరము దేశమునందు పని జరుగవలెను. హిందూ మహమ్మదీయ మైత్రి వృద్ధి నొందవలెను.”

మూలానా మోకతాలిగారు

“ఇదియే నిజమైన కాంగ్రెసు విధానము. దీనిని దేశీయులు మహాపూర్వముగ నెరవేర్చినచో కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతిష్ఠ మరల చాల వృద్ధిపొందగలదు. స్వాతంత్ర్య సమరమున పనిజేయు యోధులకు ప్రత్యేకించు ఖద్దర యని నేను భావించుచున్నాను. నిర్వాహనమును మనము సాగింపగలిగినచో పోటీ ప్రభుత్వమును మనము ఏర్పరచగలుగుము. అందులకు మనము ధ్యజమునెత్తుటయే అవశ్యముగాని దేశీయ

లలోజేమియును లేదు. వారిదీవరకే సిద్ధముగనున్నారు అని మోకతాలిగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

ఒకరు:— నాయకులు కొట్టుకున్నా రే. దీనిగతియేమి?

డా॥ సత్యపాలుగారు

“కొన్ని రాష్ట్రములలో కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠ మిక్కిలి తగ్గిపోయినది. కాంగ్రెసుపట్ల తమకు భక్తికలసి చెప్పవారిలోనే కొందరు కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతిష్ఠను రూపుమాపుటకు ఎన్నికల సమయములో శక్తివంచన లేకుండ బనిజేసిరి. కాంగ్రెసులోని హిందువులందరు మహమ్మదీయులతోను కాంగ్రెసులోని మహమ్మదీయులు కాశరలతోను వారు చూపించిరి. ఇంతమాత్రమున కాంగ్రెసు అంతరించవని నేను ధైర్యముగ చెప్పగలను. నాకు కాంగ్రెసునందును గాంధీ బోపియందును సంపూర్ణ విశ్వాసముగలదు. డా॥ భాంకుసింగు గారికను చెరసాలలోనే యున్నార” అని సత్యపాలుగారు నుడివిరి.

ప్రకాశంగారు

“దేశమునందంతటను కాంగ్రెసుసంఘములు విస్తారముగ యేర్పడినందుననే మనకు ఎన్నికలలో జయము విస్తారముగ గల్గినది. అసహనోద్యమము ప్రబలముగ నున్నపుడు కాంగ్రెసు సంఘములు విస్తారముగ బయలుదేరినవి. ఇప్పుడవి కొన్నిచోట్ల కృశించిపోవుచున్న వానికే మాత్రము నిలచియున్నది. ఇట్లు కృశించిపోవుట చాల యవమానకరము.”

ఒకరు:— ఎవరికి?

ప్రకాశంగారు:— మీకును నాకును, నిరుడుమనము నిర్వాహవిధానమును ఏమియు సాగింపలేకపోవుట మిక్కిలి యవమానకరము నేమనలు డిమాండును దేశీయులు బలపరచిన కారాచుననే దొరతనమువారు తిరస్కరింపగలిగిరి. నిర్వాహ విధానమును సాగించుటవలన దేశీయులలో జ్ఞానాభివృద్ధి కలుగును. అనరమనచ్చినపుడు దేశీయులు వెంటనే సంఘముకాగలుగుదురు. గాంధీమహాత్ముడు ఒకసంవత్సరము విశ్రాంతి తొలిన మరల కార్యరంగమునకు దిగనుండుటచే గౌహతి కాంగ్రెసుకు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యత కల్గినది. మనము సరిగ పనిజేసినచో మహాత్ముడు నాయకత్వమునుగూడవహించును. దొరతనమువారు దేశమునందంతటను కార్యాలయములను నెలకొల్పింట్లు కాంగ్రెసు వారు దేశమునందంతటను గ్రామతాలూకా మండల రాష్ట్రీయాది సంఘములను నెలకొల్పుటచే దొరతనమువారు భీతికొందిరి.” అని ప్రకాశంగారు నుడివిరి.

ఈ తీర్మానము ఓ.ఎ.నకు చెట్టగా తీర్మానము పెట్టెను. విదేశములందు ప్రచారము తీర్మానము

“భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి విదేశీయులకు గూడ అభిమానమును కలిగించుటకు, యధార్థములగు విషయములను విదేశములలో ప్రకటించుచుండవలెను. (2) 1927 జనవరి 20 వ తేదీని బ్రుసెల్సునగరమందు జరుగనున్న పరాధీన జాతుల సభలో కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగ నుండవలెనని ప్రస్తుత మచ్చట నున్న పండిత జనమాలి లాల్ నైహూగారిని నియమించడమైనది.”

ఈరంగు తీర్మానములను అధ్యక్షుడే ఉపపాదించెను. ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

వంగరాష్ట్రనాయకుల విమడల తీర్మానము

1818 మూడవ రిక్యూలేషను అక్రమమని కాంగ్రెసు మహాసభలవారును యితరసభలవారును చాలసారులు నిరసించియున్నారు. శాసనసభలలోని నియోజితసభ్యులు ఏకగ్రీవముగ నిరసించిననుగూడ 1925 బెంగాలు క్రిమినలు లాసవరణచట్టమును గూడ ఆమోదించియున్నారు. ఈరెండవ చట్టము ప్రకారము శాంతముగ ప్రజాసేవ జేయుచున్న వారు పెక్కుమందిని అరెస్టుజేసి వారిపైన నేరములమోప కుండను న్యాయస్థానములందు విచారణజేయకుండును యిప్పటికిని కారాగృహములందు నిర్బంధించి యున్నారు. వారు జేసిన నేరమేమో యిప్పటికిని వారికి దెలుపబడలేదు. ఇట్టి అవసర చట్టములను అనులులో బెట్టుట దొరతనమువారి కెంతమాత్రమును న్యాయముగాదు. వారిని యింకను చెరసాలల నుండి వదలకుండుటయు వంగరాష్ట్రమునుండి యితరరాష్ట్రముల కంపుటయు అక్రమమని కాంగ్రెసు వారు ఖండితముగ నిరసించుచున్నారు.”

హార్ని మెనుగారి ఉపన్యాసము

ఈ తీర్మానము నుపపాదించుటకు హార్ని మెనుగారు లేవగనే జయజయధ్వనములు మిన్నముట్టెను. “కాంగ్రెసువారి అభిప్రాయమును స్పష్టపరచుటకు మాత్రమే యీ తీర్మానము ప్రతిపాదించబడుచున్నది నిర్వాహకాంగ్రెసుము మున్నగు తీర్మానములను యీమహాసభవా రామోదించియున్నారగాన, దేశీయులు వానిని సరిగ నెరవేర్చినచో అందువలననే యీ తీర్మానముయొక్క సంకల్పముగూడ నెరవేరగలదు. వంగరాష్ట్రమున పెక్కుకుటుంబములు దుఃఖమేఘావృతములై యున్నవి. ఆదుఃఖమేఘములు ఇతరరాష్ట్రములనుండిటిని గూడ ఆవరించెను. కష్టబాజనమైయున్న వంగరాష్ట్రమునెడల కాంగ్రెసు వారు తమ సామగ్ధులని వెల్లడింపవలెను. భారతదేశమంతయు వంగరాష్ట్రమునకు బాపబయ్యెయున్నది. వంగరాష్ట్రనాయకుల విడుదల నేమనలు డిమాండులో ముఖ్యభాగమైయున్నది. ఎట్టి పరచుటను కోరికకుండ నాయకులను విడుదలజేయుట కంగీకరించినచోగాని దొరతనమువారితో కట్టి సమాధానమును కుదురదు. చారుమగు నీయపకారమువిషయమున పూర్తియగు నష్టపరిహారము కలిగింపవరకు మేము దొరతనమువారి కెట్టిపహాయము జేయము” అని కాంగ్రెసువారు వంగరాష్ట్రమువానికి అభయమొసంగవలెను.

“వంగరాష్ట్ర నిర్బంధచట్టములను రద్దుజేడమని ఆ దొరతనమువారు వాదనములజేసియుండిరి. కాని అటులజేయకపోవుటయేగాక తగ్గినంత అధికమున అధికారమును కలిగించునట్టి అర్హి నెన్నునుగూడ తెచ్చి పెట్టిరి. ఈ సభలో కొందరు యధానుకూల సహకారులను గూర్చి మాట్లాడుకొను చున్నారు. ఇట్టిచర్యలవలన దొరతనమువారిస్వభావము మరల వెల్లడియై యుండగా దేశహితాంశమును మాంసలే చెరశాల మున్నచోట్ల నవయుచున్న నాయకులపట్ల వసధర్మమును నెరవేర్చుటకు యీ దొరతనమునకు మన మెంతమాత్రము సహాయమును జేయగూడదు. ఓషియాలో సోవియట్ల సాచలబాధించుచున్నారని బరిగ్రహించెడు ప్రభువు నుడి రతదేశమునందలి రాజకీయ కైదీలను అంతరించెను గ బాధించుచు న్నారని నేను బరిగ్రహించెడు ప్రభువు కు చెలు పగోరవ ఈదేశమునం దిట్టి పనులు జరుగుట రీడింగుప్రభువునకును ప్రధానన్యాయమూర్తిపదవికిని అతని నీ దేశమునకు బ్రెటరు దేశమునకు గూడమిక్కిలి అవమానకరము న్యాయాధిపతులు నిజముగ దేవతలేయినను విచారణ రహస్యముగ జరిగినచో అన్యాయము జరుగుట నిశ్చయము అనిపర్యాయ ప్రభువు నుడివెను.

సుభాసు చంద్రబోషగారు ప్లేటునును ప్రతిక పైని చెల్లినదావాలో న్యాయమూర్తి బక్షండు గారిచ్చిన తీర్పు నాకు చాలచిత్రముగ నున్నది. బోషుగా మై దొరతనమువారు నేరము మోపి శిక్షవేయనేలేదు. ఆ బోషునుగూర్చి ఒకపత్రిక నిండావాక్యములను ప్రాసినక తగిన శిక్ష ప్రధింపకపోవుటవలన న్యాయ మంతయు అంతరించి నదియే నాకు దోచుచున్నది. భారతదేశమందు యిటుపైని యెవ్వరికిని యెట్టి భద్రమును కలజాలదు. ఎల్లప్పుడును భారతదేశమునందు స్వాతంత్ర్యోద్యమములను ఆడచివేయుటమే పనిగా గల యీస్టేటునును పత్రికకు భారతీయుల విజయమునకు వారిల ప్రశంసించుటకు మొగమెటుల చెల్లెనో నేను గ్రహింపజాలకున్నాను.

“ఇండియాదొరతనము మారుటయో తరుమబడుటయో లొంగుటయో జరుగువరకును ఎంతమాత్రము రాజకీ అంగీకరింపజంతు సమరమును సాగించుచుండుటయే నావిధియని నేదలంచుచున్నాను. దొరతనమునలన ప్రజల కిట్టియక్రమములు జరుగకుండజేయుటయే నాముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. చరిత్రయందలి పాఠము ఎల్లరికను యెటుల అనుభవమునకు వచ్చి యుండెనో అట్లులే యీదొరతనమునకును అనుభవమునకు రాకతప్పదు. ఆదుర్దతి వెనుక ఆంగ్ల దేశపురాజులకు తప్పలేదు. పరాసు దేశపు ప్రభువులకు తప్పలేదు. అటులే భారత దేశమునందలి యిప్పుడున్న పదతులు మరలచో యిప్పుడున్న దొరతనమునకుగూడ నాగతి తప్పదు.” అ హార్ని మెనుగారు నుడివిరి.

సర్దారు శాస్త్రాలసింగు:— దొరతనమునకును ప్రజలకు మున్ను ఆగాధము అనతిక్రమణీయము. అధికమున శక్తిగల సర్దారనాయకులు సత్కార్యములకంటె హెచ్చుగ దుష్కార్యములవలననే సకలపాపములనులనను తమ అధికారము కొనుటకు ప్రయత్నించి చించుచునే మనదేశమున వడుకార్యములను జరుపుచున్నారు.

అధ్యక్షుడును సభ్యులును 7-వ జనవరిని హరప్ప, కేసా
లా వెలి అచ్చట పరిశోధనల చూశారు. (ఆ. 1-వ)

రాజకీయ ఖైదీల మహాసభ

గౌహతి లో 27 వ తేదీ ని సమావేశమగుట

అధ్యక్షునియొక్కయు సన్మానసంఘాధ్యక్షునియొక్కయు ఉపన్యాసములు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ స్పెషలు)

పాండవనగరము, డిశంబరు 27:—యావద్భారత రాజకీయ ఖైదీల మహాసభ నేటిదినము ఉదయం కాంగ్రెసు శిబిరమున డాక్టరు బి. యా. దత్తుగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. వీరు శ్రద్ధానందస్వామిగారి సోదరులు. దీర్ఘకాలము భారతదేశమునుండి బహిష్కరింపబడి రెండు సంవత్సరముల క్రిందనే ఈదేశమునకు వచ్చియుండిరి.

సన్మానసంఘాధ్యక్షు లగు యస్. సి. బార్గోలిగారు ప్రతినిధులకు స్వాగత మొసగుచు ఇట్లు చెప్పిరి—పవిత్రమగు పాండవనగరమునకు వచ్చిన మీకు హృదయపూర్వకస్వాగత మొసగుచున్నాను. స్వాతంత్ర్యోల్లాస గలవారు ఒకచోట సమావేశమై తమ నిర్మాణమును బలపరచుకొని భావిభారత పార్లమెంటు పునాది నేర్పరచుటకు ఈ మహాసమావేశములు సాధనములుగ నున్నవి.

శ్రీ శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామిజీ

శ్రద్ధానందస్వామి మరణము మనలను చింతాసముద్రమున ముంచివైచుచున్నది. తేజస్సుతోనిండిన ఆవిశాలనయనములు ఆజానాబాహువులతో కూడిన ఆసుందరవిగ్రహము పాపచింత ఆపవిత్ర ఆదర్శము మనము ఎన్నటికి మరచజాలము. ఘూర్గాల కత్తుల దాడికి వెరవని మహావీరుడు నే జొకపిరికి పందచే వధింపబడెను. భారతదేశమంతయు దుఃఖసముద్రమున మునిగియున్నది. కాని భగవంతునినిర్ణయము దురవగాహమైనది. భగవంతుడు కరుణామూరి యగుటచే స్వామి కవిభేదములతో తన్నుకొనుచున్న మనలకు చక్కని గుణపాఠము గరపిచాడు. అయినను దేశీయస్వాతంత్ర్య యోధులలో అగ్రగణ్యులైన వారు మనలను విడిపోవుట మన దురదృష్టము. రాజకీయ ఖైదీల మిత్రుడును ఆత్మడును అగు చిత్తరంజనుని యెడబాటుచే కుండుచున్న మనకు శ్రద్ధానందుని మరణము గోరుచుట్టుపై రోకటిపోటువలె నుండగలదు.

అసహాయోద్యమము

కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపన గొప్ప సందేశమును చాటుచున్నది. కాని కాంగ్రెసు నిర్ణయమును ఆమోదింపజాలక ప్రత్యేక కత్తుల నేర్పరచు కొనువారి వైఖరిని నేను ఆమోదింప జాలకున్నాను. మనము అభిప్రాయములను నిర్భీతిగను సహేతుకముగను ప్రకటింపవలయును. కాని అధికసంఖ్యాకుల నిర్ణయము స్వంత అభిప్రాయములకు విరుద్ధముగనున్నను దానినే ఆదరించుట అవసరము. అసహాయోద్యమము తీవ్రముగ నున్నపుడే ప్రజలు అతిదూరి ఎట్టి భేదములు లేక ఒకటే ఆదర్శము నుండుకొని పనిచేసిరి. ఇందులకు యుగమహాపురుషుడగు గాంధీమహాత్ముడు వందనీయుడు. కాని మహాత్ముడు నాయకత్వమును వదలుకొనినదిమొదలు ఉద్యమమునందలిపటుత్వము క్షీణించినది. ఆదర్శముల బలము తగ్గినది. కాని అన్ని పక్షములలోను అఖండముగ దేశసేవ చేసినవారు, గొప్ప బాధల ననుభవించి త్యాగము ప్రకటించినవారు ఉన్నారు. భిన్న పక్షములకు చేరిన వారైనను అందరు దేశవిముక్తి కోరుచునే యున్నారు. కాని ఇట్టి స్వాతంత్ర్యోల్లాసగలవారు అల్పభేదములను పాటించి దేశపుబలము క్షీణింపచేయుట విషాదకరము.

స్వాతంత్ర్యము కడు వాంఛనీయము. తోడిమానవుల నుద్ధరించుటకై ఎట్టిత్యాగమున కైనను సంసిద్ధులమై యుండవలెను. కష్టముల ననుభవించునప్పుడు దౌర్బల్యము కనబరప గూడదు. తోడి వారందరు సుఖముగ జీవి తము గ డ పు ను ధ న మార్జిం చు చుండగ మనము కారాగృహములందు పలుబాధల సహించుట కష్టమేకాని దేశమకొరకై బాధల ననుభవించువారు ధన్యులు. దేశమున ఇట్టి అభిప్రాయము బలపడుటకు ఈరాజకీయ ఖైదీల మహాసభ సాధనకారిగ నుండవలెను. రాజకీయ ఖైదీల ఖైదరు ప్రచారమునకు పూనుకొనుట అన్నివిధముల లాభకరము. గాంధీ మహాత్ముని నిరాడంబరత్వమును ఆదర్శముగ నైకొని రాజులమును నేవించిన గొప్పపునీతిములు కలుగగలవు రాజకీయ ఖైదీలకు ఇంతకన్న ఉత్తమముగ కార్య ముండదు.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

మహాసభాధ్యక్షులుగ భూషేంద్రనాథదత్తుగారు ఇట్లు పన్నెంచిరి.

ఈ మహాసభ ప్రధానోద్దేశము రాజకీయ ఖైదీల నొకటిగ చేర్చి భారతదేశ విముక్తికై తనవిధమున ప్రయత్నించుట యేయని చెప్పవచ్చును. రాజకీయ ఖైదీలను రెండుతరగతులుగ విభజింపవచ్చును: (1) విప్లవోద్యమముల సందర్భమున ఖైదీలకు వెల్లినవారు (2) అసహాయోద్యమము సందర్భమున ఖైదీలకు వెల్లినవారు. విప్లవోద్యమ సందర్భమున శిక్షల ననుభవించువారిని ఈకాలపు రాజకీయనాయకులు తిరస్కరించుచున్నారు. అసహాయోద్యమమున శిక్షపొందినవారు గౌరవింపబడుచున్నారు. స్వాతంత్ర్యవిముక్తికై అందరికన్న ముందుగ నిలచి ఘోరమగు కష్టముల ననుభవించినవారిని ఈవిధముగ తిరస్కరించుట ఉచితముకాదు. ఇందులకు కారణ మేమనిన మనమింకను ధనమును పూజించుచుండుటయేయని చెప్పవచ్చును. ప్రపంచమున ధనికుల ప్రాబల్యమే అధికముగనున్నది. ఇది మనమనోదాస్యమును ప్రకటించుచున్నది. ధనికులు గౌరవవంతులు. ప్రజాభిప్రాయమును నిర్ణయించుచున్నారని బాధపడవలసినప్పుడు త్యాగము చూపవలసినప్పుడు కనబడదు.

నిర్మాణకార్యక్రమము

ప్రజలయందు వికమత్యమేర్పడుటకు చక్కని నిర్మాణ మేర్పరచవలయును. అప్పుడు శాసనోల్లంఘన విధానమును అమలునందుంచవచ్చును. ప్రజలయందు వికమత్యబలము లేకున్న బలవంతముగ ఈ ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుట అసాధ్యమగును. బ్రిటిషువారిశిరంగులయెదుట మనము నామరూపములు లేక నశించెదము. అసహాయోద్యమమునకు పూర్వమే మధ్య తరగతులవారే రాజకీయవిషయములందు శ్రద్ధవహించుచుండిరి. గాంధీమహాత్ముడు నాయకత్వము వహించిన పిమ్మట ప్రజలలో నూతనోద్రేకము ఏర్పడెను. సత్యాగ్రహము శాసనోల్లంఘనము హఠాత్తాళము మున్నగు నూతన విధానములు ప్రాముఖ్యమునకు వచ్చెను. స్వాతంత్ర్యసంగ్రామమును ఈవిధమున నూతన పద్ధతుల ననుసరించి జరుపుట ప్రపంచమునకు అచ్చెరువు కలుగజేసెను. ప్రజలయందు అద్వితీయముగ ప్రబోధ మేర్పడుటచే కొన్నిచోట్ల ప్రజోత్సాహము తప్పుదారి తిరిగెను. మలబారు నందు చారాచారాయందు హత్యలుజరిగెను. అందుచే విప్లవోద్యమములకు వెరచు మధ్యతరగతులకు చేరిన నాయకులు భయపడి అసహాయోద్యమమును విడనాడిరి. ఇంతయు చూచిన నాయకత్వము వహింప మధ్యతరగతులవారు అసమర్థులని స్పష్టమైనది. మధ్యతరగతులవారిని నమ్ముకొనిన తప్పక ముప్పు వాటిల్లును. వారు ఎల్లప్పుడు స్వలాభముకొరకు ప్రాకులాడుచుండెదరు. రాండుటేబిలు సమావేశములతో ఈసమస్యలు పరిష్కారముగ నని తలచుట అవివేకము. కావున నిజముగ ఉత్సాహముగల సామాన్యజనులు చక్కని నిర్మాణము నేర్పరచుకొని కుప్పిలపై కూర్చొని ఎట్టిపనులు చేయక కేవలము సలహాలు చెప్పి నాయకులను విడనాడి దేశవిముక్తికై తన కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొని పనిచేయుట ఉచితము.

విదేశీయులతో మైత్రి కుదుర్చుకొని అంతర్జాతీయ సానుభూతిని సంపాదింపవలయును. ఇంతకుపూర్వము బ్రిటిషువారిచే తరుచు గొట్టబడి జర్మనీ అమెరికాలయందున్నవారు ఆయాదేశముల సానుభూతిని బడయుటకై ప్రయత్నించియే యున్నారు. విదేశీయులందు భారతీయుల ఆశయములను వివరించు గొప్ప ప్రచారము సలుపవలయును.

కారాగృహములందున్న మిత్రులకు స్వాతంత్ర్యము కలుగజేయుటకై గొప్ప ఆందోళనమొనర్చవలయును. నిజముగ భారతీయులు న్యాయసౌనములందును, న్యాయసంస్థలందును లేరు. యంత్రాలయములందు పనిచేయువారు పాలముల దున్ను వారే నిజముగ భారతీయులని చెప్పవలెను. దేశము విముక్తిగాంచవలయుననిన, చీదవారే పనిచేయవలయును. నూతనయుగ నిర్మాతలు చీదవారే యని చరిత్ర లుహ్లాపించుచున్నవి.

కర్తవ్యము

రాజకీయ ఖైదీల నందరిని ఒకటిగ చేర్చి యావద్భారత నిర్మాణ మేర్పరచి దేశవిముక్తికై చక్కనికార్యక్రమము ననుసరించి పనిచేయవలయును. రాజకీయ ప్రచారములు తమధర్మములను తృప్తికరముగ నెరవేర్చునట్లు వారికి శిక్షగలప పాఠశాలల నేర్పరచవలయును. ఇతరదేశీయులవారు స్వాతంత్ర్యము పొందిన విధము వారికి గలపబడవలెను.

దేశమునందంతటను విరివిగ కార్మికసంఘముల నేర్పరచి కార్మికులబలమును వృద్ధిచేయవలయును. ప్రచారము సలుప ప్రత్యేకాధి ఒకటియుండుట అవసరము. నూతనభావములను వ్యాపింపజేయు ప్రతికలను ప్రకటింపవలయును. చీదవై తులసిధిని చక్క-బెట్టుటకు బాంకులను సాపింపవలయును పనివారు ఎందఱో యున్నారు. వారీపనిచేయుట తమకును దేశమునకు లాభకరము. శాసనసభలలో పోరాడిన స్వాతంత్ర్యము బాంబజాలము. పైసానిధిని ఏర్పరచి ధనమును ప్రోగుచేసి ఈ ఉద్యమమును పోషింపవలయును.

తీర్మానములు

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము ముగియగనే, ఈ మహాసభ వారి ప్రత్యేకనిర్మాణ మున్నదా లేదా యని సోకతాలిగారు ప్రశ్నించిరి. అధ్యక్షుడు సోషియలిస్టు సిద్ధాంతములను ప్రకటించుటచే మహాసభ ఆదర్శములకును కాంగ్రెసు ఆదర్శములకును భేదముండు నేమో అను ఉద్దేశముతో ఈ ప్రశ్న అడుగబడెను. ఇంతవరకు మహాసభకు ఎట్టి నిర్మాణము లేదని చెప్పబడుటచే నిర్మాణముచిత్తు తయారుచేయుట కొక ఉపసంఘము ఏర్పరచబడెను.

భారతదేశమందలి రాజకీయ ఖైదీల పట్టికను జూన్ 1 న లేదిలోపుగ తయారుచేయవలయుననియు పైసానిధిని సాపింపవలయుననియు తీర్మానములు గావింపబడెను.

ప్రభుత్వమువారి ఆదర్శమును నిరోధమును శాంతముగ భరించుచు సాత్విక నిరోధవిధానమును అమలునందుంచవలయుననియు స్వాతంత్ర్యోల్లాసగల బ్రిటునుపారులు భారతీయుల ఆశయములపట్ల సానుభూతి చూపవలయుననియు తీర్మానింపబడెను. యంత్రాలయములందు పనిచేయువారికిని పాలముల యందు పనిచేయువారికి నిర్మాణముల నేర్పరచి ప్రజాబలమును వృద్ధిచేయవలయు ననియు దేశదారిద్ర్యమును తొలగించుటకై ప్రజలు నిరాడంబరులై స్వదేశవ్రతము నవలంబింపవలయుననియు తీర్మానములు గావింపబడెను.

నేషనల్ లిబరలు ఫెడరేషను

అక్టోబర్ లో నవమ వార్షికసమావేశము జరుగె

అక్టోబర్, డిసెంబరు 27:—9-వ నేషనల్ లిబరల్ ఫెడరేషను సమావేశము అక్టోబర్ లో నార్మలన్కూలునందు 2-30 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. సర్ పి. శివస్వామి అయ్యగారు అధ్యక్షతవహించిరి. పండితయందు సుమారు 400 మంది యుండిరి. ప్రతినిధులలో ముఖ్యులు సర్. ఛిమన్లాల్ నీతల్వాడు, చింతామణి, జతీంద్రనాథరాయి, సుధమహాపానుబోసు, పండిత హరిదయనాథకుంజ్రా, పండితలేవారీ, కృష్ణరావుమెహతా, హృదయత్కృష్ణ, స్వామినారాయణసాహు, దేవధారు, గామ్యుర్నజోషి, మేయిన్కార్నర్నకృష్ణ, అంబేకరు, గాడ్జిబంపల్ రావుబహదూరు కౌలు, జాతరు, రావుబహదూరు పండిత బందు కేల్కారు బాంబవాలీ, రావుబహదూరు మండుల్ హృషేరు, దేశముఖు, ఖానుగార్లు వచ్చియుండిరి.

రావుబహదూరు చంబిగారు దీర్ఘముగ ప్రతినిధులకును ప్రేక్షకులకు స్వాగతమిచ్చి వారీయుద్యమవ్యాప్తి చరిత్రముల ఉపన్యసించి ప్రస్తుతపరిస్థితుల దెలిపిరి. తరువాత నీతల్వాడు గారు సర్ శివస్వామిగారిని పొగడుచు అధ్యక్షునిగ నెన్నుకొన ప్రతిపాదించిరి.

తరువాత చింతామణిగారు శివస్వామియంతటి దేశభక్తులు లేరని చెప్పి ఉపపాదనను ఆమోదించి బలపరచిరి.

తరువాత జతీంద్రనాథ బాసుగారు బలపరచిరి. పండిత్ గారుగూడ బలపరచినవరకు సర్ పి. శివస్వామిగారు అధ్యక్షుని మలంకరించుచు స్వామి శ్రద్ధానందునిగూర్చి విచారించు ఆయనదేశభక్తి త్యాగ దీక్షల గొనియాడిరి. వారిమరణమునకు గౌరవము సంఘచ్ఛేదమే.

తరువాత అధ్యక్షుకోపన్యాసము నొసంగి నాటికి సభ చాలించి.

(అ. ప్రె)

గౌహతి కాంగ్రెసు మహాసభ

గౌహతి కాంగ్రెసు మహాసభ జయప్రదముగ ముగిసి నందుల కెంతయు సంతసించెదము. అధ్యక్షులగు శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు కాంగ్రెసుకు సరియగు ప్రోత్సాహమును, నిరోధమార్గమున కెట్టి అంతరాయము వాటిల్లకుండ జేసి కాపాడినందులకు, వారి నభినందించెదము. రాజోపు కాంగ్రెసు మహాసభను చెన్నపురిలో జరుపుటకు, నిశ్చయింపబడెను. అందుచే కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును జయప్రదముగ నిర్వహించి, కాంగ్రెసును జరుపుట కర్హతను శాస్త్రాజ్ఞాని గడింపవలయును. చెన్నపురివంటి నగరములో కాంగ్రెసును వైభవముతో జరుపుట సులభమే. ఇదివర కెన్ని మారులూ కాంగ్రెసు మహాసభను చెన్న నగరము ప్రశంసార్హముగ జరిపి యుండెను. కాని, ఇది యొక్కటియే గొప్పకాదు. కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను కొనసాగించి స్వరాజ్యమును చేరువకు దెచ్చిన ఖ్యాతిని బడయగలిగినపుడే, చెన్నపురి నిజకారవమును గాంచగలుగును. అప్పుడే కాంగ్రెసు సభకు విజయము చేకూరును. చెన్నపురిలో హిందూ మహమ్మదీయ భేదములు లేక పోవుటచేతను, కాంగ్రెసుపక్ష ప్రచారము అద్భుతముగ జరిగియుండుటచేతను, ఇక్కడ గల అనువాతావరణము ఉత్తరహిందూస్థానమునందు మరెచుక ప్రదేశమున వ్యాపింపనేరదు. రాజకీయ సమస్యలను శాంతమానసముతో విచారించుటకు వీలుండును. శాసనసభల ఎన్నికలలో మద్రాసు కాంగ్రెసుపక్షము వడసిన అఖండవిజయము, ఇంగ్లండునందుగూడ ఆశ్చర్యము గలుగజేసెను. అధికారవర్గమునకు పెట్టని కోటయని వింపబడిన చెన్నరాజధాని యంతటి సుగుబాటు జూపుట లండను టైముస్ పత్రిక విభ్రమమున ముంచెను. ఇందుకు కారణమేదియో, బ్రిటీషుపత్రికలు గ్రహింప జాలకున్నవి. కాంగ్రెసుపక్షము విజయముగాంచుటయగాక, మంత్రివర్గులను స్వీకరింప నిరాకరించుటచే, ఆంగ్లదేశ దృష్టి ఇకమీద చెన్నరాజధానిపై నిగుడింపబడు ననుటకు సందియము లేదు. నూతనశాసనసభ ప్రారంభసమయమున, ధైర్యస్థైర్యములను జూపి కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను శిరసా వహించిన చెన్నరాజధాని కాంగ్రెసుపక్షము, రాజోపు సంవత్సరమున కాంగ్రెసుప్రదేశములను మనఃస్ఫూర్తిగ నిర్వహించి తనకారవమును కాపాడుకొనుననియు, ఇతరభాగములను మించుననియు నమ్మెదము.

గౌహతి కాంగ్రెసుసభ ప్రజలకు సరియగు మార్గము జూపినది. కాంగ్రెసుకార్యక్రమము పలు

చన గావింపబడు ననియు, బర్మో-పాండు ప్రభువు గారు కోరినశీతిని లొంగిపోవుననియు భయపడినవారి భయములెల్ల దొలగిపోయినవి. పండితమాళవ్యా గారి ప్రసంగము, కాంగ్రెసుసభ్యుల నిశ్చయమును చలంపజేయ జాలకబోయెను. సహకారము నవలంబింపవలసిన యవసరమును, మాళవ్యాగారు చూప జాలకబోయిరి. లడతెరాయి, మాళవ్యా ప్రభృతులు పంజాబునం దేమి, సంయుక్తరాష్ట్రములందేమి, కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించిన విధమును, డాక్టరు సత్యపాలుగారు నిరసించిరి. సప్తయలను నిరాకరింపవలసిన యవసరమును 1924 సంవత్సరమున భారతశాసనసభలో పండిత మాళవ్యాగారు దెలిపినంతపట్టుదలతో నితరులు దెలిపియుండలేదు. అట్టితరీ, ప్రస్తుతసమయమున నిరోధమార్గము నసలే వదలవలయునని గోరుటకన్నను మిత వేరుండదు. హిందూమహమ్మదీయసమస్యను మనస్సునందుంచుకొని, కాంగ్రెసుసభవారు తమ కర్తవ్యమును మరువక ప్రవర్తించినందులకు, దేశము వీరి నభినందింపక మానదు. అంతఃకలహములను బోగొట్టుటకయినను స్వరాజ్యసిద్ధి యవసరము. బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము కొనసాగుచో, అంతఃకలహములు తప్పుక నమసిపోవును. అందుచే, తాత్కాలికభేదముల చే కలవరపడి, శాశ్వతప్రయోజనమును బోగొట్టుకొనుట, ఆత్మహత్య యగును. అంతర్విభేదములను గోరంతలు కొండంతలుచేసి, భారతీయులు స్వరచిపాలమున కనర్హు లని చాటుటకు, ఆంగ్లోహైందవ విమర్శకు లుండనేయున్నారు. వారికి దోడుగ, ప్రసిద్ధికెక్కిన నాయకులుగూడ మూర్ఖత్వ జూపక తాత్కాలికవేళములకు లోనై, అధికారవర్గమునకు చేయుత నొసగుచో, భావిపరిణామమంధకార బంధురమగును. పంజాబునందును, సంయుక్తరాష్ట్రములందును ప్రసిద్ధనాయకులు కాంగ్రెసుకు తోడ్పడి యున్నచో, స్వరాజ్యము నేడు అతిసమీపమున నుండెడిది. నేపనల్ డిమాండును ప్రసాదించుట యవసరమని ఇండియామంత్రిగారికి దోచెడిది. గతించిన సందర్భములకు వగచి ప్రయోజనము లేదు. ఇకముందయినను, కాంగ్రెసుపట్ల భక్తి గనుపఱచి, భారతీయులెల్లరు కాంగ్రెసు నిర్ణయములను కొనసాగించుట వివేకము. లేనియెడల, కాంగ్రెసు తీర్మానములు నిష్ఫలమగును. కాంగ్రెసు సభ నిర్వీర్య మగును. కాంగ్రెసుసభ తీరించిన పిమ్మట, స్వరాజ్యసంపాదనముగూర్చి తలపెట్టుటకే వీలుండదు. వ్యక్తు లెంతటియధికులయినను, చేయగలపని స్వల్పము. సంఘశక్తివలననే, ఎట్టికార్యము లయినను సులభముగ నెరవేరును. ఈవిషయమును దేశనాయకులందరును గ్రహించుచో, కాంగ్రెసును ప్రతిఘటించ బూనుకొనరు.

కాన్నిలు కార్యక్రమమునందు, గౌహతికాంగ్రెసుసభ సంపూర్ణప్రతిష్ఠంభనమునుగాని, శాసనసభాస్థానములను ఖాళీజేయవలయు ననిగాని, అంగీకరింపకబోయినను, కాన్పూరు తీర్మానమును కొలది మార్పులతో స్థిరపరచెను. సత్యమూర్తిగారు సూచించినటుల, కాంగ్రెసు తీర్మానమునకన్నను ముందుకుబోవుటకు వీలున్నను, గౌహతితీర్మానము కనీసపు నిరోధమును సూచించెను. దీనినిగూడ వదలుకొనుచో, సంపూర్ణసహకారము దప్ప వేరేదియు మిగులజాలదు. ఉద్యోగపదవులను స్వీకరింపగూడ

దనుట కాంగ్రెసు తీర్మానమునందలి ముఖ్యంశము. నేపనల్ డిమాండువిషయమై తగినరిస్కానుసును ప్రభుత్వమువారు చూపువరకు, సప్తయలను నిరాకరింపవలయుననియు, బడ్జెట్టులను త్రోసివేయవలయుననియు, తీర్మానము దెలుపుచున్నది. ఇంతియగాక, అధికారవర్గమువారు తమబలమును పెంపుజేసికొనుటకు గావించెడి సూచనలను త్రోసివేయవలయుననియు, ప్రజాక్షేమ కరమగు ఏర్పాటుల నామోదింపవలయుననియు, తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నది. ఇట్టి తీర్మానము అధికారవర్గమునకు ఆశాభంగము కలిగించుట నిశ్చయము కాంగ్రెసుపక్షమువారివలంబింపవలసిన దృక్పథము. ఖండితముగ నిర్ణయింపబడుటచే, నికమీద అనవసర సందేహములకు తావుండనేరదు. ఇంతకు పూర్వము స్వరాజ్యపక్షము శక్తివంచన లేక పాటుబడి, శాసనసభలలో తన పంతమును చెల్లించుకొనినది. ఇకముందు కాంగ్రెసు పక్షము ఎక్కుడు ధైర్యమును, ఎక్కుడు నిశ్చలబుద్ధిని గనుపఱచి, కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలను ప్రశంసార్హముగ నెరవేర్చునని నమ్మెదము. రిస్కానుసీపు సహకారవాదులికనయినను తమ ప్రాతికూల్యమునుమాని, కాంగ్రెసు పక్షము సలుపుప్రయత్నములకు చేయుత నొసగుట వివేకము.

శాసనసభలలో నిరోధమార్గము నవలంబించి కాంగ్రెసు పక్షము పనిచేయుచున్నను, అంతమాత్రముచేతనే స్వరాజ్యము స్థాపిత మగునని భావింపజనదు. కాంగ్రెసు సభ, ఇంగ్లండు అనుగ్రహముపై నాధారపడక స్వప్రయత్నబలముపై నాధారపడి యుండుటచే, ప్రజాశక్తిని వృద్ధిపొందించుట ముఖ్యము. తదర్థమై నిర్మాణకార్యక్రమమునకు చేయుత నొసగుట యవసరము. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నిర్మాణకార్యక్రమతీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు, తగినంతదూరదృష్టి లేకబోవుటచేతనే, భారతీయు లీవిషయమై తగినశ్రద్ధ వహింపలేదని, పలికిరి. కేవల శాసనసభలవలన, స్వరాజ్యము లభింపదని, నెహ్రూప్రభృతులు ఖండితముగ బలుకుటచే, నిర్మాణ కార్యక్రమమునుగూర్చి రాజోపు సంవత్సర మొత్త శ్రద్ధ వహింపవలయునో దెలుపనక్కరలేదు. విదేశవస్తుబహిష్కారమునుకాంగ్రెసు జయప్రదముగనిర్వహించుచో, తాను కాన్నిలు కార్యక్రమమును నిర్వహించెద నని గాంధీమహాత్ముడు వాగ్దానముగూడజేసెను. అప్పుడే గాంధీమహాత్ముడు తన పర్యటనమును ప్రారంభించెను. రాటపు సందేశమును వ్యాపింజేసి, కద్దరు వాడుకను వ్యాపింజేయుటయే తమ పర్యటనపు ముఖ్యోద్దేశమని, మహాత్ముడుపలుకుటచేత, శాసనసభలవెలుపల మహాత్ముడత్యంతసహాయము జేయు ననుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి మహాదవకాశమును బోగొట్టుకొనునేని, దేశము త్వరలో కోల్పోనజాలదు. గ్రామ పునర్నిర్మాణమున కేమి, సత్వర స్వరాజ్యస్థాపన కేమి, ఇట్టికార్యదీక్ష యవసరము.

దేశ మిపుడు అపమానభరితమై నిలిచియున్నది. బెంగాలు నిర్బంధితుల నింకను విడుదల జేయకబోవుట, ప్రజలదౌర్బల్యమునకు నిదర్శనము. నిర్బంధితుల విడుదల విషయమై కాంగ్రెసులో జరిగిన యుపన్యాసములు, భావపూరితములై యుప్పుచున్నవి. స్వరాజ్యపక్షము నణగద్రొక్కుటకే,

బెంగాలు ఆర్థి నెన్ను ప్రయోగింపబడెనని, వెలిబుచ్చు బడెను. ఇట్టి సందర్భములలో, ప్రజలు తమ నిశ్చయమును విడనాడుట ఎంతనష్టమో యూహింపవచ్చును. ఆత్మగౌరవమును విడనాడుట పాడి గాజాలదు. ఈసందర్భమునహార్ని మెనుగారుచేసిన హెచ్చరికను గమనింపవచ్చును. భారతీయ సోదరులనుకారాగృహమునుండి రప్పింపవలయుననిన, వెలుపలనున్న ప్రజలు సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై ద్విగుణీకృతశక్తితో కృషిసలుపుట యవసరము. రాజోవుసంవత్సరము వృథ యగుచో, అమూల్యవశాశమును దేశము కోల్పోవును. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య తీర్మానమును విషయనిర్ధారణసంఘమువారు నిరాకరించినందులకు చింతింప బనిలేదు. ఏలయన, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య దర్శమునందు విరుద్ధ మేమియు లేకున్నను, ఈ సమస్యనుగూర్చిన వివాదముకొరకై కాంగ్రెసునందు మరియొక చీలిక గలిగించుట పాడిగాదు. అట్టిచీలికను గలిగింపవలదని, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదులను వేడుకొనియుంటిమి. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును కాంగ్రెసుక్రీడుగజేయుచో, తానుకాంగ్రెసునందుండ జాలనని, ఏమి తవాదులోగాక, గాంధీమహాత్ముడే పలుకుటచే, మహాత్ముని బోగొట్టుకొనుటకు కాంగ్రెసు సమ్మతించజాలదు. స్వరాజ్యమనుపదమునకు విశాలార్థము గలదనియు, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము దీనియం దిమిడియున్నదనియు, మే మిదివరకు సూచించియుంటిమి. గాంధీమహాత్ముడుగూడ నిట్టియభిప్రాయమునే దెలిపెను. ఇంతియగాక, ఇంపీరియల్ సమావేశమునకు బిమ్మట వలసరాజ్యములకు సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము లభించెననుటకు సందియము లేదు. ఈసంగతిని అధినివేశ రాజ్య మంత్రిలు సూచించియుండిరి. అందుచే అధినివేశ రాజ్యములకు లభించిన స్వాతంత్ర్యమును హిందూ దేశము సంపాదించగలుగుచో, సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము బడసినటులనే భావింపవచ్చును. ద్వవిధాదర్శములకును, ఇంతకుముందు గల భేద మంతరించెను. సామ్రాజ్యస్వరాజ్యమున కయినను సంపూర్ణ స్వరాజ్యమున కయినను, దేశము ప్రజాశక్తిని బలపరుచక తప్పదు. ప్రజలు తగినసంసిద్ధత జూపుచో, దేశము నిజస్వాతంత్ర్యమును బడయుట నిశ్చయము. కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తిజేసి, మహాత్ముని తమనంక కాకర్షించుట కాంగ్రెసు నాయకుల ధర్మము. శుక్లతీర్మానములవలన మహాత్ముడు సంతృప్తిజెందడు. కాంగ్రెసుసభవారు ప్రతినిధుల రుసుము రూపాయినుండి పదిరూపాయిలకు పెంచుట కంగీకరింపక, తమ విశాలభావము కనుబటచిరి. బెల్గాం కాంగ్రెసు గావించిన తీర్మానమే మిగులక్రేయస్కరమనుటకు సందియములేదు. బీదలకుగూడ కాంగ్రెసుకు హాజరగుటకు అనుకూలవశాశ మేర్పడును.

కాంగ్రెసు మహాసభ నిన్నటితో ముగిసెను. లేబరుపక్షసభ్యులగు పెత్తిక్ లారెన్సుగారు కాంగ్రెసుకు హాజరై, మిగుల సంతృప్తిజెందిరి. కాంగ్రెసు సభావ్యవహారములు ఎట్టి సంఘర్షణ లేక నెమ్మదిగ ననగానందులకు, లారెన్సుగారు తన్ని ర్యాహకుల నభినందించిరి. భారతీయులు స్వరాజ్యాహ్వాని జూపుటకు, కాంగ్రెసు సభా నిర్వహణ మొక్కటియే చాలి యుండును. కేవలము సంతృప్తిదెలిపి వెడలిపోయిన, లారెన్సుగారు తమధర్మమును నిర్వహించినవారు గాజాలరు.

బెంగాలు ఆర్థి నెన్నును నిర్మించిన లేబరుపక్షమువారు అధికారమునందున్న సమయమున యీచట్టమున కంగీకార మొసగియుండిరి. తమపక్షమునకు గలిగిన అవమానమును మాన్పుకొనవలయుననిన, లేబరుపక్ష ప్రముఖులను లారెన్సుగారు ప్రేరేపించి, హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికై తోడ్పడవలయును. అందుకు మారుగ, శుక్లసానుభూతి దెలుపుటచే, లేబరుపక్షము భారతీయుల విశ్వాసమును తిరిగి చూరగొన జాలదు. కాంగ్రెసుసభ ముగిసినను, జరుగవలసినపని యంతయు ముందే గలదు. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును శాసనసభల లోపలను వెలుపలను గూడ నిర్వహించి, దేశము స్వరాజ్యము బడయుగాక! ప్రతిపక్షులలో కాంగ్రెసుపక్ష విజయము గలుగజేసిన ఆశ్చర్యమునే, వారికార్యదీక్షగూడ కలుగజేయుగాక!

క్రైస్తవులు: రాజకీయవ్యవహారములు

నిన్నటిదినము చెన్నపురిలో గూడిన అఖిల భారత క్రైస్తవసమావేశమునందు, అధ్యక్ష ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షోపన్యాసములు భావగర్భితమై యొప్పించునవి. ఆరోగ్యస్వామి మొదలిగారు, క్రైస్తవులకు ప్రత్యేకనియోజకవర్గము లుండగూడదని వాదించిరి. మంత్రిపదవియందున్నవారు, ఇట్టి విశాలభావము జూపుట మిగుల ఎన్నదగియున్నది. సభాధ్యక్షులగు ముఖర్జీగారు, క్రైస్తవులు రాజకీయవ్యవహారములలో పాల్గొనవలయునని కోరిరి. శ్రద్ధానందుని మరణముగూర్చి ముచ్చటించుచు, క్రైస్తవులు నలుపుచున్న పనినే, శ్రద్ధానందుడును నలిపెననియు, మతసహనము జూపుటయేవనరమనియు, వీరు హెచ్చరించిరి. ప్రస్తుత విద్యావిధానము, ప్రజలజీవితమున కుపయోగించుట లేదనియు, దీనిని పూర్తిగ మాన్పివేయవలయునని యు, క్రైస్తవులు ప్రభుత్వపుకొలుపు నాశింపక వ్యవసాయమును పరిశ్రమలను చేపట్టవలయుననియు, గోరుట విశేషము. సాంఘికప్రాతినిధ్యమును వీరు నమర్చించినను, ప్రభుత్వపునామినేషనుల నిరసించిరి. భారతీయ క్రైస్తవుల దృక్పథము, అతిత్వరితముగ మార్పుజెందుట శుభచిహ్నము.

నీతల్.వాడుగారి చూపణ

మితవాద నాయకులు తమ అశక్తిని వెల్లడిజేసికొనుట చాలక, కాంగ్రెసు నాయకుల సూరక దూషింపసాగిరి. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము, గాంధీమహాత్మునిమూలమున చెడిపోయెనని, నీతల్వాడుగారు మితవాదసభలో కెప్పు సాహసించిరి. ఇంతకన్నను అసత్యము ప్రేరొందు లేదని దెలుపనక్కరలేదు. బొంబాయిలో బయలుదేరిన జాతీయపక్షపు సహాయమును ఉదాహరింపక బోవుట, మితవాదులకు పాడి గాదని, ఇండియను డెయిలీ మెయిలుపత్రికగూడ సూచించినది. రిస్సాంసీపు సహకారపక్షముతో గలియుటకు మితవాదు లంగీకరింపలేదు. కాంగ్రెసులో జేరుట వీరి కనలే పనికిరాదు. ఇట్టి సంకుచితాభిప్రాయముల గలవారిని, దేశమాదరించుట దుర్లభము.

కాంగ్రెసుసభ్యులు: కద్దరు భారణనియమము

కాంగ్రెసుసభ్యులు కద్దరు నెల్ల వేళలందును ధరింపవలయునను తీర్మానమును, గౌహతి కాంగ్రెసుసభ యామోదించి, నిర్మాణకార్యక్రమముపట్ల నిజమగు నభిమానమును కనుబటచినది. విషయ నిర్ధారణసభలోవలె, బహిరంగసభలోగూడ కొందరు అభ్యంతము సూచించిరిగాని, అధికసంఖ్యాకులు దీనిని త్రోసివైచిరి. కద్దరుభారణనియమము నయినను కొనసాగించలేనిచో, కాంగ్రెసు సభ్యులు నిర్మాణకార్యక్రమమునకు తోడ్పడనేరరు. గౌహతి కాంగ్రెసు సభవారి తీర్మానము సర్వజనామోదము బడయు నని నమ్మెదము.

కెరియా యూరపియనుల విజృంభణము

కెరియా యూరపియనులు గావించిన ప్రకటనమునందు, తమ అధికారము నింకను పెంచుకొని, భారతీయుల నణగద్రొక్కవలయునను ఊహ గనుపించును. భారతీయుల క్షేమమును కాపాడుటకు, బ్రిటీషుప్రభుత్వమువారు ముందుకువచ్చెదరా? దక్షిణాఫ్రికాలో నేమి, తూర్పుఆఫ్రికాలో నేమి భారతీయులు పడెడి కడగండ్లకు మేర గనుపించదు. తన తనయులను రక్షించుకొనుటకు భారతదేశమునకు శక్తిచాలకున్నది. ఇంట స్వాతంత్ర్యములేనిది, వెలుపల స్వాతంత్ర్యము లభించుట దుర్లభ మని తేల్చుపడుట లేదా?

గాంధీమహాత్ముని పర్యటనము

ఏప్రిలునెలలో చెన్నపురికి వచ్చెదరు పాండవనగరము, డిసెంబరు 28:-గాంధీమహాత్ముడు నేటిదినము మధ్యాహ్నము కలకత్తాప్రయాణమై వెళ్లెదరు. కలకత్తాలో కొంతకాలముండి కొమ్మిల్లాకును, కాశీకిని వెళ్లెదరు. బిహారులో కొన్నిదినములు పర్యటన మొనర్చి కత్తియవారుకు వెళ్లెదరు. కత్తియవారు గుజరాతు పర్యటనము ముగిసినపిమ్మట మహాత్ముడు హరిద్వారమునకు వెళ్లెదరు. అచ్చట నుండి మార్చి నెల కడపటి వారమునవైనను ఏప్రి మొదటివారమునవైనను దక్షిణదేశమునకు వచ్చెదరు. దక్షిణదేశము వదలి జాక నెలలో సంయుక్త రాష్ట్రములందు పర్యటన మొనర్చెదరు.

ఈసంవత్సరమంతయు తాటపు సందేశమును వ్యాపింపజేయుటకును, ఖద్దరు వ్యాప్తికిని, దేశబంధు స్మారకనిధికి ధనమును ప్రోగుచేయుటకును తాను, పనిచేయునట్లు మహాత్ముడు అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధికి చెప్పెను. (ఆ. ప్రె. స్పె)

విధవావివాహ మహాసభ

గౌహతిలో సమావేశమగుట పాండవనగరము, డిసెంబరు 28:-విధవావివాహ మహాసభ నేటిదినము పి.యస్. రంగయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. వితంతు పునర్వివాహమునకు అప్పకృత నివారణమునకు స్వామి శ్రేణునందుకు పాటుపడెననియు వారిని ఆదరముగ వైకొని అందరు పనిచేయవలయుననియు రంగయ్యగారు చెప్పిరి. మతప్రబోధమును సంఘసంస్కర్తయు అసత్యద్ధానంధస్వామి మరణమునకు చింతించుచు ఒకతీర్మానము గావించబడెను. దీర్ఘ బ్రహ్మచర్యము అక్రమ మనియు వితంతువులు పునర్వివాహముల నొనర్చుకొలవలయుననియు మరియొక తీర్మానము గావించబడెను. ఈవిషయమై దేశమునంతయు ప్రచారము సుపసలమునని మరియొక తీర్మానము గావించబడెను. (ఆ. ప్రె. స్పె)

అఖిలభారత సేవాదళ మహాసభ

సన్మాన సంఘాధ్యక్షుని యొక్కయు
అధ్యక్షుని యొక్కయు ఉపన్యాసములు

సాంఘికసంగ్రహము, డిసెంబరు 26:- అఖిలభారత సేవాదళ మహాసభ సన్మాన సంఘాధ్యక్షులగు కలభరణటిలగారు ప్రతినిధులకు స్వాగతమునుసమర్పించి ఇట్లు చెప్పిరి:-

సేవాదళ ఉద్యమమునకు క్రమశిక్షయే ప్రధానము. స్వయం ఆభిప్రాయములను లక్ష్యముచేయక వాయకుని ఉత్తరువులకు మారాడక సేవాదళమునకు చేరిన వారందరూ అనుసరింప నలయును. సరియగు కాలమున నిర్ణయమైన పనినిచేయుట, చేయుపనిని సంపూర్ణముగను శ్రద్ధతోను ముగించుట ప్రధాన విషయములు. నిర్ణయింపబడిన పని నిర్ణయింపబడిన కాలములో చేయజాలనివారు సేవాదళమున నుండి వెంటమాత్రము అడ్డు లుకారు. కొన్ని కొన్ని చోట్ల సేవాదళములకు చేరినవారు తమ ఆధికారుల ఆజ్ఞలను తిరస్కరించుచు తమ కోరికలు వెరవేరు నంతవరకు సమ్మెకట్టుట నిరశననైతము నవలంబించుట మున్నగు పక్షక్షల నవలంబించుచున్నారట. ఇవి మిగుల విషాదకరముగ విషయము. సం తృప్తి చేందనివాడు సేవాదళసభ్యుడుగనుండ అనర్హుడు. ఆహ్వానమునందును, ఉడుపులందును ఇతర సౌకర్యములందును ఎన్నిలోపములున్నను వహించుకొని విచ్చికభటులు సంపాదించుకొనవలెను. దేశసేవ చేయ సంశ్లించుకొనిన విచ్చికభటులు ఎన్ని ఇబ్బందులైనను ఓర్పుకొనుటకును ఎన్ని కష్టములైనను సహించుటకును ఎన్ని అవాంతరములు వచ్చినను పాటింపకుండుటకును సంసిద్ధులైయుండవలెను. ఇది శాంతయుతముగ ఉద్యమము. దౌర్జన్యమును చింత యుండకూడదు. నిజముగ దేశసేవ చేయుచుచినవారు స్వరాజ్య సాధనమునకై పాటుపడతలచినవారు దౌర్జన్యభావమును సంపూర్ణముగ విడదాడవలెను. పై ఆధికారులయొక్కయు వాయకులయొక్కయు ఆజ్ఞలను కొనసాగించుట అత్యవసరము. చెప్పిన పనిచేయుటమాత్రమే మీపని. సంగ్రామమున ఒక్కొక్కపైని కుడు తనవ్యక్తి ఆభిప్రాయముల ననుసరించి పనిజరుగవలయునని కోరినచో విజయముకలుగుట అసంభవము. మనము పరాధీనులమైయున్నాము. త్యాగము చూపకున్న లాభములేదు. ఎన్నటికిని స్వాతంత్ర్యము పొందజాలము.

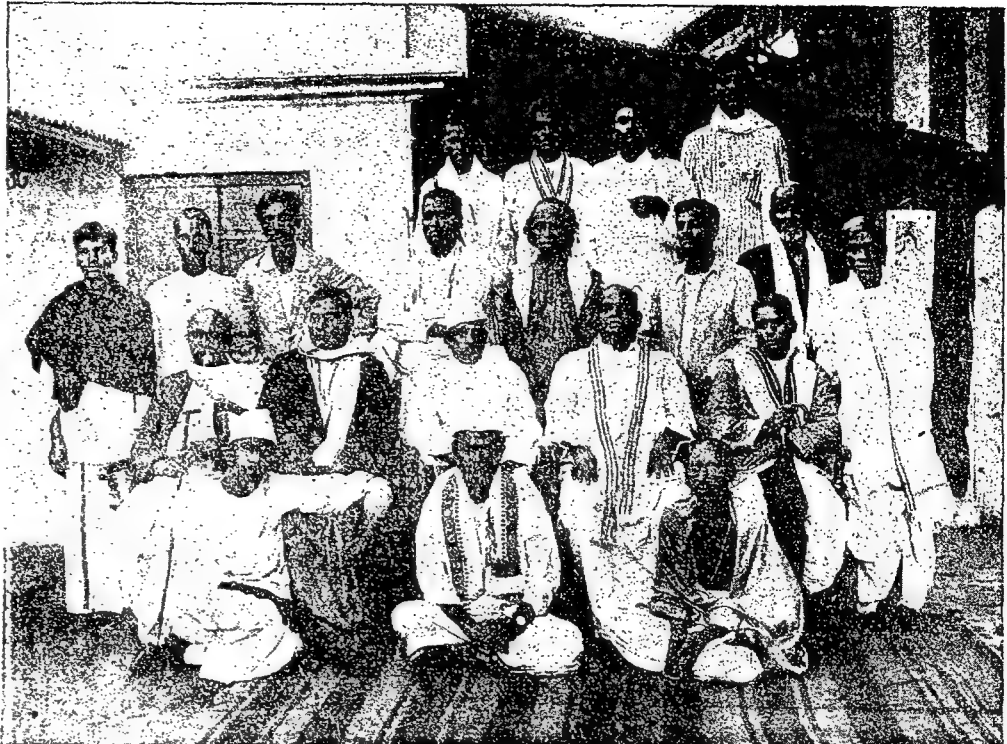
హిందుస్థాన సేవాదళమును స్థాపించినది డాక్టరు హర్షోకరుగారు. సేవాదళ ఉద్యమము ఇంత అభివృద్ధికివచ్చుటకు వారే కారకులు. వారిని ఆదర్శముగ గైకొని ప్రతిభారతయువకుడు ఈ ఉద్యమము జయప్రథమగునట్లు పనిచేయవలయును. జాతీయ తీవ్రమునకు సేవాదళ ఉద్యమము పునాది. చక్కని శిక్షపొందిన విచ్చికభటులు లేకున్న మనసెన్నటికి స్వాతంత్ర్యముపొందజాలము. స్వరాజ్యమునుభవింపజాలము. కావున భారతీయులు ఈ ఉద్యమము విషయమై శ్రద్ధవహించుట అవసరము.

ప్రస్తుతముతత్కాలములో మనముకాలముగనుపునుఅప్పుడుగను పోలియుండవలెను. త్యాగము ప్రకటింపక ఏదేశము స్వాతంత్ర్యము పొందలేదు. భారతీయులు నిజముగ స్వరాజ్యము కోరిన ఎంతటి త్యాగమునకైనను వారు సంసిద్ధులై యుండవలెను.

దేశమున పరిస్థితులు విషమముగ పరిణమించుచున్నవి. తీవ్రసాంఘిక సంఘర్షణము ప్రబలుచున్నది. పూజ్యుడగు హిందూగురుకుడు ఒక మతావేషరనిభిక్షువువారటబడెను. దేశమున జ్ఞ విపరీతసంఘటనలు లేర్పడకుండునట్లు ప్రజాభిప్రాయ మేడవలెను. పోలీసువారి సహాయముచేతనే కాంతిని స్థాపించు కిని విచ్చికభటులు సంపాదించవలెను. దేశమునందు వికమత్యమున్నందునట్లుచేయుభాగ్యత మీదైననున్నది. నడుములుకట్టుకొని పనిచేయుడు. మీరే భారతదేశపు భావినైతమును.

శ్రీయుత టి.సి. గోస్వామిగారి సందేశము
మహాసభకు అధ్యక్షులగు ఎన్నుకొనబడి అస్వస్థులై యుండుటచే సభకు రాజాలక శ్రీయుత తులసిదత్త గోస్వామి గారు పంపిన ఈక్రిందిసందేశము మహాసభయందు చదువబడెను.

రెండవర్యాయములు జరుగగ సేవాదళమహాసభ అధ్యక్షునిగ నన్ను పేర్కొని నాయెడల మీపగలవిశ్వాసమును అభిమానమును ప్రకటిం చినందులకు కృతజ్ఞుడను. పడచిన సంవత్సరము ఏమిపని జరిగినది ప్రశ్నించిన నేను మీరు తృప్తికరముగనుభావము చేస్తుబాలను. మనఉద్యమము ప్రారంభదశయందున్నది. చివరితరస్థితులలో వృద్ధిగాంచుట కష్టముకదా. ఈ ఉద్యమము బలపడుటకు భారతీయుల స్వహాయము సానుభూతి అవసరమని కోరుచున్నాను.

ఆంధ్ర పత్రిక సంపాదకీయవర్గపు సాంవత్సరిక సమావేశము

సహాయసంపాదకు లగు శ్రీయుత చల్లా జగన్నాథం గారి వీడికోలునమయమున తీసిన ఛాయాచిత్రము

ఈసంవత్సరకాలములో ఇంతపనిచేయుగలిగితిమని లెక్కగ చెప్పుటకు వీలులేదుగాని ఈ ఉద్యమమునల్ల ప్రజాహిత జీవితమున కొంతమార్పుకలిగినదనిమాత్రము చెప్పవచ్చును. భారత దేశపు నలుదిక్కులను ప్రాకినది. క్రమశిక్షతో కూడిన ఈఉద్యమము దేశవిముక్తికి అత్యవసరమని స్త్రీలు పురుషులు గుర్రుగుచున్నారు. 1920, 1921 సంవత్సరములందు దేశమున అద్వితీయముగ ప్రబోధము కలిగినది. అప్పుడు లక్ష లక్షలది యువకులు సంపూర్ణత్యాగమునకు సంసిద్ధులై ప్రభుత్వ ఆజ్ఞల నల్ల ఘించి కారాగృహభాధలననుభవించుచు ప్రభుత్వమువారిని బీభత్సపరచిరి. కాని ఇదంతయు తాత్కాలికోదేశమని రుజువైనది. తగు నిర్మాణబలములేకున్న ఏ ఉద్యమము స్థిరముగ నిలచియుండజాలదు. జాతీయోద్యమము విజయముగాంచవలయుననిన సేవాదళ ఉద్యమము వృద్ధిగాంచుట అవసరము.

అధికారమునకు భయపడి లోబడుటకంటె ప్రేమబంధమునకులోబడుటమిగులభాగ్యకరము. సేవాదళఉద్యమమున ప్రేమ బంధము ప్రధానముగ నుండవలయును. రాష్ట్రీయసేవాదళసంఘములకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముండవలయును. సేవాదళసంఘములు కాలగ్రెసుప్రతిస్థాపనకు అనుబంధములుగనుండవలయును. భేదములను పెద్దజేసికొనుచు చిన్న కక్షల సేర్పరచుకొని తగవులాడుకొనుచున్నాము. మనలో మనకు వికమత్యము కుదిరిన గాని దేశవిముక్తి ఏర్పడవని దృఢముగ చెప్పవచ్చును. జాతీయ పతాకమును నిలవజేట్టవలెను. జాతీయపతాక గౌరవమును సంరక్షించుటకు ప్రాణములనైనను ధారపోయ సంసిద్ధులమై యుండవలెను.

జాతీయ వికృతకును జాతీయ ఆత్మగౌరవమునకును జాతీయ పతాకము చిన్నమని భావించవలయును. మన జన్మస్థానముగ ఈ ప్రాచీన భారతవర్షముపై గాఢముగ అభిమానము ప్రేమ ఏర్పడుటకు జాతీయ పతాకము సహకారిగ నుండవలెను.

పండిత నెహ్రుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

యావద్భారత సేవాదళ మహాసభ రెండవ సమావేశపు అధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడి టి. సి. గోస్వామిగారు అస్వస్థులై యుండుటచే రానందున పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారు అధ్యక్షత వహించి ఈక్రింది విధమున ఉపన్యసించిరి:-

సన్మాన సంఘాధ్యక్షులు ప్రకటించిన అన్ని భావములను నేను ఆమోదించుచున్నాను. విచ్చికభటుల ధర్మములు, ఈఉద్యమపు ఆదర్శములను వారు చక్కగ వివరించియున్నారు. విచ్చికభటులందరు వికమత్యముతోను అన్యోన్యముగ పనిచేయుట ముఖ్యము. ఈఉద్యమము నేడు ప్రారంభదశయందున్నది. కాని సేవాదళసంఘముల పండుగ సుక్రమశిక్ష గాంచిన వైనికులుండు సమయము త్వరలోనే రాగలదని నమ్ముచున్నాను. ఒక్క తుపాకులుండు సామగ్రితప్ప మిగిలిన విషయము లన్నిటియందును సేవాదళములు సైనిక దళముల

సాంఘిక సంఘర్షణము తీవ్రముగ పరిణమించి అల్లరి జరిగినను భయమేర్పడినప్పుడు ఉత్సవసందర్భములందు యాత్రికులు అధికముగ చేరినప్పుడు, మహాసభలు జరుగునప్పుడు విచ్చికభటులు అన్ని ఏర్పాటులు చక్కగ చేయుచు కాంతిని సంరక్షించుచుండవలెను. ఇట్టి పనులకు ఎప్పటికప్పుటికి విచ్చికభటులకై దేవులాడుటకన్న శాశ్వతముగ సేవాదళ సంఘముల సేర్పరచుట అవసరము. విచ్చికభటులు కాలగ్రెసు సభ్యులను చేర్చుటకై పనిచేయవలయును. నేను అస్వస్థుడనై యుండుటచే గౌహతిక రాజాలనందులకు చింతిల్లుచున్నాను.

ఇతర వివరములు

అఖిలభారత సేవాదళ మహాసభ రెండవ సమావేశమునకు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిన గోస్వామిగారు రాజాలనందున పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారి అధ్యక్షతను సభ జరిగెను. శ్రీమతి సరోజినీదేవి, అబ్దులు కలాంఅజమ, బి. జి. హర్షిమును, షేకతలి, మహమ్మదాలి శ్రీమతి గాంధీసతిగార్లు మరీ కొందరు ప్రముఖులు సభకు వచ్చి యుండిరి. సన్మాన సంఘాధ్యక్షులును, అధ్యక్షులగు పండిత నెహ్రుగారు ఉపన్యసించినపిమ్మట గోస్వామిగారి సందేశమును శ్రీయుత గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావుగారు చదివిరి. 15 వేలమంది విచ్చికభటులను చేర్చిన కర్ణాటక సేవాదళ సంఘమువారికి బహుమతులను కాలగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీమాను శ్రీనివాస అయ్యంగారు పంచివెట్టిరి. 1800 మంది సభ్యులను చేర్చిన హెచ్. కె. కృష్ణగారికి మొదటి బహుమానము ఇవ్వబడెను.

తీర్మానములు

మహాసభయందు రెండవతీర్మానములుమాత్రమే గావింపబడెను. ఒక్కొక్క రాష్ట్రపు అన్నిజిల్లాలు నగరములు గ్రామములందు అఖిలభారత సేవాదళపు ఉపసంఘములను స్థాపింపవలయుననియు దేశీయులందరు ఈ ఉద్యమవిజయమునకై ధన సహాయము చేయవలయుననియు రెండు తీర్మానములు గావింపబడెను.

మవులానా షేకతాలి, గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమరావు, బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగార్లు కీ॥ శే॥ దాదాభాయి నారోజిగాజీ మనమరాలగు పెర్రెనుసతి తీర్మానములను బలపరచుచు ఉపన్యసించిరి. బర్మానుండి వచ్చిన ఎ. స్వామిగారు 500 రూప్యములు విరాళ మొసగిరి. మహాసభయంతయు ఒక గంటలో జరిగిపోయెను. (అ. ప్రె. స్పె.)

కేధరిన్

గ్రంథకర్త:- శరణురామస్వామి చౌదరి
రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనువాదము. లోకప్రసిద్ధముగ ఒకవీరమాత చరిత్రము. అందరును చదువతగిన సులభశైలిలో వ్రాసుబడినది. ఉన్నత లక్ష్యనారాయణగారి అమూల్యముగ వీరిక గలదు. ధర-0-4-0.
ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, మద్రాసు.

మోహనవిభాన లైబ్రరీ

20, గోవిందప్ప నాయక వీధి చార్జిటవును.

పై లైబ్రరీకి అనుబంధముగా బాడ్మింటన్ క్రీడా కళాశాల యొక్క స్థాపించబడును. ఈ ప్రారంభోత్సవము 30-12-26 తేదీ సాయంత్రం 8-30 గంటలకు జరుగును. ఏ. రంగనాథం చెట్టి బి. ఏ. బి. యల్. గారు అధ్యక్షత వహింతురు.

మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుబండ్లలోతుల మహాసభ
7-వ సమావేశము

తేదీలు:—ఈశ్వర 30, 31 తేదీలలో జరుగును.

స్థలము:—చెక్కుమోడుపాలీసుస్టేషనువద్దనున్న పాలెస్ థియేటరులో.

అధ్యక్షులు:—ఎం. కే. ఆచార్యగారు ఎం. ఎల్. ఏ.

సుగుణవిభానసభ

నాటకం:—“హమ్లెట్టు”

భాష:—ఆరవం.

నాటకకర్త:—రావు సామెయి పి. సంబంధ మొదలి యాదుగారు.

తేదీ, కాలము:—30-12-26 (గురువారం) సాయంత్రం 5-15 గంటలకు.

స్థలం:—విక్టోరియా హాల్లకు వోలు.

రాకపోకలు:—సి. గోపాలవినాయకం. సుందరం

అయ్యరు (మొసూరు చేయబడ అఫ్ కామర్సు ప్రతినిధులు) గత రాత్రి కలకత్తాకు అఖిలభారత వ్యాపార పారిశ్రామిక సభకు హాజరగుటకు మద్రాసునుండి వెళ్లిరి.

ఖాన్ బహదూర్ రహులుల్లాసామెయిగారు గతరాత్రి వాల్తేరుకు వెళ్లిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ రిజిస్ట్రారువారగు ముక్త్యుశ్రీ అయ్యచెట్టివారు నేటిఉదయం మద్రాసు వచ్చిరి.

నెల్లూరు శ్రీమధ్వవిలాససభ:— ఈసభవారు శేషసాయంత్రం (30-12-26) 5-30 ఘంటకు సాంధ్యమునా లులో రామరాజు లేక విజయనగర సామ్రాజ్యనాటకమును ప్రదర్శించెదరు. విజయనగరసంస్థాన విద్యున్నట శేఖర దిరు దాంకితులగు రామాయణం సర్వేశ్వరకాస్టులవారు దూర్వాస కాస్టులుగను, ఆంధ్రనాటక తంగోదారక దిరుదాంకితులు నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు రుక్మం పతాంగిగను, కె. శ్రీని వాసాచారిగారు అపాదిగను, ఎస్. రామచంద్రరావు బి. ఏ. ఎల్. టి గారు రామరాజుగను పాత్రముల ధరించెదరు.

కృష్ణ తులారభారము

నెల్లూరినుండివచ్చిన మధ్వవిలాససభవారు పై నాటకము ను గడచినరాత్రి సాంధ్యమునానునందు కడంగడు మనోహర ముగ ప్రదర్శించిరి. నారదపాత్రధారు లగు వరద రాధాకృష్ణ య్యగారు చెన్నపట్టాపు పాదలకు చిరపరిచితులు. వీరిపాత్ర ము నెప్పుడోధరించెయ్యు క్రాంత్రాపితోకలిసి నటనమొనర్చి నను మిక్కిలిరమ్యముగ పోషించిరి. కృష్ణ సత్యభామ పాత్రధారులును, వారివారిపాత్రలను బాగుగానే నిర్వహించిరి. మొత్త ముమీద నాటకము రక్తిగట్టినదని చెప్పకతప్పదు. పరిమేళనరూపమాజమువారికి కీర్తిహోచ్చింపజేయునగాక!

తేపటిదినము వారి గుప్తపదనాటకములలో నొకటగు “విజయనగర సామ్రాజ్య వివాదము” అనునాటకమును ప్రద ర్శించి మదరాసును వీడెదరు గాన చెన్నపురి ఆంధ్రులు వా రికి తగిన ప్రోత్సాహ మొసగగలరని తలచెదము.

వంగోలు తాలూకా కత్తపు నివారణ సంఘము
మనతాలూకాలో ప్రస్తుతము కత్తపు పరిశీలులు యేర్ప డియున్నవి. తన్నివారణోపాయము లాలోచించుటకై 1927 వ సంవత్సరము జనవరి నెల 1 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు వంగోలులో అయ్యన్న కెట్టిసత్రములో సభ జరుగును.
ధారా గోపాలాశ్రమి.

తల్లి కూతుండ హత్య

విల్లి వాకం ఘోరము

నూతన విశేషములు

విల్లి వాకంలో ముత్తరాజు సుబ్బరావుగారింటివద్ద హ త్యకేయబడిన తల్లికూతుండయొక్క ఆధరములు కొన్ని నేడు బయల్పడినవి. నైదాపేట పోలీసువారు నేడు ముత్తరాజు సు బ్బారావును విల్లివాకంలో ఆరెడు నివసించుచుండిన ఇంటికి తీసుకొనివచ్చి సుబ్బారావువలన తెలిసికొని దొడ్డిలోనినావిలో పూడిగనుతీసి పరిశీలించగ తొలిబొట్టు, ముక్కుపుడకలు మరి కొన్ని చిన్న బంగారు ఆభరణములు బయల్పడినవి. ఇట్లు బావి లోనగలు పడవేసినవియును సుబ్బారావే స్వయముగ చెల్చి నటుల తెలియుచున్నది. అదినాథాయణరావు ఇంటియందును నేడు పోలీసువారు పరిశోధనగావించుచున్నారు. జనులు గుం థులు గుంథులుగ వెడలి సుబ్బారావును జూచివచ్చుచున్నారు. ఇంకను కేసుగుట్టుపట్టులన్నియు బయల్పడగలవని తెలియు చున్నది.

దొరకిన కేవలము కడుపులోని ప్రేగులయందలి పదార్థము పరిశీలించి విషప్రయోగము చేయబడినదో లేదో కనుగొనవలసి వదని గవర్న మెంటు రసాయనశాస్త్రజ్ఞునికి పంపబడినది.

ఒక ఉత్తరము దొరకినది. ఒక బెన్ను “బ్రిక్లెన్సు” (ఒక విధమైనవిషము) పట్టుచేయవలసినదని జాబ్బిటవునులోని యొక ార్థుగారు ఒక మందులపాపువారికి వ్రాసినట్లుగా ఆ ఉత్తరం లో ఉన్నది. అందులోని ప్రేరేపాలు ఆధార్థుగారిదికాదు ఘోరరీ చేయబడినది. కాని యీ ఉత్తరములోని దస్తూరి ఎవ రిదో తెలియడములేదు.

కందులూరు తగులబడుట

తిండికిని గుడ్డకునులేక ప్రజలల్లాడుట

(స్వకీయ విలేఖరి)

ఒంగోలు డిసెంబరు 29:—అదివారమునాడు కందులూ రు అను ఒంగోలుకు 8 మైళ్లదూరముననున్న గ్రామము పరశురామ ప్రీతియయ్యెను. కారణము ఇంకను తెలియదు. కొలదిఇండ్లమా త్రము మిగిలినవి. 300 కుటుంబములు తిండికిని గుడ్డకును నాచి యున్నారు. పంచముల గుడిసెలన్నియు దహనమైనవి. నవ్వుము సుమారు 10 వే లుండవచ్చును. కొందరుస్త్రీలును పశువులను హతమైనటుల తెలియుచున్నది. ఇరువురుస్త్రీ లింకను అపా యసితియందున్నారు. ఇదివర కెన్నడును వివేకవిహీను మాతా లూకా నిప్పును దర్శించినది. ఇక్కడ నీటికొరత యొంతయో చెప్పటకు ఈయనాదావరాచాలు. ఇళ్లంటుకొనగానే యార్చుట కు నీళ్లులేకపోయెను. కరవుచే నొకమూల బాధపడుచుండ ఒక గ్రామముంతయు తగులబడుట మాదురదృష్టము. ప్రభుత్వమింతవ రకు చర్యతీసికొనలేదు. ప్రభుత్వము జిల్లా తాలూకా బోర్డును తగు సహాయముచేసి తక్షణము నారికట్టమును కొంతవరకైనను తావుదురుగాక. (తంరి)

అఖిల భారత మహమ్మదీయ

విద్యావిషయక మహాసభ

సర్ అబ్దుల్ రహీముగారి అధ్యక్షత

ధిల్లీ, డిసెంబరు 28:—అఖిల భారత మస్లిము విద్యా విషయక మహాసభవారు తిరిగి సర్ అబ్దుల్ రహీముగారి అధ్య క్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. జిన్నా, కిష్లు, అఖిలభారత మస్లి ము లీగు అధ్యక్షుడు షేకు అబ్దులు ఖాదరుగారు విచ్చేసియుం డిరి. మూడేతీర్మానములు ఆమోదించబడినవి. ఉరుదుభాష బా తీయభాషగా జేయవలెననియు, అంగ్లో ఇంటర్మీడియేటు కళా కాలన మొదటితరగతికళాకాల చేయవలె ననియు, ఒక విద్యా విషయకసంఘము నేర్పరచుటకు తీర్మానించిరి. ఈ సంఘము వారు మహమ్మదీయుల విద్యనుగూర్చి తెలిసికొనుట, దానిగూ ర్చిన ప్రకటనలుచేయుట, ప్రభుత్వ విద్యాధికారులకు నూచనలు చేయుట మొదలగునవి చేయుదురు. సంఘముందు 18 గురు సభ్యు లుండురు. (అ. ప్రె.)

ధియసాఫికలు కాన్ఫరెన్సు

బిసెంటమ్మగారి సందేశము

బెవారసు డిసెంబరు 27—ఇక్కలు నారాయణ యం. యల్. సి. గారు బిషపు రెడ్డిటరు, జనరాజువాసుగార్లకు విందు చేసిరి. సుమారు 200 పురుషులు స్త్రీలు విచ్చేసియుండిరి.

ధియసాఫికలు సమావేశమందు నిన్న జనరాజువాసువారు ఎన్నడును సాంవత్సరికోత్సవమునకు హాజరు కాకుండ నండని బిసెంటమ్మగారు రంపిన సందేశమును జదివిరి.

నేను వివాదానికి యున్నాను. ప్రతిసంవత్సరమును ఏ భగ వంతుడు మనలను అశాశ్వతమునుండి కాశ్వతమునకును చీకటి నుండి వెలుతురులోనికిని మరణమునుండి కాశ్వతజీవనమునకును దో వ చూ పు చు న్నా డో అ ట్టి వా ని ని ప్రార్థిం త ము. వారి రక్షణ మనము ఆశిం త ము. వారి ఇష్టమును నెరవేర్చుటకే ఈసంస్థ యేర్పడినది. అభగవం తుడు వారికేతినంతను నుపయోగించి రక్షణనిచ్చి ప్రోత్సహించి కాశ్వతముగ వృద్ధిచేసిండుతురుగాక”

జనరాజువాసుగారు తమనివేదికలను జదివిరి. ఈశువు లో సంఘ మె త్రివేయబడినది. సిలోనువందు 6 వేలసభ్యులు క్రొత్తగచేరిరి. జీవితాదర్శము ఈసంఘమునందు కేటట్లుగా నుం డవలెననిరి. తరువాత రెడ్డిటరుగారు రుపన్వసించిరి. “మరణము తో మనమాఖరుగాదు. ఏలనన నాపూర్వజన్మములు నాకుచాల వరకు తెలియును. మరణముతరువాత జీవితము గలదు” అనిరి.

సంఘవైషమ్యములగూర్చి సభయందు చాలవర్ష జరి గెను. తరువాత సంఘసభ్యులందరును హిందూమహమ్మదీయ సంఘముల ద్వేషములు నివారించుటకు తీవ్రముగ పనిచేయవలె నని తీర్మానించిరి. దానిని ద్వారక దాసుగారు రుపవాదించి అంద రును ఆహ్వాదించిరి.

అరండేలుగారు జాతీయత, ధియసాఫికలు సంఘమును గూర్చి మాటాడుచు జాతిమతములను మించి విశాలదృష్టిగలిగి యుండవలెనని గోరిరి. ప్రతిదేశమును జాతియు ప్రపంచమున కొకసందేశమిచ్చును. ఏజాతియు మరియొకరికి స్వేచ్ఛనొసగదు. తనంతతానే సంపాదించుకొనవలెను. దానిని చేయుటకు మరచి మనవారు పోరాడుకొనుచున్నారు. అ. ప్రె.

ఆర్యకుమార సభా సమావేశము

భాయి పరమనందగా రధ్యక్షత వహించుట

పాట్నా, డిసెంబరు 28:—18-వ అఖిలభారత ఆర్యకు మారమహాసభ పాట్నాలో 26, 27 తేదీల భాయి పరమానం దుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. అధ్యక్షులొనర్చాస మున ఆర్యసమాజ, స్వామి దయానందులగూర్చి ఇక సమాజము చేయవలసినదియు తెలిపిరి. హిందువులలో నేడు గలిగిన వికా సము 50 ఏండ్ల పరిశ్రమఫలిత మనిరి. ప్రస్తుత కాంగ్రెసు విధా నము హిందువులకు లాభదాయకముగాదనిరి. రాజకీయచేత్రలు దీనిని గ్రహింపకుండుట చాల విషాదకరము! ఇతరసంఘముల తో రాజీలుకుదుర్చు సుద్దేశముతో దేశజాతీయత మూలమట్టము గ నాశనముచేయుచున్నారు. హిందువులు మహమ్మదీయులు కలిసినజాతి యగుట కొకమార్గముమాత్రమే యున్నది. అది మ హమ్మదీయులకు దేశభక్తి నేర్పుటవలననే. (ప్రీ ప్రెసు.)

“చీనా అంతటను బ్రిటిషు సరకులను బహిష్కరింపుడు”

కీ|| శే|| డాక్టరు సకాయేల్ సకాగారికొడుకు ప్రకటనము

(ప్రీ ప్రెస్)

బొంబయి, డిసెం 24:—హ్యంగుసానుండి ఈవినింగ న్యూస్పత్రికకు ప్రత్యేకతంరి ఇట్లు పంపబడినది:— కీ|| శే|| డాక్టరు సక ఏల్ సకాగారి కొడుకు సకాపాగారు చీనాఅంత టను బ్రిటిషు సరకులను బహిష్కరింపుడని హ్యంగోలో నుప న్యసించిరి. సంజ్ఞ చేసేసరికి బ్రిటిషుప్రభుత్వమును మాల్చుటకు ఇండియాలో ఏర్పాటులు చేయబడినవనిరి.

గౌరవకాంగ్రెసుసభ

విషయ నిర్దారణసభ

శాసనసభలలో విధానమును
గూర్చిన తీర్మాన
మామోదింపబడుట

ఉపేంద్రనాథముఖర్జీగారి సవరణపై చర్చ
[నిన్నటి (27 వ తేదీ) ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 7 వ సేషిలో
రెండవకాలములో సేనున ప్రగారు నడిచిరి. అను వాక్యమునకు
పిమ్మట దీనిని కలిపి చదువవలెను]

సేనున ప్రగారు మాటలాడుచుండగా సాస్యలుగారు ప్ర
శ్నించిరి.

సేనున ప్రగారు:— సాస్యలుగా రేచైన నాక్షేపణను
సూచించుచుండ నాప్రసంగమున కభ్యంతరమును కలిగించుటకు
నేనంగీకరింపను.

సాస్యలుగారు:— ఈసభకు అధ్యక్షులు శ్రీనివాస
య్యంగారు గాని సేనున ప్రగారు కారని నా అభిప్రాయము.

హార్ని మనుగారు:— “బకమత్తముకొరకు మేము కాం
రమును వహించుచున్నాము. కాని సేనున ప్రగారి ధోరణిలోనే
మాటలాడుచున్నయెడల కార్మికసమస్యనుగూర్చి ప్రత్యేకాభి
ప్రాయములు గల అసభ్యులము యీవాదమున కల్పించు
కొనవలసి వచ్చును.”

మాలానా మహమ్మదాల్ గారు:— “మీరు వివేకము
కంటె వాగాటికే అధికముగా చూపుచున్నారు.”

అధ్యక్షుడు:— “ఆయన పట్టుదలతో మాటలాడుచు
న్నారు గాని మరేమియును కాదు.”

సేనున ప్రగారు:— “నే నెవ్వరిని నిందింపలేదు. ఎన్నిక
లలో మనకు సహాయముచేసిన జమీందారులను త్యజింపగూడ
దనియే నేను వాదించుచున్నాను.”

అధ్యక్షుడు:— “కాంగ్రెసువారు న్యాయముగా పరి
ష్కరింపవలెనని మాత్రమే ఆరవక్లాజులోనున్నది. అట్టి అవ
సరము కలిగినపుడు కాంగ్రెసువారు కైతులకును కార్మికులకును
సానుభూతిని చూపవచ్చును.”

మహమ్మదాల్ గారు:— “న్యాయమైనరీతిని పరిష్కరింప
వలెను” అనువాక్యమును చేర్చవలెనని సూచించెదను.

అధ్యక్షుడు:— “ఇది సరియైనసవరణ.”

ఉపేంద్రనాథ టెనగీగారు:— “సేనీసవరణ నామోదింపితిని.

“భూస్వాములకును కైతులకును ధనికులకును పనివాండ్ర
కును న్యాయమైనరీతిని వివాదలను పరిష్కరింపవలెను” అను
ఆరవక్లాజుపై ఓట్లు పుచ్చుకొనగా అది ఆమోదింపబడెను.

పిమ్మటతీర్మానమునందః క్లాజు లనన్నిటిని మరలచదివిరి.

పండిత మాలవ్యాగారు

“ఈతీర్మానమును వినకముగా చర్చించుట స్వభావకా
యావనమున నేనెరుగుదును గాన నాయభిప్రాయముల నిపుడు తె
లుపుచున్నాను. ఈసంఘములో స్వరాజ్యపక్షమువారే హె
చ్చుగానున్నారు గాన యీతీర్మానమెటుల రూపొందునోయని
నేను పరిశీలించుచుంటిని. విధానములోను పద్ధతిలోను కొంతమా
ర్పున కలిగించినందులకు నేను మిచ్చుట నభినందించుచున్నాను.
కాని యింకను పద్ధతికిని విధానమునకును సమన్వయము కలుగ
లేదు. మరల మనమందరమునకరిసి ప ని చే య వ లెనని కో
రుటలో నేను మీలో నెవ్వరికిని తీసిపోను. అందులకే నేను
కొన్ని సూచనలను చేయగోరెదను.

మాలానా మహమ్మదాల్ గారు:— “నేనట్లు చెప్పగోరను
గాని సూచనలను చేయవలసినకాలము మించిపోయినవని మాత్ర
ము తెలుపగోరెదను.

మాలవ్యా గారు:— ఈ తీర్మానముపై నింకను ఓట్లు
పుచ్చుకొనలేదుగాన నా అభిప్రాయమును తెలుపుటకు నాకు
హక్కుకలదు. నేను స్వతంత్రపక్షమునుండి విడిపోతిని. ఎన్నిక
లు జరుగబోవునపు డైకమత్తమును కలిగించుటకు శక్తివంత
లేకుండ పనిచేసితిని గాని ప్రయోజనము కలుగలేదు. ఇప్పుడెన్ని
కలు ముగిసినవి. అప్పుడు నుడువబడిన వాక్యములను మ న్నెత్తు
తుడవ గలిగినందులకు నేను సంతోషించు చున్నాను. నేను కాం
గ్రెసుకు ప్రతిపూలుడను కాను. కాంగ్రెసు మహోన్నతగౌరవ

ఆరోగ్యమునకు, పుష్టికి
క్వాకరు ఓట్లనే
పుచ్చుకొనుడు.

బలముగాను, ఆరోగ్యముగా నుండుటకును, వ్యా
ధిని రానీయక ఆటంకపరచుటకును, క్వాకరు ఓట్లను
మీరు ప్రతిదినము భుజించు ఆహారమునందు ఒక భాగము
గా చేర్చుకొనుడు. అందులోగల పుష్టిని కలిగించు గుణము
గలదు. గాన విమానాశకండలకు, ఎముకలకుబలమును కలిగిం
చును. నరములకు పుష్టినిచ్చును. యివన్నియు గాక మంచి
సజీవత్వము నిచ్చుచు అనియవములు ఎంతకన్యమునకైనను
ఓళ్ళునట్లు చేయును. పురుషులకైనను లేక స్త్రీలకైనను,
పాపిష్టిలకైనను లేక పిల్లలకైనను క్వాకరు ఓట్లు చాల అ
మూల్యమైనది. మనలివారికి, వ్యాధిగ్రస్తలకు, వ్యాధి
కుడిరి వ్యస్తతనెందుమన్నవారికి ఇది తగిన ఆహారము.

Address:—Representatives: MULLER & PHIPPS
(India) Limited.
Calcutta Bombay Madras Karachi Rangoon.

Quaker Oats

క్వాకరు ఓట్లనే తాకబడుచు నేను.

వ్యాధిగ్రస్తులకు, పుష్టికి, ఆరోగ్యమునకు, బలముగాను, ఆరోగ్యముగా నుండుటకును, వ్యాధిని రానీయక ఆటంకపరచుటకును, క్వాకరు ఓట్లను మీరు ప్రతిదినము భుజించు ఆహారమునందు ఒక భాగముగా చేర్చుకొనుడు. అందులోగల పుష్టిని కలిగించు గుణము గలదు. గాన విమానాశకండలకు, ఎముకలకుబలమును కలిగించుచును. నరములకు పుష్టినిచ్చును. యివన్నియు గాక మంచి సజీవత్వము నిచ్చుచు అనియవములు ఎంతకన్యమునకైనను ఓళ్ళునట్లు చేయును. పురుషులకైనను లేక స్త్రీలకైనను, పాపిష్టిలకైనను లేక పిల్లలకైనను క్వాకరు ఓట్లు చాల అమూల్యమైనది. మనలివారికి, వ్యాధిగ్రస్తలకు, వ్యాధికుడిరి వ్యస్తతనెందుమన్నవారికి ఇది తగిన ఆహారము.

శాసనమును బడయవలెను. సంపూర్ణ శక్తిని కలిగియుండవలెను.
కాంగ్రెసువారిలో నైకమత్తము ప్రబలవలెను. శాసనసభలలో
కాంగ్రెసు పక్షమే ప్రబలముగా నుండవలెను. అని నే నత్య
ధికముగా కోరుచున్నాను. మీరు చాలవరకీ ఆశయమును బడ
యగలిగినందులకు మిమ్ములనభినందించెనుగాని మనమింకను బా
గుగానాలోచింపవలసియున్నది. మనమొందోరులకు నష్టముకలి
గింపవచ్చునుగాని కాంగ్రెసుకు నష్టముకలిగింపగూడదు. దేశ
సేవచేయుటకే మనమందరమును ఎన్నికలకునివిధియి. భారత
శాసనసభలో ఇప్పటికంటె ఛేనుకనే స్వరాజ్యపక్షమువారి
సంఖ్య హెచ్చుగానుండెను.

అధ్యక్షుడు:— “మీరు చెప్పినది సరికాదు.”

మాలవ్యాజీ:— “అటులేనే అంగీకరించెదను గాని నేను
కటికంటె నిపుడు మీసంఖ్య చాలహెచ్చినదా?”

ఒకరు:— “కొద్దిగా హెచ్చినది.”

మరియొకరు:— “నూటికి ఇరువదివంతున హెచ్చినది.”

నెహ్రూగారు:— “వెనుక ఎన్నుకొనబడినవారు 82 మా
త్రమే యుండిరి. ఇప్పుడు 48 వంది యున్నారు.”

మాలవ్యాజీ:— “సరియే. ప్రస్తుతము నేను దీనినిగూడ
నంగీకరించెదను.

హార్ని మనుగారు:— “ఏమో చెప్పిరిగాని వివరణలేదు.

మాలవ్యాజీ:— “హార్ని మనుగారు మరల మాటలాడగూ
డదు. నెహ్రూగారు చెప్పినరెక్క సరిగాదని మరియొకరు
రుజువుపరచుచుకును నేనంగీకరించెద నంటిని.”

ఒకరు:— “మీపక్ష వా రెండరున్నారో మీకు తెలి
యునా?”

మాలవ్యాజీ:— “వెనుకటి శాసనసభలో నేషనలు డి
మాండు తీర్మానమునకు మొదటి సభలో 76 గురు అనుకూలురు
గను, 48 వంది ప్రతిపూలురుగను, రెండవ సభలో 72 వంది అ
నుకూలురుగను 45 వంది ప్రతిపూలురుగను యుండుటచే రెండు
సారులును ఆతీర్మాన మామోదింపబడెను. అందులకు స్వరాజ్య
స్వతంత్రపక్షము లేకీభవించుటయే కారణముగాని ఒక్క స్వరా
జ్యపక్షమే కారణముకాదు. ఈసారిగూడ భారతసభలో స్వ
రాజ్యపక్షమువారొంటిగా ఏమియును చేయజాలరు. మినియ
మములకు భంగములేకుండను నితరపక్షములవారు మీకుతోడ్ప
డుటకు పిలుగానుండునటులను మీరు తీర్మానమును సవరించి
ఆమోదించినచో దేశమునకు ఘనముగ సుపకారమును చేసినవా
రగుదురు. లేనిచో భారత శాసనసభలో పని సరిగా జరుగనే
రదు. కాంగ్రెసు పర్కింగు కమిటీవారు నిర్ణయించిన ప్రకార
ము శాసనసభలో నెల్లెను నిరాకరింపవలెననియున్నది. కాం
గ్రెసు పర్కింగు కమిటీలోనున్న 15 వందిలోను హెచ్చుమంది
స్వరాజ్యవాదులే.”

ఒకరు:— “కాదు కాదు సగమునుండిమాత్రమే.”

మాలవ్యాజీ:— “అపది హేనుమండియునుశాసనసభ్యులు
కారు. బహుజనులచే ఎన్నుకొనబడినవారు 70, 80 వంది యుం
డగా యీ 15 గురును పరిష్కరించినరీతిని చేయవలెనటులన్యాయ
మరువా? కాన నీవరకును తీసివేయవలెను. భారతశాసనస
భలోని కాంగ్రెసువారికే పరిష్కరించునట్టి అధికారము నియ్య
వలెను. ప్రజలకు లాభకరములగు తీర్మానములను బలపరచవలెనని
తీర్మానములో నున్నది. అందువలన ప్రతిఘటనమున విచక్షణ
యేర్పడుచున్నది. ఆరీతిగానే యుండినచో నైకమత్తము
చేహరగలదు. మంత్రిపదవులనంగీకరించినచో దేశమున కధికముగ
మేలుజేయుట కవకాశమున్నది. అస్యక్షపదవికిని మంత్రిపదవికి
ని భేదమేమియులేదు. అట్టిచో మంత్రిపదవులను అసమర్థు
లకు వదలవలెను? మననాయకుని కేల అనుమతియ్యగూడదు.

ఒకరు:— “కారాగృహముం దున్నవారిమాట యేమి?”

మాలవ్యాజీ:— “వారిని వదలివేయవలెనని వంగరాష్ట్ర
శాసనసభ్యులందరునుగూడ ఓట్లుచేయవలెను.

ఒకరు:— “భారతశాసనసభమాట యేమి?”

ఒకరు:— “అహా ఏమితిర్మానము లంశి? వానివలన నేమి
లాభము కలుగును.

మాల వ్యా జీ: — రా జ కీ య ఖై దీ ల
విడుదలనుగూర్చి నేను చాల ఆతురతతో నున్నాను. నేను శక్తి
వంతు లేకుండ పనిచేయుచున్నాను. నాప్రయత్నమునకు మీరు
నిరోధమును కలిగింపవలదనియే నేను కోరెదను. మనమందరము
ను శాసనసభలలో కలిసి పనిచేసినచో రాజకీయ ఖైదీల విడుదల
త్వరగా నెరవేరగలదు.

అధ్యక్షుడు:— “మీ నిర్ణీతకాలము మించిపోయినది.

మాలవ్యాజీ:— “అటులేనే నేను విరమించు చున్నాను.

సేనున ప్రగారు:— “రాజకీయ ఖైదీలను వదలువరకును మం
త్రిపదవుల నంగీకరింప కుండుటకు నే నంగీకరించెదనని ఆ రు
నెలల క్రితము మీరు (మాలవ్యాగారు) కలకత్తాలో నాతో
చెప్పితిరి. మీరింకను ఆ మాటపై నుండురా?

మాలవ్యాజీ:— “నేనపు డటుల చెప్పినమాట నిజమే. అం
దులకే నే నైకమత్తముకొరకు చాలప్రయత్నించితిని. ఆప్రయ
త్నము సాగలేదు. నా పక్షమువారు రండుల కంగీకరింప లేదు.
రాయబారములు కుదిరినచో స్వరాజ్యపక్ష ము వారై దు
గురును ని త ర పక్ష ము ల వారు న లు రు ను
కలిసి యొక ఎన్నికలసంఘముగా నేర్పడినచో నది సాధ్యమై
యుండును.”

ఒకరు:— “మీ అభిప్రాయ మేమి?”

మాలవ్యాజీ:—“ఇప్పుడు చాలరాష్ట్రములలో నిదివరకే మంత్రివర్గము లేర్పడెను. రాజకీయమైనదిలను వదలుటకు దేశభక్తులందఱును క్రమంగా పనిచేయవలెను.”

మాలవ్యాగారి యుపన్యాసము ముగియునదికి రాత్రి 10 గంటల 45 నిమిషములైనది. సెలవుగారు ప్రత్యుత్తరము చుట్టుకు తేలిగిగాని సభను నాటికి విరమింపవలెనని హెచ్చుమందికొరకుచే సభ విరమింపబడెను. విషయనిర్ణయసభాభవన మంతయును నిండిపోయెను.

27 వ తేదీని మరల విషయనిర్ణయసభ కూడగానే కాంగ్రెసువారి కెల్లప్పుడు ఖిద్దరును ధరింపవలెనను తీర్మాన ముమోదించబడెను. పిమ్మట సెలవుగారి తీర్మానముపై చర్చ జరిగెను.

జనీగారు:—“నేను రిస్కాన్సునిష్ఠుల పక్షమున మాటలాడుచున్నాను. మాపక్షమునాయకు లీమహాసభకు రాజాలక బోవుటచే కొంత అనుమానమునకు కారణమైనది. వారు ప్రబలములగు నితర కారణములవలననే రాజాలకజోయిరి. ఈతీర్మానమును పరిష్కరించుటకు సంపూర్ణావకాశముల స్వరాజ్యపక్షమువారి కియ్యవలెననిగూడ వారు నిశ్చయించిరి. వారేమియును చెప్ప వలయుకొనలేదు.”

లాలా ధనీచంద్రగారు:—“నేను కాంగ్రెసుపక్షమునందే యున్నాను” అని నిన్న మాలవ్యాగారు నుడిచిరి. ఎన్నికలసమయమున మాలవ్యా లజపతిరాయగార్లు కాంగ్రెసుకు ప్రతిపక్షాభివర్తితో చేరిరిని నేను బాగుగా నెరుగుదును. కొంతమందిని కారాగృహమున కంపుటకుగూడ వీరు కారకులైరి. కాంగ్రెసుకును దేశమునకును శత్రువులగువారికి పంజాబులో మాలవ్యాగారు ప్రాముఖ్యమును కలిగించినందున దానిఫలితము నిపుడు (మాలవ్యాగారి అనుభవంపలెను. సైనికశాసనము మార్చుట) అమలజో నున్నపుడే పంజాబులో కక్షలెటు లేర్పడెనో అటులనే యిపు డీనాయకుల చర్యలవలన మరల కక్షలేర్పడెను. పంజాబులో మాలవ్యాగారి పక్షమునకు రాజా నరేంద్రనాథుగారు నాయకుడుగా నున్నారు.

ఒకడు:— ధనీచంద్రగారి సంభాషణ ముద్రస్తుతము కాదా!

సిద్ధా గారు:—సింధురాష్ట్రమున గూడ నాయకుల చర్యలవలన కాంగ్రెసు పరిహాసపాత్ర మైనదిగాన వారి చర్యలను వెల్లడించుటవసరము.

మాలవ్యాజీ:—అనుమతి నిచ్చినచో నేను వీని కన్నిటి కిని సమాధానము చెప్పెదను.

సత్యపాలుగారు:—అటులైన మేముగూడ మరలప్రత్యుత్తర మియ్యవలసియుండును.

అధ్యక్షుడు:—అటులైనచో యీ చర్య ముగియనే ముగియును.

ధనీచంద్రగారు:—సుప్రసిద్ధనాయకు డగు పంజాబు కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుని గూడ ఎన్నికలలో నోడించిరి.

అధ్యక్షుడు:—ఇకమీద భోరణిలో మాటలాడగూడదు.

తీర్మానము నెఱుట

పిమ్మట ఆమోదించబడిన సవరణలతో సెలవుగారి తీర్మానమును ఓట్లకు పెట్టిగా నలుగురు మాత్రమే ప్రతిపక్షులు రుగా నుండిరి.

ఇతర తీర్మానములు

దేశమునందు నిర్మాణ విధానమును స్పష్టించవలెను. ఖద్దరు, వికృత ద్యము, అస్పృశ్యతానివారణము, నిమ్నజాతుద్ధరణము, మద్యపాన నిర్మూలనము, సానికసంఘములను వశపరచుకొనుట, గ్రామపురస్థులైనవారి, జాతీయవిద్య, కార్మికసంఘములు, న్యవసాయకులకు సహాయము, మతకలహముల నడంచుట మున్నగు కార్యములను సాగించుటకు తగిన యోర్పులను కార్యసంఘమువారు చేయవలెనను తీర్మానమును రంగస్థానముయ్యంగా రుపపాదించిరి. మత కలహములనుగూర్చి ప్రత్యేకతీర్మాన ముండవలెనని చక్రవర్తిగారు కోరిరి. దానిని తరువాత నుపపాదించెనని సెలవుగారు నుడిచిరి. అది వదలబడెను. తక్కిన తీర్మానము లామోదింపబడెను.

జనవరి 20 తేదీని బ్రుసెల్సులో జరుగనున్న అగ్రేజుడు సేవనరీప్టు కాన్ఫరెన్సునకు జవహర్ లాలు సెలవుగారిని కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగా పంపవలెనను తీర్మానమును రంగస్థానముయ్యంగా రుపపాదించిరి. పకలత్వాలాగారి కేరు నోకరు నూచించిరి. ఆయన కాంగ్రెసు సభ్యుడును అసహాయవాదియును అహింసాప్రతుడును కాడని సత్యమూర్తి గారనిరి. ఈతీర్మానముగూడ నామోదింపబడెను.

BH2. రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీతో వ్యాధులను జయింపుడు.

అన్ని వ్యాధులను, ప్రత్యేకముగా జ్వరములకు రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీ అసమానమైనది. ప్రధాన వైద్యులందరిచేతను రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీచే రయారుచేయబడు గంజయ నిర్ణయించబడుచున్నది. అత్యుష్ణముగల దేహమునకు చల్లదనము నిచ్చును. ఇతరమైనవన్నియు వదునమునున్నప్పుడు ఇది ఉదరమునందు నిలుచును. మరియు ప్రత్యేకమైనది చురుకుదనము నిచ్చును, అలసటను దీర్చును.

మీ వైద్యుడు యిక ముందెప్పుడైనను బార్లీగంజిని నిర్ణయించిన, అది పెరల్ బార్లీనుండి తయారుచేయబడునది కాదనియు, రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీనుండియే తయారుచేయబడవలెననియు మీరు దృఢముగా గ్రహింపుడు. రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీ శ్రేష్ఠమైన వస్తువులు శాస్త్రక్రముగా చేర్చి తయారు చేయబడినది. తయారు చేయబడునప్పుడు చేతితో కాక బదులలేదు. అయితే పెరల్ బార్లీగల అపరిశుద్ధత బయలుపడకుండుటకై వాటికి సీమనున్నముతో కప్ప వలయుమియ్యబడును. అవి విడిగానుండుటచే దుమ్ముచేరును. ఒకే పెరల్ బార్లీ సమానమైన రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీ ఎనిమిదిరెండు గంజయగును.

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీనే వ్యాధులతో కొనుడు. మీకు ప్రపంచము నందున్నట్టి అమోఘమైనబార్లీ దొరుకును. అన్నిదుకాణములందును ఇది విక్రయించబడుచున్నది.

రాబిన్సన్స్ పేటెంటు బార్లీ. నూతన దృవ్యాలలో ప్రస్తుతము వైభాగమును కోయటకు వీలుగానుండును. కాగితపు చీటిలు లేకుండ ప్యాకెంకు చేయబడును.

నేటితో 4 దినములు వరకు మాత్రమే

సి. కన్నయ్యకంపెనివారివలన

చెన్నపురి ఎస్పి. నేడు థియేటర్ లో

దశావతారము ప్రదర్శించబడును

రాత్రి నాటకములు:—ప్రతి మంగళవారము, గురువారము, శనివారములలోనున్న రాత్రి 9 గంటలకు

వీటి నాటకములు:—ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములలోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు

నాలుగు యగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణుడు అవతరించిన పది అవతారములను వ్రాలగు సంకీర్తనములుగా

మీ యాలైకేల రూపాయలు ఖర్చుచేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడును.

టిక్కెట్ల ధరలు వివరము:—రు. 3, 2, 1, అణాలు 8.

సుప్రసిద్ధిచెందిన లాహోరు చిత్రకారుడు హుస్సేన్ బక్ష్సగారిచే వ్రాయబడిన కర్మినులు, సీనలు మొదలగునవి విక్రయించబడును. మహాభారతము, శ్రీకృష్ణలీల మొదలగువాటిలోని ప్రత్యేక సీనలు కూడ విక్రయించబడును. వీటిని కొనుటకు యిష్టము గలవారు మద్రాసు, ఎస్పి. నేడు నాటకశాలకు 8-1-1927 తేదీనుండి 18-1-1927 తేదీవరకు వచ్చి చూడవచ్చును.

2-1-1927 తేదీన ఈకంపెనీవారి యాజమాన్యముక్రింద ఎస్పి. నేడు నాటకశాలయందు శ్రీమతి సరస్వతి బాయిగారిచే “రామదామ చరిత్ర” కాలక్షేపము చేయబడును.

C. CUNNIAH, Proprietor.

విదేశీయులలో ప్రచారమును జరుపుటనుగూర్చి నిర్వల చంద్ర చంద్రగా రుపపాదించిరి. అదియు నామోదింపబడెను.

రాజకీయ మైనదిలను వదలుటనుగూర్చి రంగస్థాన మయ్యం గా రుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానముగూడ నామోదింపబడెను.

ఈతీర్మానములను మహాసభలో నుపపాదించుటకును కొంతరిని నిర్ణయించి అంతటితో నాటికి సభను చాలించిరి.

(అ. ప్రె. స్పెషలు.)

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము

ప్రార్థన తరగతిజేరు విద్యార్థులందఱు తక్షణం చేరవలయును.

80-12-1926 గురువారము సాయంకాలము 5 గంటలకు ఓడి ఉపన్యాసము. టంకశాలపేటి 148 (సాహుకారుపేట తపాలాఫీసుకు సమీపమున).

81-12-1926 శుక్రవారము ఉదయం 8 గంటలకు ప్రార్థనసభ, పెరంబూరు.

1-1-1927 శనివారము ఉదయం 8 గంటలకు ప్రాతఃకాలికీర్తన ఆదియప్ప నాయుని వీధిలో (రెడ్డిరామకొండ వీధికి సమీపమున). మునీశ్వరయ్య, కార్యదర్శి.

గుంటూరు టవును హైస్కూలు ప్రాత విద్యార్థుల సంఘము

దొను హైస్కూలు ప్రాతవిద్యార్థుల సంఘపు ర్-చవార్లీ కోత్సము స్కూలుభవనమున 81-12-25 శుక్రవారంనాడు జరుగునుగాన ప్రాతవిద్యార్థులందఱును దయయించి రాత్రిబార్లీ తులం. మ-రా-రా-శ్రీ కోడూరి చంద్రశేఖరరావు పంతులు గారు నాటిసభకు అధ్యక్షులుగ నుండుటకు దయతోసంగీకరించిరి. మ-రా-రా-శ్రీ యస్. యస్. వెంకట్రామయ్యగారు సభలంకరింతురు.

కొంపల్లి రామనాథం కార్యదర్శి

కాలెండరు:— పచ్చిమ గోదావరికిల్లా, శనివారపు పేటలోని భట్టరుడిపోవారు పంపిన 1927 సంవత్సరపు క్యాలం డును వందనములతో నందుకొంటిమి. డీనియందు తెలుగు, ఇంగ్లీషు తేదీలు గలవు.

హిందూ నాయకులకు ప్రాణపాయము

మాలవ్యా, లాలాజీల ప్రాణములు హరించుటకు ప్రయత్నములు

అబ్దుల్ రషీదు కుట్రను వెల్లడించుట

రివాల్వరుల సమాచారము - అబ్దుల్ రషీదును క్రాసుపరీక్ష చేయుట-పోలీసువారి ప్రయత్నములు

ధరంసింగున జీవిగా నేయున్నాడు

(ప్రీ ప్రెస్)

ధిల్లీ, డిసెంబరు 27:— స్వామి శ్రద్ధానందుని హత్యకేసి పండులకై పోలీసువారి యధీనమందున్న అబ్దుల్ రషీదు హిందూదేశనాయకులలో మరియొకరి ప్రాణములు గూడ అపాయకరమైనస్థితిలో నున్నట్లు పోలీసువారిలో తెచ్చెను.

పోలీసు విచారణ

కేసువిషయమై పోలీసువారి విచారణలు పూర్తికాలేదు. ఇప్పుడు వారి కారమువరకే రిహంతును పొందియుండిరి. విచారణ లన్నియు పూర్తియై ప్రాసిక్యూషన్ కంప్లెయింట్లు రాయగలవరకు మరి రెండువారములు పట్టవచ్చును.

ఇప్పుడు నలుగురు సీనియరు పోలీసు డిటెక్టివ్లు కలిసి అబ్దుల్ రషీదును తీవ్రముగా క్రాసుపరీక్షలు చేయుచున్నారు. వారు వరుసగా పోలీసు సీనియరు నూపర్నెంటు బర్ద, సేరముల నూపర్నెంటు మర్గన్, పోలీసుడిప్యూటీ నూపర్నెంటు రాయి సాహేబు మల్లిక్ దేవిదయాళ్లు, డిప్యూటీపోలీసు నూపర్నెంటు ఖాన్ సాహేబు హాకిం యిబ్రహీంఖాన్ గార్లు.

ఇప్పటికై దుడిదములనుండి విచారణ సల్పుచున్న విశేషమైన అభివృద్ధియేమియు గనబడుటలేదు. నలుగురుకలిసి ప్రయత్నించినను అబ్దుల్ రషీదు సులభముగా లొంగునట్లు కనబడుటలేదు. స్థానంరయు కొంచెము కొంచెముగా బయటికి తీయబడుచున్నది. పూర్తియైన వివరములలో కథ యేర్పడుటకు ఒక వారముదినములు పట్టవచ్చును.

మహమ్మదీయనాయకుడు కుట్రలో నుండెనా?

అందరికిని బాగా తెలిసిన మహమ్మదీయ నాయకు డొకడు కుట్రలో నుండెనని విధులలోని వదలి మాత్రము వాడు అబద్ధమని చెప్పినట్లు తెలియుచున్నది.

రివాల్వరుల సమాచారము

రివాల్వరుల హత్య వింకను పూర్తిగా తెలియలేదు. అది తెలియనుచేత యని మాత్రము పోలీసువారు చెప్పగలుగుచున్నారు. అది ప్రాతరివాల్వరు, రివాల్వరీవిధముగా నున్నదని వివరములను తెలుపుచు రహస్యమును కనుగొనగోరి పోలీసువారున్ని చోట్లకును రెండున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈవార్తప్రపంచ లేదు గాని ఏభంధనయు జరుగలేదు. ఎవ్వరైన వార్తకుడుగాని యజమానిగాని తన రివాల్వరును పోగొట్టుకొన్నాడాయనియు విచారణలు ప్రభుపబడుచున్నవి. నిజము కనుగొనుటకు మరికొంత యత్నము జరుగవలెను. అన్ని చోట్లకును టెలిగ్రాములు పంపబడిన వార్తయే నిజమైనట్లయిన ముద్దాయి యంతవరకు తనకహస్యములను వెల్లడింపలేదని నమ్మవచ్చును.

స్వామి నేల చంపెను?

స్వామి శ్రద్ధానందజీని ఏలచంపితివని అడుగగా నివరకు కుక్రవారమునాడు తెలియజేయబడిన విషయములకంటె ముద్దాయి క్రొత్తవిషయములను వెల్లడించినట్లు తెలియుచున్నది. మూడునెలలక్రమములనుండి స్వామిజీని చంపవలెనని ప్రయత్నములపై అబ్దుల్ రషీదుకు మరియొకపని లేదట. మాలానారాజపుత్రులను తిరిగి హిందువులలోనికి చేర్చుకొనుటలన క్రొత్త పూరితుడై కాపురముక్కుమెడను తెగవేసి అల్లాయుక్కు అమోదము నిరడు బడయజూచెను. అతడు సమయముకొరకు కనిపెట్టికొని యుండెను. పోలీసువారి కేమియు చెప్పకున్నను ప్రయత్నముగా విచారణలు జేయగా హత్యకేయదలంచిననాడు అబ్దుల్ రషీదు తేజ్ కార్యాలయమునకు పోయి స్వామి శ్రద్ధానందజీ ధిల్లీలోనే యున్నట్లును అప్రదేశమెంతో దూరము గానట్లును ఒక మహమ్మదీయోద్యోగినుండి తెలిసికొనెను. స్వామికి పెద్దరక్షణ గూడ ఏమియు లేనట్లు అతడు తెలుసుకొనెను. తరువాత నాతడు తనకోర్కె నెట్లు తీర్చుకొన్నదియు అందరికిని తెలిసినవిషయము.

అబ్దుల్ రషీదు ప్లానులు

అబ్దుల్ రషీదు ప్లానులు మామూలుగా ప్రజలనుకొనుదాని కంటె విశేషమైనవి. హిందూయుద్ధమునే అంతముందింపవలెనని వానికోరిక. అందుకొరకై పండిత మదనమోహనమాలవ్యా లాలా లజపత్రాయుగార్లనుకూడ తుపాకితో కొట్టి చంపడంబడెను. లాలాజీగారిపైన 1924లో బొంబాయి హిందూమహాసభ జరిగినప్పటినుండి 1925 జనవరిదినములలో క్రొత్తము పెరిగెనుగాని పండిత మాలవ్యాగారిపైన స్వామి శ్రద్ధానందునికంటె పూర్వమునుండియే కోపముగా నుండెను.

ఇట్టివార్త లెంత భయోత్పాతమును గొల్పునని యొనసముద్దాయి యావిధముగానే పోలీసువారిలో నేడు బిప్పుకొనెను.

లాలాజీగారి గృహమునకు కావలా

నేటియుదయమునుండియు రాయిజీనాలోనున్న లాలా లజపతిరాయిగారి గృహమును రహస్యపోలీసుదళము లాలాజీకి తెలియకుండనే కావలాగాయుచుండటచే యీవార్తను నమ్మివలసి వచ్చుచున్నది.

బహుశః పండితుని రక్షణకొరకుగూడ నుత్తరువులు పోయియుండవచ్చును. ముద్దాయిచెనక నున్న కుట్రదారులలో నొక్కడైయుండవచ్చును గావుననే యీకావలా యిట్లు జరుగుచున్నదని ప్రజలనుకొనుచున్నారు. ఇంకొకవైపు కుట్రలోనున్నారోలేదో నిర్ధారణజేయుటకు తగినట్టివార్త లేవియు ముద్దాయియంతవరకు చెప్పినట్లుతోచదు. ధిల్లీరహస్య పరిశోధకకాళువారు గుట్టుమట్టులను త్వరలో బయటికి తీయదురని నమ్మదము.

ధిల్లీలో కలవరము

పండిత మాలవ్యా, లాలాజీగార్లగది యేమనో యని ధిల్లీలో ప్రజలు మిగుల దిగులాంటియున్నారు. అసెంబ్లీ సమావేశ సమయమున పండితమాలవ్యా, లాలాజీగార్లవచ్చి ధిల్లీలో దాదాపు 10 వారములుండుచు గావున అప్పుటజూచినను ప్రజలందరును గమిగూడి యావిషయమును గూర్చియే అత్యాచారంతో చెప్పుకొనుచున్నారు. వాయకురద్దులను దీనినిగూర్చి యేమిగా తలంచినను ధిల్లీ రహస్యపరిశోధక కాళువారును డిప్యూటీకమిషనరును కమిషనరును కుట్రదారులను బయటికితీసి రూపుమాపుటకును లేక అది అబద్ధమని తెలిసేవరకును గట్టిగా ప్రయత్నముల సల్పెదరని నమ్మదము. కుట్రదారులే యున్నట్లయిన బహిరంగముగా తుపాకులతో కాలికపోయినను మరియే యితరపక్షతులైన దిగవచ్చునుగదా యని ప్రజలు మిగుల భయమండియున్నారు.

పోలీసు బందోబస్తు

కేసువిషయము తెల్లున్నను నగరమునందు కొట్లాటలు జరుగకుండ ధిల్లీ పోలీసువారు తగ్గకర్త సహించుచున్నాట. ఆనాడు స్వామిని శ్మశానవాటికకు గొంపోయినప్పుడు అల్లరులు జరిగినందున పోలీసువారిప్పుడు జాగ్రత్తపడియున్నారు. కనివారమునాడు శ్మశానమునుండి తిరిగివచ్చువారి వైరాగ్యపడుకొనేమాటని ప్రత్యేక కానిష్టేబులు మాలమాలల నుంచబడిరి. అట్లే రాత్రింబవళ్లు పోలీసులు కావలాగాయుటచే నిక భయపడనవసరములేదు.

ధరంసింగు జీవించియుండుట

ధరంసింగు జెబులలన మృతుడయ్యెననుమాట అబద్ధము. ధరంసింగింకను ఆస్పత్రిలో నున్నాడు. బాగుగా నయముగ వప్పటికి కొన్ని వారములు పట్టవచ్చును.

ధరంసింగుతో పోయి మాట్లాడగా, స్వామియొక్క అంత్యక్రియల విషయములు ఎప్పటికప్పుడు తెలుసుకొనుచునే యుంటిననియు చివరవరకు స్వామిపాదములకడనుండి తనవిధిక్రమములను నెరవేర్చుకొనజాలక పోయిరినిగదా యని భృదయము భేదించినట్లు యొనసముద్దాయి అతడు చెప్పెను.

పోలీసు విచారణలు

అబ్దుల్ రషీదు చరిత్ర

కుట్రను దెలిపినవానికి వేయిరూపాయల

బహుమానము

ధిల్లీ, డిసెం. 28:— స్వామి శ్రద్ధానందుని హత్యకు కారణమైన కుట్రను దెలిపినవారికి వేయిరూపాయలు బహుమాన మొసంగడమని ధిల్లీహిందువులు చెప్పుచున్నారు.

(అ. ప్రె.)

డిప్యూటీ కమిషనరువద్దకు రాయబారము

ధిల్లీ, డిసెం 28:— శ్రీరాము మిల్లు యజమానియు, జాక్వరు కె. డి. కాస్త్రీ, జె. యస్. సహా (హిందు థాక్సైన్సు సంపాదకులు) లాలా దీదర్ చందు (మిల్లయజమాని) 'తేజ్' సంపాదకులు దేశబంధుగుప్తా ఆనంద్ మేజిస్ట్రేటు లాలాగురుప్రసాదుగార్లు మొదలగు హిందూనాయకులు నేటియుదయమున 11గంటలకు డిప్యూటీకమిషనరుగారివద్దకు రాయబారముపొయిరి. విచారణవిషయమై అధికారులు చేసినయేర్పాటులకు సంబంధించి తెలుపుచు స్వామి శ్రద్ధానందుని హత్యవిషయమై విచారణలు సలుపుటకు ఏవత్తుమనందును అభిమానముగలవారుగా నుండక నిష్పక్షపాతబుద్ధిగలవారై యుండవలెననియు రాయబారులు డిప్యూటీ కమిషనరుతో విన్నవించుకొనిరి. హత్య సాంఘికవిషయములకు సంబంధించినదిగావున నింతగా చెప్పజలసినదని రాయబారులు నడివిరి. ఆవిధముగా తమకేకచోట్లనుండి తంతులు వచ్చుచున్నవనియు వారు చేసిననూ చనలను గుర్తించుకొని చేతతనెంతవరకు క్రద్ధగానే విచారణలు జరిపించెదమనియు డిప్యూటీ కమిషనరు జవాబుచెప్పెను. కొందరికొందరి ప్రాణములపాయకరమైన సితిలోనుండుటచే వారికి జిల్లామేజిస్ట్రేటు తుపాకి లైసెన్సు రీయవలసియుండుననియు వారుచెప్పిరి. దానికిని వారు విచారించెదమని చెప్పిరి. డిప్యూటీకమిషనరుగారు మిక్కిలి సానుభూతితో మాట్లాడిరి.

(ప్రీ ప్రెస్)

నోటీసు

బలభద్రప్రతాపి వెంకటసుబ్బయ్యగారి కుమార్తెలక్ష్మీనారాయణగార్ని

మీరు మదిగొండ వీరభద్రకాస్త్రీ, రామలింగస్వామి వగైరాలకు 27-5-21 తేదీన వ్రాసియున్న సిద్ధిరాస్తి రికవ్వయన్న యగ్రిమెంటులోని హక్కును మాక్లయింపైన వనమా అప్పన్నగారు విక్రయమును పొందియున్నారు గాన మీకు రావలసినవైకము తెనాలిలో మా ఆఫీసులో తక్షణం తీసికొని పవరు అగ్రిమెంటుప్రకారం 81-12-26 తేదీలోపుగా మాక్లయింటుచేర క్రమమైన దస్తావేజు వ్రాసియున్నవలసినది.

వడ్లమూడి కోటయ్య, వకీలు, తెనాలి.

క్రాన్ థియేటరు

29-12-26 బుధవారమునుండి 31-12-26 శుక్రవారమువరకు ప్రదర్శితము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం-15 ని రా॥ 9 గం-30 ని

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారు

"ఛాలెంజి ఆఫ్ ది లా"ను ప్రదర్శింతురు.

విల్లియం రస్సెల్ ప్రధానకథానాయకుడు

విల్లియం ఫాక్సుగారిచే తయారుచేయబడినది. 2 రీల్స్ హాస్యము, అనేక ఇతర ఫిల్ములకూడ చూపబడును.

1-1-1927 తేదీ కనివారమునుండి బెల్ మహంటు మిలియన్ను ప్రదర్శించబడును. 15 రీల్స్, 4 అధ్యాయములు గల గొప్ప గుర్పాటును గలిగింపక.

"త్రీమదాంధ్ర మహాభారతము"

ఆది, సభాపర్వములు 3236 వేల 0-12-0 మాత్రమే.

పుస్తకముల కేటలాగు పుచితము

సుజనరంజనీముద్రాశాల

కాకినాడ

ప్రథమ ఆంధ్ర త్రితీయ మహాసభలో గావించబడిన

తీర్మానములు

1 (ఎ) మన త్రితీయలలో ప్రథమమున రాష్ట్రశాసన సభాభ్యుత్థర్య గౌరవపదవిని యలంకరించిన శ్రీచింతలపాటి వెంకట సూర్యనరసింహరాజువారియెడల మన సంఘమునకు గల సంతోషమును తెలియపరచవలెను.

(బి) ఈ సంతకర్తలను యెన్నికలలో జనుముగాంచిన దేశసేవానిరతులను శ్రీయుత పూసపాటి కుమారవెంకటపతి రాజుగారికి దండు నారాయణరాజుగారికి కూడ మన సంఘమువారు సానుభూతిని తెలియపరచవలెను.

అల్లూరి రామకృష్ణంరాజుగారు, ఉపపాదకులు

ఆమోదకులు:—వత్సనాయి నీరాద్రాజుగారు, పచ్చవట్ల ప్రేతాజుగారు.

2. త్రితీయ సంఘమునకు భజబలుము, దేహదార్ధ్యము ఆయుధోపయోగనైపుణ్యము సంపాదించుట అత్యావశ్యకము గనుక అందుకు తగిన యేర్పాటులు ముఖ్యస్థలములలో చేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

సయ్యపరాజు వెంకట గోపాల కృష్ణంరాజు గారు, ఉపపాదకులు.

ఆమోదకులు:—పిన్నం రాజు సత్యనారాయణ రాజు గారు శేకనకుర్రు అమలాపురం తాలూకా, దంతలూరి శ్రీలక్ష్మిపతి రాజుగారు నర్సిపూడి.

3. త్రితీయలలో ఆర్థికస్థితి వృద్ధిపొందుటకు సహకారోద్యమము ముఖ్యమనియు, అన్యోన్యసహాయమువలన ఆ సేక కార్యములు సెరసేర్పకొనవచ్చుననియువ్యవసాయ బారిశ్రామిక సంఘములు లేక సంస్థలు ఏర్పాటు చేయుటలో తోడ్పడవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అనుకూలరు:—నెన్నెత్త రామచంద్రరాజుగారు

పూసపాటి కుమార వెంకటపతిరాజుగారు.

సామంతపూడి రామభద్రరాజుగారు

4. త్రితీయజాతియందు నానాటికి వృద్ధిపొందుచున్న బాల్యనివాహములు కన్యా వరకుల్ని పరిగ్రహణములు సంఘమునకు ఆర్హముగావున అవి మానివేయవలయుననియు యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

5. త్రితీయలలో కుభాశుభ కార్యములయందు అమిత వ్యయములు తగ్గించుకొనుటకు యీ సంఘమువారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

6. త్రితీయలలో బీదలుగా నున్నవారికి వ్యవసాయ సంఘముల సాపించి జీవనోపాధి కల్పించుట అత్యవసర మని యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

7 ఆంధ్రత్రితీయల చరిత్రనుగరించి విమర్శించుచు ప్రమాణముగా నొకచరిత్ర వ్రాయుటకు ప్రోత్సహించవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

రుద్రరాజు వెంకట్రామరాజుగారు వగైరా ఈ ఉపపాదకులు.

ఆమోదకులు:—1. వెలగతోడు గోవిందరాజుగారు

2. శివపురం వీరభద్రపాకయాజుగారు

3 చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారు

8. ప్రస్తుతము ప్రస్తుత్యమువారు దేశముయొక్క కలెన్సీ విధానమునిర్ణయించుటలో ఇదివరకుపొందూదేశపుభవమునకును అంగ దేశపు భవమునకును ఉన్నటువంటి మారకపురేటు 16 పెన్సుల నుండి 18 పెన్సులవరకు పెచ్చింప నున్నారు గనుక ఆర్థికవిధానమువల్లవ్యవసాయము ముఖ్యకృషిగాగల త్రితీయలకు విశేషసత్వము సంతరించుచుగన దానికి మన అసభ్యులని తెలుపుచు అట్టి శాసనము అనులలోనికి నచ్చుట దేశాభివృద్ధి మని యీ సభవారు తీర్మానము చేయుచున్నారు.

కూనపరాజు కృష్ణంరాజుగారు వగైరా.

9. దేశలాభముకొరకు త్రితీయజాతీయమునకు అనవసర వ్యయమును తగ్గించుకొనుటకు దేశములో తయారుకాబడిన బట్టలను ముఖ్యముగా ఖర్చు ఉపయోగించుటయు దేశమున తయారుకాబడిన వస్తువులనే యుపయోగించుటయు యుక్తమని యీ సభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

మంత్రిన వెంకట్రామరాజుగారు వగైరా

10. రాజపాళయం త్రితీయలను ఆంధ్రత్రితీయ సంఘములో ఒకభాగముగా గమనించి వారిని జేర్చుకొనుటకు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

పంట్ల వెంకట్రామరాజుగారు వగైరా

ఇండియా బాల్యదళ

ప్రపంచమునందున్న జాతులలో సమానమైన పిత్తికి రాగోరినచో ఇండియాను బాల్యదళయందు బాధిశాశితముతో పోషించవలెను.

ఆరోగ్యకరమైన చనుపాలను తరువాత గ్లాక్సోనే చాల శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలిదగ్గర నున్నకమైన తీర్థక్షత్తికి ఏలాటి హానిని కలిగించనట్టి శ్రీముదామామ ప్రకారము చేర్చబడినదని అతిజాగ్రత్తతో వేయబడిన శాస్త్రగణితముచే తేలినది.

పరిశీలన నవసరము లేదు. ఎలననగా అది తప్పక నిరపాయకమైనది. గ్లాక్సోను విడువక ఉపయోగించిన మీకు తప్పక బహుమతి గలుగను, మీరు తల్లితండ్రులుగా నుండినందుకు మంచి ఆనందము కలుగును.

THE VITAMIN MILK FOOD.

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగ్ అండ్ కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటుచేయబడినది.)

2

తెలంగాణపై నెం. 40 మద్రాసు.

11. రాజకీయ విషయములలో జాతి మతభేదములు లేకుండా దేశీయులైరును సంఘీభావముతో కృషిసల్పుట అత్యవసరముగాన త్రితీయలుగూడ యితరవర్ణముల వారితో కలసి దేశాభ్యుదయమునకు పాటుపడుచు, త్రితీయ జాతము వారి పురోభివృద్ధికి అవసరమును శారీరక, ఆర్థిక వ్యావసాయక పారిశ్రామిక, మత, సాంఘిక విషయములలో యీ సంఘము వారు ప్రత్యేకకృషి సలుపవలసియుండునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

దండు నారాయణ రాజుగారు.

దంతులూరి లక్ష్మీపతి రాజుగారు.

పూసపాటి రామమూర్తి రాజుగారు.

12. కొత్తలంక, గుండుకొలను వగైరా గ్రామాదులవారు యీసంఘములో కలసి పనిచేయుటకు అనకాళము ఇవ్వడమును గురించి వారి పూర్వచారిత్రమును, ఆచారవిషయములను విచారించి రిపోర్టును ముందు సంతకర్తల మహాసభను నివేదించుటకు గాను అయిదుగురును ఉపసంఘముగా యేర్పాటుచేయుటకు యీ సంఘమువారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఉపసంఘసభ్యులు

1. దంతులూరి సన్యాసిరాజయోగిగారు, తుమ్మపాల

2. నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు, కోడూరుపాడు.

3. శ్రీ రాజా కాకర్ల పూడి బుచ్చికృష్ణం రాజుగారు, పోలవరం.

4. శ్రీ రాజా వత్సనాయి వెంకటకృష్ణంరాజుగారు, తుని

5. పెన్నెన్ సుబ్బరాజుగారు, నరసాపురం.

13. త్రితీయలలో అన్నివిధములను వివాదలు న్యా యస్థానమునకు పోకుండా పంచాయతీల మూలముగా నివారించుకొనుట కర్తవ్యమని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

బుద్ధరాజు వెంకటనరసింహరాజుగారు.

దాట్ల తిరుపతిరాజుగారు.

14. త్రితీయ సంఘములో సనాతన ఆధ్యాత్మిక విద్య సేర్పట విధ్యక్తమైన ధర్మముగాన అందుకు తగిన ప్రోత్సాహము చేయుటకు, యీసభవారు అభిప్రాయ పడుచున్నారు.

దంతులూరి సన్యాసిరాజు యోగిగారు వగైరా.

15. ఆయుధముల ప్రయోగనైపుణ్యము గలిగియుండుట త్రితీయలకు ముఖ్యముగావున ఆయుధచట్టము రద్దుచేయుటయు లేదా సవరణచేయుటయు అవసరమని యీసభవారు రిభిప్రాయ పడుచున్నారు. (శ్రీ నడింపల్లి సుబ్బరాజుగారు యీ

తీర్మానమును విషయనిర్ణయసభలో ప్రవేశపెట్టిరిగాని వారు మహాసభలో లేకపోవుటవలన యీ క్రిందివారు మహాసభలో ఆమోదించిరి.)

దాట్ల తిరుపతిరాజుగారు,

వత్సనాయి సత్యనారాయణ రాజుగారు.

16. స్త్రీల విద్యాభివృద్ధి కలుగనిచో దేశాభివృద్ధి రానేరదు గావున త్రితీయలలోగూడ స్త్రీలకు విద్యాభ్యాసము చేయించవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

దంతులూరి శీతారామరాజుగారు.

దాట్ల తిరుపతిరాజుగారు.

17. దేశాభివృద్ధికి గాని విద్యాభివృద్ధికిగాని వ్యాపారమునకుగాని ఉద్యోగరీత్యాగాని యితరదేశములకు జరుగురును బట్టి వెళ్ళవలయునని యీ సభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు. కలిదిండి రాజంరాజుగారు వగైరా.

“ఇండియను డెయిలీ మెయిలు”

“శ్రద్ధాసందుని మరణముచే దేశపరిశితులు మరణింపి. కాని కాంగ్రెసు ఇప్పటికైనను నిజస్థితి గనుగొనలేకపోయెను. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఏమాత్రము స్వామిమరణము ప్రాముఖ్యము గ్రహించినను తనవాదముసంతయు మాని దేశముసంతకు ఊహావాగ్దానకత్తయలకు పోరాడవలసినదిగ గోరియుండును” ఏవిధమైన నాయకత్వము కాంగ్రెసు వహింపనేరదు. కార్యక్రమమేదియు నూచింపబడలేదు. ఢిల్లీవాత్సలన దేశము దుఃఖనముద్రమున మునిగినది. కాంగ్రెసువిషయములను గమనించువారు బహుస్వల్పము. (అ. ప్రె.)

లాహోరు డిశంబరు 27:—పంజాబు అవసర గెటెలు నందు లజపతిరాయిగారు జలంధరునకు ప్రతినిధిగానుండ నిశ్చయించిరి గాన పశ్చిమ పంజాబువారు క్రొత్తసభ్యుని జనవరి 31 వతేదీలోగా ఎన్నుకొనవలెనని ప్రచురించిరి. నామినేషను 6-వతేదీని జరుగును. 7-వతేదీ సరిమానుట. జనవరి 20-వతేదీఎన్నిక. (అ. ప్రె.)

కుంభకోణం, డిసెం 27:—పోస్టుల ఆధికారులు ఒకమహుకారులను నూరురూపాయలనోటును ఇన్సూర్యురకవరులలో పెట్టిపంపగా కవరందినదనియు అందు నోటుమాత్రములేదనియు చెప్పి తెచ్చినశేసు విచారించుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్ష ఉపన్యాసము

పత్రికాభిప్రాయములు

కలకత్తా, డిసెంబరు 27:— ఫార్వర్డ్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాసి నది.- ఆధ్యక్షుకోపన్యాసము క్రొత్త ప్రస్థానమును సమర్థింపబడినది. ప్రస్తుత పరిస్థితులు చక్కగ గమనింపబడినవి. మొదటినుండి చివరవరకును ముఖములు హృదయమిచ్చి మాట్లాడినట్లున్నది. అధ్యక్షుడు కార్యకర్తలనుగాని కుమ్మరవేదాంతి గాను. కట్టు బాటు ఏర్పాటు చేయువారు గాని సిచ్చియాహులు చేయు వారు గారు."

"అమృతబజారు"

"చాల మంచియుపన్యాసము. కాని విశేష మేమియు లేదు. ఉపన్యాసము ముక్త సరిగను తాత్కాలికముగను నుండి స్వరాజ్యవాదుల ప్రస్తుతస్థితి యుద్దేశము క్లిష్టమంతయుగ నిరూపింపబడినది. చాల అందముగానున్నది. న్యాయముగనున్నది.

"బెంగాలీ"

"ఉపన్యాసము రాజకీయమందు అనుభవములేని వేదాంతిది. అధ్యక్షునికి రాజకీయమందలియాశచే ప్రజలు మోసపోయి అభ్యర్థిపడవి నిచ్చిరి. మూలసిద్ధాంతములైన తెలియని రాజకీయవిషయములపై నుపన్యాసింప గోరిరి. వాటియందలి యాయనయత్నాహముగాని తెలిసికొనవలెనని యాశగా నబహు స్వల్పము. వాటి నెన్నడును ఆయన శ్రద్ధచేసి తెలిసికొన గోర లేదు."

"యంగ్లీష్మన్"

"ఏమార్పులేని మొండి ప్రతిఘటనమే తిరిగి యుపపాదింపనచ్చిన వారినండి నూతన వికాసము, ఉపజ్ఞతలు ఆంధ్రులు తప్ప. ఏటేట జరుగునది గాన జరిగెను"

"యూనియన్ గున్యాసు"

"అయదు రాజకీయవేత్తలందరిలో తెలివిగలవారిని నూచిందుచున్నది. కాంగ్రెసునందు స్వరాజ్యవాదులతోనుండి ప్రపంచమునకు సంఘీభావము శేర్మజ్జాచి అందు నెరవేరకపోవుటేగాక గోతిలో పడినట్లయినది.

"డెయిలీన్యాసు"

న్యాయమై నిష్కళంకమై సరళమై, ముక్తసరైన ఆచరణయందుంపబడగల ఉపన్యాసము. దిట్టతనముతో భారతదేశ ఆశయమును చాటెను. కుమ్మరవేదాంతమును భాషాప్రయోగములను విడిచెను. కార్యమును ఓర్పును కడముట్టించు విషయములను జాగ్రత్తగ పరిశీలించి ఉపన్యాసించెను" ఉద్యోగస్వీకార సమన్వయగూర్చి ఇట్లు వ్రాసెను: "స్వరాజ్యపక్షమందున్నట్టి ప్రేమచే వారికి నచ్చునట్లు చెప్పినను ఈ సమన్వయపరిష్కారమందుమాత్రము నిష్ఫలమయ్యెను.

"క్రాంతిలు"

"నిష్కర్షితపాతముతో సరళభావముతో భారతజాతీయాశయమును వెల్లడిచేసినందులకు అభినందించుచున్నాము. కాంగ్రెసుఆశయము నట్లేయించి అనేకమార్పులనుచించి అన్ని పక్షములకులసి పనిచేయగోరెను. ఆయనది పలహా. కాంగ్రెసువారిని అనుసరింపవలెను. వేరేమంతయు కష్టపడి కాంగ్రెసునకు అపాయమురాకుండ అంధకారమున బడకుండ చేయుదురుగాక.

"నేపనలు హెరల్డు"

"చేతలుగాని రాజీలుగావు" అనుపేర శ్రీమూర్తి శ్రీనివాసయ్యంగారి ఉపన్యాసము దేశభక్తిచేతను తెలివిలేటలచేతను, నూత్నబుద్ధిచేతను లేజరిల్లుచున్నది." అని వ్రాసెను.

"మహారాష్ట్ర"

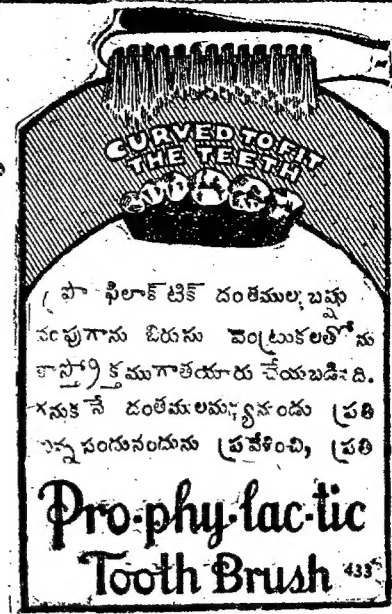
"అన్ని కలందు గలిగినజయముచే ఒడలుమరచి నామమాత్రపరమైన కాన్యక్రమమును బట్టుకొని అనుభవములేక ప్రేలాడిరి. త్యాగియైనందులకు వారిని గౌరవింతుము. కష్టపడి కృషిచేసినందులకు మేము గౌరవింతుము. కాని ఉపన్యాసము నకు విచారింతుము; దేశీయుల నిరాశపాలు గావించెను. చర్చ త్రయందు వారియుపన్యాసమును గ్రామఫోను స్థేటనబడును."

"లీడరు"

"అధ్యక్షుకోపన్యాసము సంపూర్ణముగ జాతీయవాదము, సరళమై ఉత్సాహప్రేరేపకమై చిన్నదైయున్నది. కాని అలాచించి వ్రాసినదిమాత్రము గానెరగు. పరిస్థితుల గమనింపక, సత్యముల నశింపజేసి, అబద్ధము ప్రతిపాదించి మెట్టవేదాంతము

గా నున్నది. ద్వంద్వప్రభుత్వమును సూర్యులతో లేక అంతముందించుటో యను స్వరాజ్యపక్షవారమును వెళ్లబుచ్చి యత్నించెను. ప్రస్తుత ప్రభుత్వలోపమును చక్కగనే తెలిపిరి. అందులకని స్వరాజ్యపక్షవిధానమును బలపరప యత్నించెను గాని విఫలమయ్యెను. తన్ను తామోసపుచ్చుకొనియో లేక అబద్ధమాడెనో గాని అన్ని తాత్పర్యములు ఎన్ని కలలో కాంగ్రెసునకు జయముగూర్చిరి. సంయుక్తపరగణాలు మధ్యరాష్ట్రములు పంజాబు, బొంబాయిలందు స్వరాజ్యవాదులు ఎక్కువమంది అపజయము గాంచిరి. అస్సాములో స్వరాజ్యవాదులు అతిస్వల్పము. బెంగాలు, మద్రాసు దీహాదు ఒరిస్సాలలో చాలస్థానముల సంపాదించిరి గాని మెజారిటీ. రాలేదు. క్రిందటిసారికన్న అస్సెంబ్లీలో స్వరాజ్యపక్ష మిప్పుడు తక్కువ. పక్షగౌరవముకొరకు పాటుపడువారికి ఇప్పటి పరిస్థితులలో పరాభవమే. స్వరాజ్యపక్షమునకును ఇతరులకును దేశమంతటను ఈయబడిన ఓట్లు లెక్కించినయెడల స్వరాజ్యపక్ష మోడినట్లులే తెలియును. కావున అభ్యర్థునిమాట లసత్యములు." (ఫ్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా, డిసెంబరు 28:— నేడు ఎక్స్ ప్రెస్ అధికారి కిక్ల మణుగల నల్లమందు 87000 రూపాయల సరకును దొంగలనముగ తీసికొనిపోవుచుండగా పట్టుకొనిరి. ఇదియే ఇంతవరకు పట్టువడినవాటిలో పెద్ద ముద్ద. (అ. ప్రె.)

కూడి కుడి పూర్తి గా చేయవలెను. రి రకముల వెంట్రుకలుగలవి.

క్షీర బలాత్కలము

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది. నమస్త వాతవ్యాధులను గుదుర్చును. అనేకులు వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు. ఆర్డరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

కుదుర్చుటకంటె ఆటంకపరచుట మేలు

ఈ ప్రకారము చేయుటకు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను

Regd TradeMark

జీవీయందుంచుకొనుడు

ప్రతిదినము తాంబూలముతోగాని, విడిగాగాని లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను 1-2 ను నేనించుచుండిన జీర్ణకైని క్రమపరచి గాలి, నీళ్ల చెడుపును అంటునీయక కాపాడును. అనుపాసప్రము మేరకు ఇచ్చుట వలన పిల్లలపడికము, దగ్గుప్రక్కలకాడు, అజీర్ణము, అజీర్ణ భేది, జ్వరము, చలిజ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుఎంజా, కడుపుబ్బరము, బుర్రపీనత, పెద్ద కారివర్ష, జలుబు, అగ్ని నూండ్లము, మలబద్ధము, అజీర్ణిచే గలుగుకడుపునొప్పి, కీక వాతమువల్ల గలుగుసంధివాతము మొదలగువ్యాధులకు సిద్ధామృతము. బాలింతలకు కస్తూరికిబదులు దీనిని వాడవచ్చును. సంజీవనమానమైనది. వ్యాయామములేనట్టి ఘోషాస్త్రీలకును ఆరోగ్యవృద్ధనకారి. 250-300 మాత్రలుగల సీసా 1 కి పోస్టుఖర్చుతో 0-8-0, 6 కి రూ 1-8-0, 12 కి రూ 2-13-0, 25 కి రూ 5-8-0. రిజిస్టరుచేయబడిన మా వర్తకగరుతును గమనించితీసిన మోసముండదు. అన్ని దుకాణములందును దొరకును.

పాళ్ళపు వెంకటాచలపండితులు ప్రావైటరు.

శ్రీ సీతారాఘవవెద్యశాల, మైసూరు.

మద్రాసులో నెం 6, బందరుపీథిలోనున్న హ్యంకంపెనీవారివద్ద దొరకును.

చంటిపిల్లలకు నిడలకు అజీర్ణ సంభంధమైన అన్ని వ్యాధులకు చక్కని నిరసాయమైన మందు.

పుద్గాధున గారి క్రిత వాటయ. అను మందు పురి ఇంట నుండి రవలెను.

"Fifteen Points for Mothers."

That is the name of the invaluable booklet given free with every bottle of Woodward's "Gripe Water," the one safe remedy for all digestive ailments in babies and young children. Here is one of the points:—"Never put baby to sleep by using so-called remedies which contain narcotics." Woodward's "Gripe Water" is free from all dangerous drugs. Of all Chemists and Drug Stores, 1/5 a Bottle.

WOODWARD'S "GRIPE WATER"

KEEPS BABY WELL.

W. WOODWARD (1920) LTD, Manufacturing Chemists, 79-87, Portess Road London, N. W. 6.

యీ మందు తో రెల్లులు పిల్లలను పెంచు విధము లేలు పురుస్తూ పుస్తకముచిరుముగ నియ్యబడును

శ్రీపాద పరసింహం బదర్పు వారివద్ద కాకినాడలో కూడ దొరకును.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జనవరినరకు

(29-12-26)

ఇరువదిగజముల (సీన్), భరలు

కాకికమ్ములు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (1) రు 8-8-0 రు 8-12-0. సరాసరి రకము రు 7-10-0.

కాకికమ్ములు—22 X 22 వేరు రకములు (2) రు 8-2-0. సరాసరిరకము రు 7-2-0.

తెలుపుముల్లు—1708 (సెట్) రు 12-8-0 రు 12-10-0; గ్లాస్ 9000 (సెట్) రు 12-8-0 ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-4. ఇ. సి. 78 రు 8-8-0, 881888. రు 12-12-0; 8978 రు 8-8-0 1702 రు 10-4, ఆల్. 784 రు 7-14-0; Z. 78 రు 10-12. Z. Z. 78 రు 8-0-0. 7863 రు 7-12; G. A. 83 రు 7-0; G. G. 78 రు 8-0; నూలు

40 సెంబరు, సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) —టాక్రి—రు 4-11-0 చలువ (కొంగ) రు 7-2; రు 8-0; చలువ ("ఎనిటి క్లెయిన్") సవరను రు 7-11-0.

40 సెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) —నక్షత్రము 8-7-0. 60 సెంబరు సీమ (5 పాల్ కట్టుకు) అడకత్తుర నమలి రు 16-4; గడ్డిబండి రు 8-11-6, ఎద్దుగడియారము రు 8-9-0;

60 సెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు) — భూగోళము— నీలంచేప రు 16-12-0.

లోహములు

ఇనుము:— తెల్లయను చట్టకమ్మిలు ఒక బారువకు ధర 28-0, రు 32.

ఇత్తడిరేకు:—జర్మన్ (డిక్ మాన్) రు 285, రు 287. కాగితము రు 258;

టీస్ రేకు:—(90 మొగలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి రు 20-0.

కలాయి పెంపురేకు :— 24" గేజి 6" 7" 16-0-0 8" 9" 10" రు 18-4-0

సిమెంట్ పిపాకు వెల:—

నాక్స్ ఆవుమార్కు రు 17-0, రు 17-8-0. సెమలి రు 11-8-0. "జింక"

చక్కెర (రెడి) రు 36-11-0.

జనరలి రు 36-9-0 ఫిబ్రవరి రు 36-14-0 మార్చి రు 37-2-0.

వేరు సెనగపప్పులు

మార్బల్ ధరలు:— "విషిన్" రు 46.

పాపాపాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 97. 105. "రెస్"

అముదము

(గ్రామధర) రు 103.

పదును చేసినలోలు రతి 1 టికి

ఎద్దులోలు (8 1/2 మొదలు 9 రకులు) రు 0 14 9 రు 0 15 9

" (7 1/2 8) రు 0 18 9 రు 14 8 9

" (లేలిక) రు 1 1 3 రు 1 2 0

" తెంగుకూరు (8 1/2 మొదలు 9 1/2) రు 0 15 10 రు 1 0 6

" " (లేలిక నరకము) రు 1 1 9 రు 1 2 6

" (విజయనగరం 7 1/2 8) 0 14 9 రు 1 0 0

" (వీలూరు 7, 7 1/2) రు 0 15 8 రు 1 0 8

కేరలోలు రు 0 10 8 రు 0 11 0

కేరమాడలోలు రు 1 1 0 రు 1 1 9

అవుమాడలోలు రు 1 13 6 రు 1 14 6

కేరలోలు రు 2 8 0 రు 2 12 0

గొడ్డలోలు రు 2 10 0 రు 8 0 0

పదును చేయని పచ్చిలోలు

తెంగుకూరు కేరలోలు 100-కి రు 165 0 0 రు 185 0 0

తెలవాడ కేరలోలు " రు 160 0 0 రు 170 8 0

తెంగుకూరు గొడ్డలోలు " రు 180 0 0 రు 170 0 9

తెలవాడ గొడ్డలోలు " రు 180 0 0 రు 180 0 0

అరకుమట్ట రాదన 1-కి రు 26 0 0 రు 38 0 0

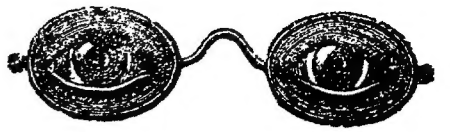
కొన్నపట్ట " రు 20 0 0 రు 28 0 6

కొన్నపట్ట " రు 30 0 0 రు 45 0 9

వి.యస్.శాస్త్రి & సన్స్

తెనాలి, గుంటూరుజిల్లా.

నులోచనములు శాస్త్రప్రకారం ప్రదేశము ననుసరించి పరిశీలించి యివ్వగల సమర్థులు:

రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు

శాంపెలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలీసు.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగుల బనికాల 157, దక్షిణ సీమిటి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, పల్లెబిడ్డ సింహ్యం లేక ఎ... కలరు నూలు రకాలు తీయండి. మా రంగుపని కాలలో చాయ అద్దకముచేసే కలరు రంగు నూలు దినుసులు, మేలైన రేషం బట్టలును సాదాబట్టలు దినుసులను నమ్మకముగా పుష్కలముగా పుష్కలముగా చేసే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని సెంబరులలోను డైమెన్ రకములోను మా వద్ద దొరుకును. కాంపిలుకున్న, ధరలును వెంటనే వ్రాయండి. 280

ది హిమాలయా భీమా కంపెనీ లిమిటెడ్ జనసమృతమైన భీమా కంపెనీ

హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌస్ స్క్వేర్, కలకత్తా.

సరసమైన ప్రీమియములు:—ఇంత శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితర భీమా కంపెనీలలో తీర్పు పరిష్కారములులేవని యిండియా యంతట మెప్పువడసినది. మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్నమెంటు హామీ బాండులలో నున్నది. భారతమైన కమిషన్ ఏజెంట్లు కావలెను. వలయవారు యిక్రింగి చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

091

ఆరాధ్యుల మూటయ్య, ఏజెంటు, సామర్లకోట, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

చదువుడు!

యోచింపుడు!!

కొనుడు!!!

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియా నూనె (రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది ఆమోఘమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఉడికింపకుండ కాపాడుచు, వారి యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధము పెచ్చించును. పుష్టియందు గలుగుమంటను పొంద్రోలును, బట్టలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలకు మామూలు రంగును గలిగించును.

దీనియందు మనోహరమైన మువాసన గలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచియోచనను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలుగు అపారమైన ఆశ్చర్యకర గుణమును గుఱించి చాల గొప్పగా వాగిడియున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రికను చదువుడు.

దివాకచందు భండారి, అమృతసరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

"మీ కామినియా నూనెను పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి.పి. మూలముగా 4 బుడ్లను దయచేసి పంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0 పోస్టుఖర్చు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

2 " " 2-10-0 " " " " " " " "

హెచ్చరిక:—కామినియా నూనె ప్రాచీనమునందును, గ్రామ మునందును నుండు వాగరిక మెయిండు ప్రతిమిశ్రమునందు తప్పక తొర కును. కొందరు విరక్తులు తెలియనికర్తగా నుండుచు విచ్చి "ఇది పరసము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్ప లాభము గలదని తెలుసుకొనుడు గాన అట్టి చల్లని వ్యాపారకంఠములకు మీరు లోబడకుడు. ఎప్పటికిని కామినియా నూనె తప్ప మరేదియు వాడగూడదని నిశ్చయకొనుడు.

అత్తల లన్నిటికి రాజవంటిది

టోటో దిల్ బహారు

వాదినవా రందరిచే చాల గొప్పగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతి రు మాల యందు కొన్ని చుక్కలను వేసిన క్రొత్తగా గోసిన పుష్పములవలె మీ చుట్టుప్రక్కలకు దాని వాసన వ్యాపించును. దీనిని ఒకసారి వాడుడు. తరువాత మీ రెప్పుడును దీనినే వాడుదురు.

1/2 టోన్సు బుడ్లి 1-8 ధర రు 2-0-0; వి.పి. ఖర్చులు అదా 0-5-0 ప్రత్యేకము.

1/2 " " " 1-4-0; " " " " " " " " ధర అ.0-2-0

సోల్ ఏజెంట్లు:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

126

285, జమ్మా మసీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి.

